

provincie :: Utrecht

Notulen

*van het verhandelde in de vergadering
van de Provinciale Staten van Utrecht*

gehouden op 9 mei 2005

Notulen

***van het verhandelde in de vergadering
van Provinciale Staten van Utrecht***

gehouden op 9 mei 2005

Naamlijst

van de leden van provinciale staten van Utrecht

Vergadering 9 mei 2005

mr. B. Staal, voorzitter

drs. W.L.F. van Herwijnen, griffier

R. van Benthem, Zeist

dr. R. Bisschop, Veenendaal

drs. R.P.F. Bijkerk, Veenendaal

A.J. van Bokkem, Amersfoort

drs. W.J. Bos, Oud Zuilen

mevr. ir. S. van Bruggen, Amersfoort

J.L.M.M. Damen, Leersum

mevr. drs. M.C. Das, Utrecht

mevr. drs. A.J. Dekker, Odijk

mevr. L.C. Dekkers-Raadsen, Harmelen

drs. A.J. Ditewig, Bilthoven

mevr. A.J.M. van Dongen, Woerden

mevr. P. Doornenbal-van der Vlist, Lopik

mevr. mr. K.J. Fokker, Driebergen

drs. J.H. Gaaikema, Mijdrecht

M. van de Groep, Bunschoten

H. Hooijer, Amersfoort

E. Jongsma, Kamerik

mevr. A. Jonkers-Cornelisse, Eemnes

mevr. I. van de Kamp, Amersfoort

mevr. G.B. van Keulen-Saenger, Tull en 't Waal

F. Killi, Amersfoort

S.J. Klarenbeek, Soesterberg

H.R.A.L. Klein Kranenburg, Hagestein

J.F.M. Kloppenborg, Utrecht

M. van der Kolk, Utrecht

J. Konijnenbelt, Leusden

drs. J.A.J. Konings, Vleuten

mevr. J.C. Kramer, Bunschoten

C.J. van Kranenburg, Driebergen

mevr. D. Lamers-Tiecken, Nieuwegein

M.F. van Leeuwen, Maartensdijk

dr. B. Levering, Montfoort

mr. A.G. van Malenstein, Maarn

drs. A. Najib, Utrecht

mevr. H. Nap, Veenendaal

W. de Niet, Zeist

drs. B. Nugteren, Utrecht

mevr. S.D. Oosterhuis, Leusden

mevr. drs. ing. I.L. Oostlander, Amersfoort

drs. J.H.A. van Oostrum, Houten

drs. J.Ph. Overbeek, Utrecht

mevr. P. Pieper-Hagen, Mijdrecht

drs. W.M. van der Poel, Loenen aan de Vecht

P.C. Pollmann, Doorn

G.M. Puffers, Soestdijk

E.M.M. Rateland, Woerden

mevr. A.H. Raven, Utrecht

mr. J.G.M. Reerink, Zeist

mr. drs. F.Th.M. Rohof, Utrecht

drs. T.G.P.M. Ruijs, Zeist

J.L.N. Schreurs, Utrecht

P.Seldenrijk, Eemnes

mr. J.J.J. Streefland, Utrecht

S.D. Swane, Maarssen

mevr. ir. A.A. Swets, Utrecht

drs. R. Vis, Amersfoort

B. de Vogel, Driebergen

mevr. drs. J. Vonk-Vedder, Abcoude

F.J. Vos, Werkhoven

R.E. de Vries, Utrecht

L de Vries, Harmelen

ir. B.A. Witteman, Kockengen

Bladwijzer

op de notulen van provinciale staten van Utrecht

Vergadering 9 mei 2005

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
BESTUUR EN MIDDELEN		
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 22 maart 2005, dienst/ sectorCS, nummer PS2005BEM13 tot instemming met de voorjaarsnota 2005. Daartoe besloten	11 t/m 78	PS2005BEM13
Motie M1, ingediend door de fractie van de SP, inzake nevenfuncties bij commerciële ondernemingen..... De motie is verworpen	30 77	
Motie M2, ingediend door de fractie van de SP, inzake transparantheid t.a.v. de neveninkomsten van de commissaris van de Koningin..... De motie is verworpen	31 77	
Motie M3, ingediend door de fracties van de VVD, GL, ChristenUnie, SGP en het CDA, inzake stedelijke vernieuwing/maatschappelijke onrust..... De motie is aanvaard.....	58 77	
Motie M4, ingediend door de fracties van D66, SGP, ChristenUnie, CDA, VVD en GL, inzake DVD/ Videoband Mantelzorg “Hoe zorg ik voor een ander”..... De motie is aanvaard.....	62 77	
Motie M5, ingediend door de fracties van de Christen Unie, D66 en de VVD, inzake onderzoek herbouw Domkerk Utrecht..... De motie is ingetrokken.....	64 77	
Motie M6, ingediend door de fractie van de SP, inzake nut en noodzaak bezoeken aan China..... De motie is verworpen	66 77	
Motie M7, ingediend door de fracties van de SGP, ChristenUnie, GL, D66, VVD en SP, inzake het verzoek te komen tot een plan van aanpak ‘taskforce woningbouw’.	69 77	

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
Amendement A1, ingediend door de fracties van het CDA, VVD, PvdA, D66, GL, SGP en ChristenUnie, inzake wachtlijsten pleegzorg.....	55	
Het amendement is aanvaard	75	
Amendement A2, ingediend door de fracties van de ChristenUnie, D66, de SGP en SP, inzake het niet-verhogen van het tarief opcenten per 1 april 2006.....	63	
Het amendement is verworpen	75	
Amendement A3, ingediend door de fracties van de SGP, D66, ChristenUnie en GL, inzake bestemming van een substantieel deel van het positieve rekeningssaldo van 2004 voor het Uitvoeringsprogramma Faunapassages.....	69	
Het amendement is ingetrokken	75	
Voorstel van het fractievoorzittersconvent van 11 april 2005, dienst/sector Statengriffie, nummer PS2005BEM16 tot actualisering van het Statenwerkplan 2004-2007, jaarschijf 2005. Daartoe besloten	78	PS2005BEM16
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 25 januari 2005, dienst/sector Concernstaf, nummer PS2005BEM02 tot vaststelling van het plan van aanpak kwaliteitsprogramma 2005. Daartoe besloten	78	PS2005BEM02
Voorstel van het fractievoorzittersconvent van 16 december 2005, dienst/sector PSU/SGU, nummer PS2005BEM06, houdende een uitvoeringsmaatregel voor PC-faciliteiten voor PS- en GS-leden. Daartoe besloten	78	PS2005BEM06
Voorstel van het fractievoorzittersconvent van 14 maart 2005, dienst/sector Statengriffie, nummer PS2005BEM10 tot instelling van een commissie voor de beleidsaudits. Daartoe besloten	78 t/m 79	PS2005BEM10
Voorstel van Provinciale Staten van 09 mei 2005, dienst/sector Statengriffie, nummer PS2005BEM11 tot wijziging van de Verordening rechtspositie Staten- en commissieleden provincie Utrecht 1994 inzake de vergoeding van de voorzitter van de commissie voor beleidsaudits. Daartoe besloten	79	PS2005BEM11

Onderwerp	Bladzijde	Nummer
Voorstel van Gedeputeerde Staten van 22 maart 2005, dienst/ sector CS, nummer PS2005BEM12 tot vaststelling van het normenkader rechtmatigheidscontrole. Daartoe besloten	79	PS2005BEM12
Voorstel van het fractievoorzittersconvent van 25 april 2005, dienst/sector Statengriffie, nummer PS2005BEM18 tot benoeming plaatsvervangend lid Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding. Daartoe besloten	79	PS2005BEM18
STATEN (provinciale)		
Ingekomen stukken	11	
Vragenhalfuurtje	11	
Vaststellen notulen van de vergadering van 11 april 2005.....	11	
Toezeggingen GS.....	80	

Presentielijst

Vergadering 9 mei 2005

R. van Benthem, Zeist
dr. R. Bisschop, Veenendaal
drs. R.P.F. Bijkerk, Veenendaal
A.J. van Bokkem, Amersfoort
drs. W.J. Bos, Oud Zuilen
mevr. ir. S. van Bruggen, Amersfoort
J.L.M.M. Damen, Leersum
mevr. drs. M.C. Das, Utrecht
mevr. L.C. Dekkers-Raadsen, Harmelen
mevr. drs. A.J. Dekker, Odijk
drs. A.J. Ditewig, Bilthoven
mevr. A.J.M. van Dongen, Woerden
mevr. P. Doornenbal-van der Vlist, Lopik
mevr. mr. K.J. Fokker, Driebergen
drs. J.H. Gaaikema, Mijdrecht
M. van de Groep, Bunschoten
H. Hooijer, Amersfoort
E. Jongsma, Kamerik
mevr. A. Jonkers-Cornelisse, Eemnes
mevr. I. van de Kamp, Amersfoort
F. Killi, Amersfoort
mevr. G.B. van Keulen-Saenger, Tull en 't Waal
S.J. Klarenbeek, Soesterberg
H.R.A.L. Klein Kranenburg, Hagestein
J.F.M. Kloppenborg, Utrecht
M. van der Kolk, Utrecht
J. Konijnenbelt, Leusden
drs. J.A.J. Konings, Vleuten
mevr. J.C. Kramer, Bunschoten
C.J. van Kranenburg, Driebergen
mevr. D. Lamers-Tiecken, Nieuwegein
M.F. van Leeuwen, Maartensdijk
dr. B. Levering, Montfoort
mr. A.G. van Malenstein, Maarn
drs. A. Najib, Utrecht
mevr. H. Nap, Veenendaal
W. de Niet, Zeist
drs. B. Nugteren, Utrecht
mevr. S.D. Oosterhuis, Leusden
mevr. drs. ing. I.L. Oostlander, Amersfoort
drs. J.H.A. van Oostrum, Houten
drs. J.Ph. Overbeek, Utrecht
mevr. P. Pieper-Hagen, Mijdrecht

drs. W.M. van der Poel, Loenen aan de Vecht
P.C. Pollmann, Doorn
G.M. Putters, Soestdijk
E.M.M. Rateland, Woerden
mevr. A.H. Raven, Utrecht
mr. J.G.M. Reerink, Zeist
mr. drs. F.Th.M. Rohof, Utrecht
drs. T.G.P.M. Ruijs, Zeist
J.L.N. Schreurs, Utrecht
P.Seldenrijk, Eemnes
mr. J.J.J. Streefland, Utrecht
S.D. Swane, Maarssen
mevr. ir. A.A. Swets, Utrecht
drs. R. Vis, Amersfoort
B. de Vogel, Driebergen
mevr. drs. J. Vonk-Vedder, Abcoude
F.J. Vos, Werkhoven
L de Vries, Harmelen
R.E. de Vries, Utrecht
ir. B.A. Witteman, Kockengen

Afwezig:

-

Leden van Gedeputeerde Staten

J.G.P. van Bergen, Wijk bij Duurstede
J. Binnekamp, IJsselstein
mr. J.H. Ekkers, Vianen
mevr. mr. J.G.J. Kamp, Breukelen
drs. J.P.J. Lokker, Soest
dr. G. Mik, Utrecht

- **Opening**

De VOORZITTER: Staten van Utrecht, ik open uw vergadering.

Ingekomen stukken.

Er zijn geen ingekomen stukken.

Vragenhalfuurtje.

Van het vragenhalfuurtje wordt geen gebruik gemaakt.

Vaststellen notulen van de vergadering van 11 april 2005.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten de notulen van de vergadering van 11 april 2005 ongewijzigd vast te stellen.

PS2005BEM13

Voorjaarsnota 2005.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Boven mijn verhaal staat: 'Van, voor en met de burgers'.

Van de burgers.

Voor de tweede keer een voorjaarsnota die gepresenteerd wordt in een duale setting; de verbeteringen ten opzichte van vorig jaar zijn gelukkig duidelijk zichtbaar. De stelposten uit het coalitieakkoord zijn nu concreet ingevuld. Wij zien de voorjaarsnota als een richtinggevend stuk voor de begroting. Daarover zullen wij vandaag van gedachten wisselen zonder dat wij reeds alles voor de begroting 2006 vastleggen. Uitgangspunt blijft voor ons: continuering van beleid en afspraak is afspraak. Het coalitieakkoord heet 'Werk in uitvoering' en dat is merkbaar. Wij zien dat het financieel goed gaat met de provincie mede dankzij de opcenten op de wegenbelasting. De jaarrekening 2004 hebben wij inmiddels gekregen. Daarin is te lezen dat het positieve saldo over 2004 ruim € 6.000.000 bedraagt. Daarnaast heeft de provincie een fors eigen vermogen van € 500.000.000. Het zal overigens duidelijk zijn dat dit bedrag niet helemaal vrij is te besteden. Er zijn allerlei bestemmingen aan gelden gegeven. Als provincie die steeds meer plan-

nen in uitvoering heeft, hebben wij een gedegen algemene reserve nodig ter dekking van risico's die wij daarbij lopen. Ook het onderhoud vraagt veel geld. Denk maar eens aan het onderhoud van wegen. Onze provinciale wegen worden geasfalteerd met geluidsarm asfalt. Dat is stiller, maar het slijt wel sneller en het kost dus veel geld. Het CDA vindt echter dat wij ons er wel van bewust moeten zijn dat het gaat om geld van de burgers. Het moet dus niet zo zijn dat allerlei onderwerpen vragen om een financiële impuls en dat wij als provincie niets kunnen doen omdat wij, het koste wat het kost, vasthouden aan onze reserves. Moeten wij dan zomaar gaan morrelen aan ons eigen vermogen? Nee, dat zou onverstandig zijn. Het CDA wil niet nu al uitspraken doen over gewenste reserves enzovoort. Wij vragen nu een gedegen risicoanalyse van het college, waarin duidelijk staat vermeld waar de komende jaren risico's en onderhoudskosten te verwachten zijn en om welke bedragen dat gaat. Als wij dat nog vóór de zomer kunnen krijgen, kunnen wij nadenken over wat wij vervolgens bij de behandeling van de begroting 2006 gaan doen.

Vorig jaar spraken wij bij de behandeling van de voorjaarsnota over het instellen van het Stimuleringsfonds. Inmiddels zijn wij een jaar verder en nog steeds is het ons niet duidelijk waaraan het geld wordt besteed. Wij hebben wel een verdeling gemaakt over de onderwerpen en af en toe zijn er een paar voorstellen naar de Staten gegaan, zoals over kenniseconomie en de Nedereindse Plas. Willen wij echter onze kaderstellende rol serieus nemen, dan moeten wij een beter inzicht in de plannen krijgen. Ook hierover willen wij bij de behandeling van de begroting voor 2006 helderheid krijgen van het college.

Voor de burgers.

Om de burgers in de provincie Utrecht zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn, is een goed georganiseerde ambtelijke organisatie noodzakelijk, waarin niet verkokerd wordt gewerkt en waarbinnen de bureaucratie tot een minimum wordt beperkt. In zijn verslag over 2004 stelde de algemeen directeur dat wij goed op weg zijn. Het projectmatig werken begint dus zijn vruchten af te werpen. Onze complimenten daarvoor. In de voorjaarsnota staat dat daarbij de strategische positie van ons provinciebestuur voor de toekomst leidend moet

zijn. Het CDA gaat ervan uit dat het hierbij ook om de Staten gaat. Het verbaast ons dat in de voorjaarsnota wordt aangekondigd dat er op ambtelijk niveau wordt nagedacht over de langetermijnvisie van de provincie. Wij als Staten zijn immers kaderstellend en wij zullen daarbij dan ook betrokken moeten worden. Daarom vragen wij het college van GS hoe het de Staten hierbij wil betrekken.

Over Geelhoed spreekt het CDA zich in dit stadium niet uit. Er komt immers een notitie van het college. Bovendien willen wij de WGR+-discussie (Wet Gemeenschappelijke Regelingen) eerst helemaal afgerond zien.

Over de verschillende beleidsterreinen maken wij de volgende opmerkingen conform de behandelingsvolgorde in de voorjaarsnota.

Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2005 heeft het CDA aangaande het digitaliseren van bestemmingsplannen opgemerkt tegen het geven van geld te zijn aan gemeenten opdat die daarmee bestemmingsplannen kunnen actualiseren. Voor gemeenten kan het immers een politieke keuze zijn dit werk zo lang mogelijk uit te stellen. Actualiseren is uiteraard wat anders dan digitaliseren. In lijn met wat wij in 2004 hierover hebben gezegd, pleiten wij ervoor alleen dié gemeenten subsidie te geven die hun huiswerk goed hebben gedaan.

De luchtkwaliteit is door hogere Europese normen, vooral die voor fijnstof, een veel grote probleem gebleken dan oorspronkelijk werd aangenomen. Als het om het verbeteren van de luchtkwaliteit gaat, zal het kabinet direct na het zomerreces met een aangepast Besluit Luchtkwaliteit komen.

Het CDA vindt dat wij als provincie het landelijk beleid moeten versterken. Wij gaan daarbij uit van een samenhangende aanpak om schoner, stiller en zuiniger verkeer mogelijk te maken. Zo zouden er bijvoorbeeld aanvullende voorwaarden gesteld kunnen worden bij de concessieverlening voor buslijnen en zou er subsidie voor het gebruik van roetfilters gegeven kunnen worden. Inmiddels is in de commissie WEM een notitie toegezegd over de luchtkwaliteit. Dat is ook gebeurd in de commissie IME. Wij gaan ervan uit dat dit in één notitie zal worden opgenomen. Over samenhang gesproken.

Provinciale Staten geven veel geld uit, en terecht, aan de uitvoering van de sociale agenda. Die agenda is opgesteld na debatten over de top-10 van de

belangrijkste maatschappelijke problemen. Aan de uitvoering van drie thema's wordt nu hard gewerkt. Volgens ons kan hierbij wel een schepje bovenop komen. In een tijd waarin zich veel problemen voordoen op sociaal-maatschappelijk terrein, kunnen wij geld reserveren, bijvoorbeeld uit de stelpost 'nog toe te wijzen middelen', om een extra onderdeel te realiseren. Gezien de discussie die momenteel wordt gevoerd over de veranderende samenleving stelt het CDA voor het onderwerp 'integratie' naar voren te halen. Wij vragen van het college, dus niet alleen van de gedeputeerde inzake zorg, een visie hoe wij dat onderwerp kunnen aanpakken. Daarbij denken wij niet alleen aan zorg, omdat integratie meer is. Wij denken daarbij bijvoorbeeld ook aan woningbouw. Samenhang en samenwerking bij realisering van het sociale beleid van de provincie zal de effectiviteit vergroten. Daarom vragen wij het college vóór de begrotingsbehandeling met een voorstel te komen, dat dan inderdaad in de hierbij betrokken commissie besproken kan worden.

Als het over 'zorg' gaat, hebben wij een voorstel dat niet in de voorjaarsnota staat, maar waar wij wel graag aandacht en geld voor vragen. Dat betreft namelijk de pleegzorg die groeit. Die groei is niet alleen het gevolg van de toenemende vraag naar de jeugdzorg, maar het is ook het gewenste gevolg van het beleid om kinderen niet in residentiële voorzieningen te plaatsen maar in pleeggezinnen. De groei is zodanig dat er nu, volgens de gegevens van half april, een wachtlijst bestaat van 59 kinderen die wachten op plaatsing in een pleeggezin. Gelukkig zijn er pleeggezinnen genoeg. Het schort echter aan geld in onze provincie om de begeleiders van die gezinnen en pleegzorgkinderen te betalen. En er is geen geld om de pleeggezinnen een vergoeding te geven. Omdat dat geld er niet is, komen er kinderen in de crisisopvang terecht, waar zij vaak veel te lang blijven. Dat is niet goed voor het kind; uiteindelijk kost het de samenleving ook nog meer geld. Daarom stelt de fractie van het CDA voor € 165.000 beschikbaar te stellen om de huidige wachtlijst weg te werken. Dat bedrag is te financieren uit de stelpost 'nog toe te wijzen middelen'. Hoe de situatie zich in heel 2005 en 2006 zal ontwikkelen, valt nog niet te voorzien. Mocht deze trend zich echter voortzetten, dan zal voor heel 2005 een bedrag van € 565.000 nodig zijn.

Daarom vragen wij het college ons in augustus te informeren over de stand van zaken en de daaraan gekoppelde financiën. Tevens vragen wij het college bij de voorbereidingen voor de begroting 2006 de meest actuele cijfers te hanteren en het budget evenredig te verhogen. Wij hebben hiervoor een amendement achter de hand.

Het CDA is en blijft een warm voorstander voor het instandhouden van musea. Toch is de fractie tegen het voorstel om opnieuw geld te geven aan het museum Van Speelklok tot Pierement. Niet, omdat wij het geen goed museum vinden. In 2002 steunden wij immers een subsidieaanvraag voor verbouw en herinrichting. Een deel van die provinciale bijdrage kreeg echter een andere bestemming. Ondanks de aanvullende informatie pas na de behandeling van de voorjaarsnota in de commissie, blijven wij bovendien moeite houden met de gevolgde procedure. De tweede subsidieaanvraag van dit museum verscheen begin dit jaar met een negatief advies van het college van GS ter kennisname op de agenda van de commissie IME. Deze commissie heeft die aanvraag doorgespeeld naar de commissie Cultuur. Ondanks dat het CDA om behandeling van de subsidieaanvraag heeft gevraagd, hebben wij geen voorstel gezien. Wij vinden hierover nu twee regels terug in de voorjaarsnota met het verzoek om een tweede bijdrage. Het CDA blijft dit een vreemde gang van zaken vinden.

Tegen de eenmalige bijdrage voor herbouw en inrichting van het Geld- en bankmuseum, hebben wij geen bezwaar.

In het coalitieakkoord staat dat GS en PS dezelfde missie hebben: van Utrecht de mooiste provincie van Nederland te maken. Velen zullen zeggen dat Utrecht de mooiste provincie is, zeker vanwege haar gevarieerdheid: het laagveen- en weidegebied aan de westkant en de hoge gebieden van de Heuvelrug in het oosten van de provincie, met in het midden de historische steden Utrecht en Amersfoort en door de hele provincie tal van kastelen. Misschien is het juist wel door die gevarieerdheid die Utrecht te bieden heeft dat er nauwelijks sprake is van een gemeenschappelijke identiteit. Een bepaalde streek heeft echter wel een geheel eigen identiteit en om dat te versterken heeft het CDA twee voorstellen. Het eerste voorstel luidt: GS ga verder met het ont-

wikkelen van bovengemeentelijke of gebiedsbeeldkwaliteitsplannen. Juist hierdoor wordt de kracht en de aantrekkelijkheid van een gebied benadrukt. Door het accent op de verschillende landschappelijke en cultuurhistorische waarden te benadrukken, zoals onlangs is gedaan in een beeldkwaliteitsplan van de Langbroekerwetering, worden identiteit en ook sociale cohesie van het gebied versterkt.

Het tweede voorstel luidt: breng streekproducten onder de aandacht. Veel streken hebben bijvoorbeeld hun eigen kaas en zuivel. Om meer aandacht voor streekproducten te krijgen, denken wij aan een conferentie met producenten en detailhandel over streekproducten. Daarbij zou het centrale thema moeten zijn: hoe krijgen wij de eigenheid van het product beter onder de aandacht van de consument? En: wat weerhoudt de detailhandel ervan om producten uit de directe omgeving in de schappen te zetten? Maar ook uiteraard: welke maatregelen kunnen wij als provincie nemen om de verkoop van streekproducten te verbeteren? Vanzelfsprekend kunnen wij met onszelf beginnen door meer streekproducten in ons provinciehuis te gebruiken. Wellicht kunnen wij het voor de inwoners van de provincie Utrecht nog breder trekken door niet alleen de producten van de streek maar ook het Utrechtse landschap onder hun aandacht te brengen en hiermee de recreatieve sector versterken.

‘Van de burger, voor de burger’, heb ik al gezegd. Wij willen eraan toevoegen: ‘ook met de burger’. Met de behandeling van het streekplan hebben de Staten laten zien wat de betrokkenheid van burgers bij de ontwikkeling en vaststelling van het streekplan kan betekenen. Wij willen op deze wijze verder gaan en de betrokkenheid van burgers bij provinciale thema’s vergroten. Burgers kunnen op verschillende wijzen participeren in de voorbereiding, vaststelling en uitvoering van het provinciale beleid. Zeker nu wij binnenkort in de Staten zullen discussiëren over de veranderende samenleving is het van belang niet over maar met de burgers te praten. Dat kan op verschillende manieren, omdat een burger verschillende rollen vervult: als klant, als onderdaan, als kiezer of als medebepaler van het beleid. De fractie van het CDA pleit ervoor om bij de programmabegroting een voorstel te hebben waarbij op basis van die

burgerrollen de rol van Provinciale Staten en die van Gedeputeerde Staten worden benoemd en welke activiteiten in de komende twee jaar worden opgepakt, waarmee met burgers in debat zal worden gegaan. Deze werkwijze sluit aan bij recente ervaringen in de provincie Overijssel. Daar zijn zogeheten debatnotities gemaakt, die zijn voorgelegd aan de Overijsselse samenleving of aan delen daarvan. Het gaat dan over onderwerpen die burgers, bedrijven en instellingen direct raken. Provinciale Staten faciliteren en jagen het debat aan. Het is dan de bedoeling dat in het Statendebat de kaders voor Gedeputeerde Staten worden gesteld. Als provincie moeten wij weten wat er in de samenleving speelt, zeker als wij met elkaar over de veranderende samenleving praten; niet alleen over de bevolking maar ook met de bevolking. Daarnaast willen wij ook dat de samenleving weet wat de provincie doet en wat de burgers van de provincie mogen verwachten. Als het om burgerparticipatie gaat, moet het uitgangspunt bij de uitwerking van nieuw beleid zijn dat meer burgers betrokken raken bij provinciale thema's. De provincie hoeft hierbij overigens niet opnieuw het wiel uit te vinden: 'E-provincie' en 'Andere Overheid' hebben hiermee al ervaring. De programma's 'Andere Overheid' en 'E-provincie' hebben vooral ook oog voor een betere dienstverlening aan de burgers. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het digitaal aanvragen van vergunningen. De fractie van het CDA is voor modernisering van de overheid met toepassing van ICT. Wij zien graag een rapportage van het college van GS tegemoet over de wijze waarop bij alle diensten 'Andere Overheid' en het programma 'E-provincie' worden opgepakt en uitgevoerd.

Tot slot.

Ik heb gesproken over streekeigen producten. Om u een idee te geven van waar wij het over hebben, hebben wij voor iedereen – PS, GS, ambtenaren, journalisten en mensen op de tribune – een kleinigheid uit de eigen streek meegenomen. Ik heb ook een mandje bij me, dat ik graag overhandig aan de vice-voorzitter van de Staten.

In mijn verhaal heb ik het niet gehad over het dualisme. Dat onderwerp komt in een volgende Statenvergadering uitgebreid aan de orde. Echter, met het

overhandigen van deze mand aan de vice-voorzitter geven wij vast een voorschot op de discussie. In het CDA-verkiezingsprogramma staat immers niet voor niets dat wij vinden, zo dit wettelijk mogelijk is, dat Provinciale Staten zelf hun voorzitter moeten kiezen. Daarbij geven wij de voorkeur aan een Statenlid.

De VOORZITTER: Dit gaat toch wel erg hard. In het fractievoorzittersoverleg heb ik moeten ervaren dat men liever geen knipselkrant meer ziet waarin ik voorkom. Nu is er toch wel een gerichte aanval op het einde van mijn tijdperk als benoemde voorzitter. Ik ga er echter wel van uit dat ik nog voor zes jaar benoemd ben. Ik heb dus nog even de tijd. Ik sluit mij overigens graag aan bij de complimenten die schuil gaan achter het cadeau dat onze vice-voorzitter betreft. Ik denk ook dat wij beiden een goede taakverdeling hebben. Ik geeft thans het woord aan de heer Levering. Ik neem aan dat hij een bos rode rozen bij zich heeft.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Mag ik zelf mijn cadeautjes bepalen? De PvdA gaat ervan uit dat onze algemene beschouwingen al een cadeautje zijn.

Nu wij halverwege de zittingsperiode van deze Utrechtse Provinciale Staten zijn aangeland, nemen wij de gelegenheid te baat om eens echt de balans op te maken. We zouden bijzonder kort kunnen zijn: de grote strategische plannen zijn in het algemeen met brede steun vastgesteld en wij staan er financieel florissant voor. Die strategische plannen zijn onder de nieuwe dualistische verhoudingen tot stand gekomen en dat heeft, vooral in het geval van het streekplan, veel van de Staten en het ambtelijk apparaat gevraagd. De evaluaties van deze bestuurlijke processen zijn nog niet geheel afgerond, maar het is nu al duidelijk dat wij redelijk tevreden kunnen zijn. Dat geldt overigens voor de invoering van het dualisme in de Utrechtse Staten in het algemeen. De invoering van de nieuwe bestuurlijke verhouding heeft op gemeentelijk niveau hier en daar duidelijk meer problemen opgeleverd. Dat het bij ons zo goed is gegaan, is zeker ook te danken aan goede persoonlijke verhoudingen. De evaluatie van de invoering van het dualisme zal zeker een aantal aanpassingen opleveren; daar wordt het echter allemaal nog beter van.

Zogezegd lijkt er alle reden te zijn om in

zelfgenoegzaamheid weg te zinken, maar er zijn nog veel meer redenen om dat niet te doen. Wat de strategische plannen betreft, komt het nu op de uitvoering aan. Wij gaan in de komende twee jaar dus een cruciale periode tegemoet. Wij hebben al heel vaak geconstateerd dat wij goed zijn in het maken van plannen, maar als het op de uitvoering aankomt laten wij het vaak afweten. Ook het papier van de, wat ons betreft, vaak in al te glossy jasjes gestoken nota's is geduldig. Wij nemen ons voor in de komende periode ongeduldig te zijn. Als het gaat om de 30% sociale woningbouw, als het gaat om het recreatief groen bij de grote steden, als het gaat om de jeugdzorg en nog veel meer.

In de riante financiële positie huist – hoe gek het ook moge klinken – zelfs een reëel gevaar. Ten eerst is de rijkdom maar betrekkelijk. Het feit dat de provinciale belastingen in de vorm van opcenten op de motorrijtuigenbelasting worden geïnd, maakt de toekomst financieel onberekenbaar. Eén autoleasebedrijf meer of minder binnen de provinciegrenzen kan voor de provinciekas een groot verschil uitmaken. Hier is, totdat het Rijk voor de provincies tot een ander belastinggebied besluit, grote voorzichtigheid geboden. Ten tweede leidt de riante financiële positie ertoe dat de neiging ontstaat om maar van alles te verzinnen om van het geld af te komen. Het slechtst denkbare scenario zou zijn als partijen in de Staten het geld zo verdelen dat zij allemaal hun respectievelijke achterbannen kunnen bedienen. Dat scenario is gezien de goede verhoudingen niet denkbeeldig; het is al vaak vertoond. Wij zullen ons uiterste best doen om dat te helpen voorkomen.

In de riante financiële positie huist nog een gevaar. Omdat er in principe zoveel geld te besteden is, is de verleiding groot om wat in de Kwatta-operatie zonder al te veel moeite aan geld is uitgespaard nu weer zonder al te veel onderbouwing te gaan besteden. Wij verwachten bij de begrotingsbehandeling in het najaar concrete voorstellen voor de besteding van nog te bestemmen middelen. Wij moeten ons afvragen of het open laten staan van stelposten geen verkeerde effecten oproept. Eventueel nieuwe taken vragen nieuwe personele middelen, maar alle voorstellen zullen degelijk moeten worden onderbouwd.

Bij de behandeling van de voorjaarsnota in de commissies was een aantal fracties minder positief over dat stuk. Sommigen spraken zelfs van een

ongeïnspireerd verhaal en een saai boek. Wat ons betreft is het eerste hoofdstuk toch weer niet geworden wat wij ervan verwachtten en waar wij iedere keer weer op hopen. Twee jaar geleden is een coalitieakkoord gesloten, maar de tijden veranderen. De samenleving stond er ten tijde van het sluiten van het akkoord sociaal en economisch heel anders voor dan nu. Wij zouden in het eerste hoofdstuk graag een scherpere analyse zien van de toestand in de wereld waarin wij hebben te opereren. Alleen op grond van zo'n analyse kunnen bijstellingen van het twee jaar geleden ingezette beleid worden gerechtvaardigd. Nu treffen wij een monotone opsomming van wat wij in de afgelopen tijd, verspreid in allerlei nota's, hebben kunnen optekenen. Op geen enkel moment worden wij wakker geschud door een verrassend perspectief.

Er was maar één stukje uit die eerste bladzijden dat de tongen in de commissie BEM in beweging bracht. Als het om de bestuurlijke herinrichting van Nederland gaat, is het college voortdurend in staat om verwarring te zaaien. Het was onze diepste wens geweest om nu eindelijk eens een keer niet over de WGR+ en haar consequenties te hoeven spreken. Wij waren ook overeengekomen dat pas te doen na het finalebesluit over de WGR+ in de Eerste Kamer. Het college van GS roept nu reeds dat de discussie over provinciale grenzen niet buiten de discussie mag blijven en dat het college zich kan vinden in de opties die daarover in het rapport van de commissie-Geelhoed worden geschetst. Maar dat mag het college van een aantal partijen in de Utrechtse Staten helemaal niet roepen.

Nu de discussie over dit onderwerp tijdens de behandeling van deze voorjaarsnota onvermijdelijk is geworden, geven wij ons standpunt nog maar een keer weer. Wij hebben nooit onder stoelen of banken gestoken dat als de WGR+ doorgaat er wat ons betreft te weinig provincie Utrecht overblijft. Met de overdracht van allerhande cruciale bevoegdheden aan het straks verkleinde BRU, resten er slechts twee gescheiden repen grond: in het westen het westelijk weidegebied – zeg maar: het Groene Hart-Oost – en de Heuvelrug en Eemland in het oosten. Ruim onvoldoende omvang in alle opzichten om te laten besturen door een zelfstandig provinciaal parlement. Opheffen dus die provincie; dat wil zeggen: opschalen. De te vormen landsdelen moeten wel weer een democratisch gelegitimeerd bestuur krijgen. Alle gewenste veranderingen

zullen jaren in beslag nemen. In de tussentijd moet er maar een WGR voor provincies komen, die het beter mogelijk maakt dat provincies echt gaan samenwerken, zoals dat in het Groene Hart nu eindelijk lijkt te gebeuren.

Het is van belang op te merken dat de problematiek die door het wetsvoorstel WGR+ wordt gegenereerd vooral de provincie Utrecht raakt. Het is vooral in ons geval een slechte wet. In Zuid- en Noord-Holland hebben ze er geen problemen mee en ook in Noord-Brabant zal de invoering van de WGR+ geen problemen opleveren. De gedachte aan een status aparte voor Utrecht had dus een sterke inhoudelijke basis, maar is een inmiddels gepasseerd station. In het hele land gaat het echter niet alleen over de provincies, maar juist ook over de gemeenten. Sinds een aantal jaren is de kloof tussen burger en bestuur hét thema in de bestuurlijke discussie. Ik hoorde laatst een burgemeester van een grote stad klagen dat het in de politiek tegenwoordig alleen nog maar over de wijk gaat. Sommige Nederlanders blijken niet meer in staat te zijn hun leven op wijkniveau zelf te organiseren en de hele politieke discussie staat in het teken van de afstand tussen burger en bestuur op wijkniveau. Maar burgers zijn niet alleen maar buurtbewoners, het zijn ook inwoners van een provincie, een land, een continent zelfs. Moderne burgers kunnen niet alleen maar buurtbewoners zijn, zij moeten ook kosmopolieten zijn. De desinteresse voor het referendum voor de Europese Grondwet heeft met veel meer te maken dan met de ondoorzichtigheid op dat niveau. Inmiddels wordt er in de commissie BEM gewerkt aan de vormgeving van het debat over de veranderende samenleving, zoals die door de GL-fractie bij de laatste begrotingsbehandeling op de agenda is gezet. Die problematiek heeft van alles van doen met het debat over de bestuurlijke herinrichting van Nederland. De bestuurlijke herinrichting zal toegesneden moeten zijn op het oplossen van de problemen die door veranderingen in de samenleving worden veroorzaakt. Daarom moet dat debat over de veranderende samenleving in deze zaal gevoerd worden. Wij zijn het als onderscheiden politieke partijen over heel veel zaken eens. Vooral als het gaat om de analyse van de maatschappelijke onrust, zoals het onderwerp eerder te boek stond, verschillen wij echter van mening. Ons daarover uitspreken, maakt

ons voor de kiezer herkenbaar. Een van de problemen van de kloof tussen burger en bestuur op ons provinciale niveau is nu juist het gebrek aan herkenbaarheid.

Op 15 maart had gedeputeerde Ekkers in deze zaal de NCD (Nederlands Centrum van Directeuren en Commissarissen) op bezoek voor een genoeglijk en leerzaam samenzijn. Hij had de fractievoorzitters ook uitgenodigd aanwezig te zijn bij een bijeenkomst waar de maatschappelijke betrokkenheid van ondernemers centraal stond. De directeuren hadden meer op een genoeglijk en minder op een leerzaam samenzijn gerekend. Ekkers probeerde de directeuren te interesseren voor een gooi naar een gemeenteraadszetel bij de verkiezingen van volgend jaar. Hij liet de beroemde uitspraak van president Kennedy projecteren: "Don't ask what your country can do for you, ask what you can do for your country". De directeuren kregen het er benauwd van. Te gast in ons provinciehuis wilden zij absoluut niets met de politiek te maken hebben. Collega Raven riep nog: "U kunt nu wel niets met de politiek te maken willen hebben, de politiek heeft het wel met u". De onbetrouwbare overheid moest eens wat soepeler omgaan met die knellende milieu-regels, vonden de directeuren. De directeuren leken zich in hun afkeer van de politiek in niets van een deel van de gewone burgers te onderscheiden.

Wij weten dat het vertrouwen van de burger in het politieke bestuur nog altijd extreem laag is. Het recente WRR-rapport (Wetenschappelijk raad voor Regeringsbeleid) 'Vertrouwen in de buurt' spreekt over 30% afgehaakte burgers en 20% onverschillige burgers. Deze houding geldt niet alleen de lokale overheid, maar op dat niveau ook het management van woningbouwcorporaties bijvoorbeeld. Ook uit het door de deelname van 150.000 Nederlanders unieke internetonderzoek '21minuten.nl' blijkt dat een grote meerderheid van de Nederlanders vindt dat het land slecht bestuurd wordt en dat men het niet eens is met de richting die de politieke elite voor ogen staat. 60% wil een meer solidaire samenleving die best ook iets meer mag kosten. 57% wil een samenleving met meer kwaliteit van bestaan en slechts 3% wil een samenleving met meer materieel succes. Voor de veronderstelling dat er een dominante hang zou zijn naar een sterkere nadruk op nationalisme is geen grond. Men ziet in dat wij voor onze welvaart afhan-

kelijk zijn van de internationale handel.

De uitkeringen moeten naar een humaner niveau, maar uitkeringsgerechtigden mogen best wat meer achter de vodden worden gezeten. Het bestuur faalt op alle niveaus en de burger heeft op het niveau van het huishouden grote problemen om de tijdclaims van de afzonderlijke leden aan elkaar geknoopt te krijgen. Een meerderheid ziet de toekomst niet met optimisme tegemoet.

Als het om ons debat over de veranderende samenleving gaat is het van belang te memoreren dat wij eerder hebben besloten op het niveau van de Staten geen aparte aandacht te geven aan de discussie over waarden en normen. Op lokaal en landelijk niveau kan zo'n discussie zin hebben en wordt die discussie ook gevoerd, al is de minister-president ook daarover aanmerkelijk enthousiaster dan de rest van Nederland. De waarden- en normendiscussie is op provinciaal niveau natuurlijk wél aan de orde als het gaat om de geloofwaardigheid van de politieke bestuurders en de kwaliteit van het handhavingsbeleid bijvoorbeeld. Maar in de analyse van de oorzaken van de maatschappelijke onrust moeten wij ons wat ons betreft toch meer concentreren op het grote fatsoen dan op het kleine fatsoen. En wat dat aangaat, is het aan de overheid niet slechts om te reageren op ontwikkelingen, maar staat zij soms aan het begin daarvan.

Vanaf het begin van de jaren tachtig hebben rechtse kabinetten een economisch herstelbeleid ingezet dat zich op privatisering en marktwerking concentreerde en in de jaren negentig hebben paarse kabinetten daar dapper aan meegedaan. Als wij na vijftien jaar de balans opmaken, moeten wij constateren dat dit beleid economisch gezien successen heeft gebracht, maar sociaal gezien de problemen waar wij nu mee zitten ook mede heeft veroorzaakt. Als in de zorg de economische herstelbenadering ertoe heeft geleid dat de managers in de zorg salarissen verdienen die wij ooit in die sector voor onmogelijk hielden, terwijl de salarissen van de werkers in de zorg zo ver omlaag moesten dat de kwaliteit van de handen aan het bed levensgevaarlijk laag geworden is, dan moet de blijdschap met de geslaagde bezuinigingen van korte duur zijn. Een paar weken geleden maakte Nederland zich onder leiding van het CDA nog met succes druk om de topsalarissen van topmanagers van halfgeprivatiseerde energiebedrijven.

Wij moeten ons echter werkelijk afvragen of het daarbij niet gaat om een achterhoedegevecht. Het is

hier ook weer een beetje het kleine fatsoen in plaats van het grote fatsoen. De minister-president roept schande en stelt voor de middeleeuwse schandpaal weer van stal te halen. We kunnen 'namen' en 'shamen' wat wij willen, wij hebben er echt niets meer over te zeggen. Over die topsalarissen in de zorg natuurlijk wel. Nuon en Essent hebben samen 60% van de Nederlandse energiemarkt in handen en fusie is dus vanwege mededinging op landelijk niveau ongewenst. Minister Brinkhorst roept echter dat het om de Europese markt gaat en hij heeft gelijk. Wij zitten er echter wel mee. Het was dus ook vanwege de Europese regels dat wij onze aandelen REMU moesten verkopen en ook in het debat waar dat besluit viel, heb ik nadrukkelijk gevraagd nu eens systematisch geslaagde privatisering en schadelijke voorbeelden van privatisering op een rij te zetten. Dat de productie van sociale woningbouw stagneert, heeft alles te maken met het feit dat woningbouwcorporaties sinds de jaren negentig niet meer van andere projectontwikkelaars te onderscheiden zijn. Het denken in markt- en bedrijfstermen past het overheidsbedrijf maar gedeeltelijk. Voor het vrije bedrijf is elke klant erbij een mogelijke bron van winst, voor het overheidsbedrijf al gauw een extra kostenpost. Hoe lang meten wij nu al geen prestaties en hoe lang maken wij ons al geen zorgen om die politiemanager achter zijn bureau en die gezinsvoogd die geen tijd heeft om zijn werk te doen?

Hoe ons debat over de veranderende samenleving ook zal uitpakken, het zal niet alleen kunnen gaan over de betrokkenheid van de burger op buurtniveau. Voordat wij voor de provincies concrete conclusies kunnen trekken, zal het wat ons betreft moeten gaan over de manier waarop wij de negatieve effecten van marktwerking op alle niveaus, de Europese inclusie, moeten corrigeren.

De betrokkenheid van de burger bij de politiek is vooral ook afgenomen omdat de burger denkt dat de politiek wat dat betreft één pot nat geworden is. Het wordt tijd om daarover helderheid te scheppen. Met die verschillen in opvatting moeten wij de burger op de huid zitten. Het is een vergissing te denken dat de kern van ons politieke werk op provinciaal te vinden is in het directe contact met de burger, zoals dat op wijk- en buurtniveau wellicht wel gestalte moet krijgen. En daar hoeft het wellicht weer niet overal op dezelfde manier. Dat moeten wij

in gedachten houden als wij in het kader van de bestuurlijke herinrichting van Nederland vinden dat wij moeten nadenken over dé meest geschikte schaal voor het lokale bestuur.

Om tijdszake breken wij hier onze beschouwing over de veranderende samenleving en de bestuurlijke herinrichting af, maar onderstrepen nog eens dat die discussie over die onderwerpen voor ons zeker ook gericht moet zijn op een correctie van allerlei negatieve effecten van privatisering en vermarkting. En wat de heroriëntatie op de betrokkenheid van de burger betreft, moet het om meer gaan dan wat er omgaat in de eigen buurt of straat.

Tot slot drie concrete zaken.

De fractie van de PvdA heeft al meerdere malen aandacht gevraagd voor de negatieve gevolgen van het verkeer voor de gezondheid, zowel wat betreft het geluid als de stank. De recente uitspraak van de Raad van State over het niet voldoen aan de door ons gewenste benuttingsmaatregelen op de A27, Utrecht Noord-Eemnes en andere trajecten, maakt duidelijk dat wij sneller en meer maatregelen moeten treffen om de schadelijke uitstoot te beperken. In de commissies IME en WEM hebben wij, en ook anderen, hiervoor nadrukkelijk aandacht gevraagd. Het college heeft toegezegd snel met een rapportage te komen over de gevolgen voor de provincie Utrecht van de uitspraak van de Raad van State en de maatregelen die wij hiertegen kunnen nemen. De PvdA ziet deze rapportage met bijzondere belangstelling tegemoet. De veiligheid van onze burgers mag immers niet in gevaar komen, maar ook moet de bereikbaarheid van onze provincie worden veiliggesteld. Wij gaan ervan uit dat het college met afdoende voorstellen komt voor de begroting 2006. Indien het college dit bevestigt, dan hoeven wij op dit punt geen motie in te dienen.

Leefbare steden vragen om voldoende groene voorzieningen; niet alleen in, maar ook rondom de steden. Door de toegenomen woningnood en de woningbouwbehoefte is de druk op de stadsranden de laatste jaren groter geworden. Om ervoor te zorgen dat de groene stroken rond Utrecht en Amersfoort daadwerkelijk groen en aantrekkelijk voor natuur en recreatie worden en blijven, is er,

naast de heldere kaders in streek- en reconstructieplan, behoefte aan goede, uitvoeringsgerichte plannen. En dat is juist waar het op dit moment in de provincie aan schort.

In afwachting van de vaststelling van het streekplan is het werk rondom de landinrichtingsplannen stil komen te liggen. Op aandringen van de PvdA heeft het college echter toegezegd voor het zomerreces met een stand van zaken van de landinrichtingsplannen rond Utrecht en Amersfoort te komen. Wij wachten die rapportage af en komen eventueel bij de begrotingsbehandeling met concrete voorstellen.

Er zijn enige voorstellen aangaande notities die in de voorjaarsnota worden aangehaald, die meer begrotingsjaren betreffen. Wij gaan ervan uit dat die notities in de betrokken commissies nog aan de orde komen en dat zij niet met dit verhaal worden meegenomen. Het gaat dan om Wel Thuis, het overzicht ecoducten, de onderbouw van de cijfers van het projectbureau Groene Hart en om de toelichting op ILG-regelingen (Investeringsbudget Landelijk Gebied)

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De VVD heeft met belangstelling kennisgenomen van de voorjaarsnota. Wij kunnen zonder meer vaststellen dat het goed gaat met de provincie. Vele projecten zijn in uitvoering, de financiële positie is riant en het college van GS voert een degelijk en slagvaardig beleid. Het besturen van onze provincie blijft een uitdaging. Bij voortdurend worden wij immers geconfronteerd met alle mogelijke problemen die om een oplossing vragen. Ik noem de mobiliteit, de veranderende samenleving, de voortgang van de woningbouw, de stedelijke vernieuwing en de luchtkwaliteit. En dan hebben wij het nog maar over een greep uit de problemen. Vandaag breng ik een aantal zorgpunten van de fractie van de VVD naar voren, waarbij wij ons vooral trachten te concentreren op een aantal hoofdlijnen en wij verwachten van het college dat het de vandaag te voeren discussie met de Staten vertaalt in een nadere onderbouw en in nadere voorstellen die wij na de zomer gaarne van het college tegemoet zien.

Tijdens de behandeling van de begroting 2005 heb ik namens mijn fractie een uitvoerig betoog gehouden met vele suggesties over de vermindering

van de regelgeving. Ondanks de bemoedigende woorden van het college, is er hieromtrent een diepe stilte gevallen. Kan het college ons informeren over de stand van zaken in dezen en over de acties die in de afgelopen maanden genomen zijn?

Vandaag zullen wij het niet verder hebben over de toekomst van de provincie. Binnen de toegemeten spreektijd en gelet op de nog niet afgeronde discussie in de Eerste Kamer over de WGR+ kiezen wij voor een ander, meer geschikt moment.

Een enkele opmerking maken wij het dualisme.

De evaluatie ligt er en de VVD is dankbaar voor de honorering van het verzoek deze evaluatie te versnellen. Erkentelijkheid en waardering spreken wij ook uit jegens de vice-voorzitter van deze Staten: hij vult zijn rol met verve in en toont zich bij voortduring toegankelijk, betrokken en professioneel.

Hiermee wil ik overigens geen tegenstelling creëren, met u, voorzitter, als onze echte voorzitter.

De financiële positie van onze provincie is een punt waar de fractie van de VVD bij stil staat. Zoals reeds door de VVD in voorgaande behandelingen is gesteld, vinden wij dat het redelijk curieus is wat er gebeurt. Enerzijds wordt er fors bezuinigd, anderzijds worden er vele nieuwe uitgaven gedaan. Wij hebben ernstig behoefte aan volstrekte helderheid over de financiële planning. Het blijft onduidelijk wat de exacte hoogte zou moeten zijn van de voorzieningen en de reserves; welke financiële risico's ons mogelijk boven het hoofd hangen en wat de hoogte zou moeten zijn van de stelpost 'toe te wijzen middelen'. Wij verzoeken het college te komen met een integraal stuk, waarin de mogelijke risico's en een onderbouwing van de gewenste reserve's en stelposten haarscherp en onderbouwd staan aangegeven. Vervolgens kunnen de Staten dan een oordeel hierover vellen, waarin zij kaderstellend en integraal aangeven wat de gewenste hoogtes en randvoorwaarden van bovenstaande zaken zouden moeten zijn, dit mede in relatie tot wat ik zo meteen nog zal zeggen. Hierbij wenst onze fractie op voorhand aan te geven dat zij hecht aan een Statenuitspraak over deze zaken voordat gesproken wordt over de begroting 2006. Het is immers van belang dat de exacte ruimte binnen de financiële middelen op basis van de bovengenoemde analyse door de Staten wordt vastgesteld.

Instemming vandaag met posten uit de voorjaarsnota betekent voor de VVD dus geen definitief akkoord.

De besteding van de gelden uit het Stimuleringsfonds is een ander punt waarvoor de VVD aandacht vraagt. Alle voorstellen optellend uit de afgelopen periode doet dit bij ons de indruk ontstaan van een versnipperd patroon van uitgaven. Als wij niet oppassen verdamppt het fonds naar talloze projecten, waarbij nauwelijks enige lijn te ontdekken valt, behoudens het gegeven dat het binnen de vastgestelde hoofdcategorieën valt. Op deze wijze moeten wij niet doorgaan met dit fonds. Wij doen er beter aan nauwkeuriger kaders te stellen aan de invulling van de beschikbare gelden. Gaarne vernemen wij hieromtrent ook de mening van de overige fracties in de Staten. Met dank aan het CDA; haar mening heb ik al gehoord.

Op pagina 12 van de voorjaarsnota wordt gesproken over het strategisch grondbeleid, een van de onderdelen binnen het Stimuleringsfonds. Voorgesteld wordt € 150.000 voor de opstartfase uit te trekken ten laste van de reguliere begroting. De VVD constateert dat dit in strijd lijkt met het instellingsbesluit van het Stimuleringsfonds.

Uitdrukkelijk is immers afgesproken dat er vanuit het Stimuleringsfonds geen gevolgen zouden zijn voor de reguliere begroting. Wij vinden dan ook dat de opstartfase niet betaald moet worden uit de reguliere begroting, maar ten laste moet komen van het fonds.

Nederland moet voldoen aan Europese normen voor luchtkwaliteit. Voor stikstofdioxide moet de norm uiterlijk in 2010 bereikt worden, voor fijnstof is dat al in 2005. Nu al blijkt dat Nederland dit met de huidige maatregelen niet haalt, omdat de staatssecretaris pas eind 2005 met een integraal luchtkwaliteitplan komt. De Raad van State gaat bij het toetsen van plannen evenwel al uit van deze Europese normen en keurt veel plannen af naar aanleiding van het niet voldoen aan de, toekomstige, normen voor luchtkwaliteit. Gevolg van dit alles is dat de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland op slot gaat en dat problemen op het gebied van stedelijke herontwikkeling en mobiliteit niet adequaat aangepakt kunnen en zullen worden, zoals bijvoorbeeld de spitsstroken langs de A27 en het Utrecht City Project.

De taak van de provincie in dezen is tweeledig. Ten eerste heeft de provincie een uitvoerende taak om te voldoen aan de luchtkwaliteitseisen bij provinciale wegen. Ten tweede heeft de provincie

een controlerende taak. Deze controlerende taak geldt enerzijds ten aanzien van bedrijven waar de provincie vergunningverlener is in het kader van de Wet milieubeheer. Anderzijds dient de provincie te controleren of de gemeenten aan hun verplichtingen voldoen; toetsen van gemeentelijke luchtkwaliteitsplannen en dergelijke.

De VVD vindt uiteraard dat de provincie deze wettelijke taken op adequate wijze dient uit te voeren. Daarnaast vindt zij dat de provincie kritisch moet kijken of de provincie aanvullende taken op dit gebied dient op te pakken. De 'lead' hiervoor ligt, gezien de problematiek en de wettelijke verantwoordelijkheden, in de optiek van de VVD eerder nationaal en bij de gemeente dan bij de provincie. Toch meent de VVD dat de provincie naast haar wettelijke taken in dit geval ook haar coördinerende en regisserende rol op voortvarende wijze kan oppakken. Dit dient echter wel op resultaatgerichte wijze te gebeuren; dat wil zeggen dat bij elke te nemen maatregel een onderzoek hoort naar de potentiële gevolgen van die maatregel.

Dat komt de effectiviteit en de lastendruk ten goede. Omdat het Rijk na het zomerreces met een aangepast Besluit Luchtkwaliteit – een nieuwe Algemene Maatregel van Bestuur – komt, waarbij duidelijk wordt hoe het totale pakket aan maatregelen zal zijn, meent onze fractie dat hierop ingespeeld moet worden, waarbij de provincie zou moeten inspelen op de door het Rijk voorgestelde maatregelen door, waar nuttig, nodig en gewenst, een versterkend beleid daarop in te zetten. Mogelijk kan dit onder meer door het uitvoeren van het project Fluisterbus; een van de voorgestelde Utrechtse klimaatprojecten. Met het uitvoeren van dit project wordt de uitstoot van roet beperkt, wordt gewerkt aan het tegengaan van de uitstoot van NO². Voorts heeft het project draagvlak bij marktpartijen. Tot slot is het een project dat kosteneffectief is op de langere termijn. Kortom, argumenten te over om te kiezen voor het project Fluisterbus.

Wij vragen het college dringend bij het kabinet te bepleiten zo spoedig mogelijk adequate maatregelen te nemen.

De fractie van de VVD maakt zich zorgen over de realisatie van de basisrecreatie in onze provincie. Zo heeft bijvoorbeeld het Recreatieschap Stichtse Groenlanden laten weten geen mogelijkheden te zien om haar financiële aandeel in de

Landinrichting Haarzuilens te leveren.

De budgetbegroting 2006–2009 biedt hiervoor geen ruimte. Een en ander heeft in de eerste plaats te maken met het ontbreken van de bereidheid van de deelnemende gemeenten en provincie de jaarlijkse financiële bijdragen aan het recreatieschap voor dit doel structureel te verhogen. Het recreatieschap moet voorts zorgen voor 50% meer eigen inkomsten naast een efficiencyoperatie die 5% van de kosten moet opleveren. Dit laatste wordt uiterlijk 2009 gerealiseerd, maar zal dan onvoldoende zijn om het aandeel Haarzuilens te leveren. Het gaat concreet om een bedrag van € 2.000.000.

Het aandeel van het recreatieschap is nodig voor de uitvoering van de eerste module in het kader van de landinrichting. Deze module voorziet onder meer in de aanleg van recreatieve verbindingen, fiets- en wandelpaden, en moet in 2006 worden uitgevoerd. Zo niet, dan vervalt de rijkssubsidie van 50%.

Volgens de VVD kan het niet zo zijn dat een dergelijke belangrijke voorziening er niet komt en dat de rijkssubsidie verspeeld wordt.

Hierbij merken wij op dat het volgens ons weer het oude liedje is: bij ontwikkeling van grote bouwplannen wordt hoog opgegeven over de balans tussen rood, groen en blauw. En als puntje bij paaltje komt, blijkt ook hier weer dat in dit geval de recreatiemogelijkheden het onderspit delven.

Wij nodigen het college dan ook uit in overleg te treden met de stad Utrecht en het BRU.

Deze instanties hebben de primaire verantwoordelijkheid tot realisatie van de basisrecreatie rond Leidsche Rijn. Inzet zou moeten zijn dat het project wordt vlotgetrokken, waarbij de VVD een financiële bijdrage van de provincie niet uit de weg gaat.

Daarnaast speelt het probleem van de VINAC-hectaren Noorderpark. Dat zal ik vanmiddag niet behandelen wegens tijdsgebrek.

Kort en goed: de VVD vindt dat de provincie een voortrekkers- en regierol moet vervullen om alle partijen over de brug te trekken teneinde de reeds geplande projecten te realiseren. Kan het college toezeggen dat het deze rol op zich neemt?

Voor onze gezondheid doen en laten wij veel.

Dat is individueel bepaald, maar er zijn ook algemeen geldende zaken te benoemen. Voor de overheid gaat het om de algemeen geldende onderdelen van de lichamelijke, geestelijke en

maatschappelijke gezondheid. Beweging is voor alle mensen van groot belang. Vooral doordat het gymnastiekonderwijs in het vorige decennium voor een groot deel is wegbezuinigd, zitten wij nu met een sterk toenemende groep te dikke kinderen met een groot risico op ook levensbedreigende aandoeningen. In hun geestelijk welbevinden zijn deze kinderen ook tekort gedaan. Mensen met een handicap moeten aangepast kunnen sporten. Mensen die niet geleerd hebben te genieten van beweging zullen hun tijd anders gaan besteden. Dat vertaalt zich vaak in vandalisme. Volgens de Thorbeckiaanse taakverdeling is het Rijk voor de topsport en zijn de gemeenten voor de breedtesport. De provincie is de bestuurslaag die voorwaarden-scheppend bezig moet zijn voor bovenlokale sportaangelegenheden. Hiervoor is ook Sportservice Midden Nederland (SMN), die de zorg draagt voor kadervorming. Als wij willen dat beweging nuttige effecten heeft voor zowel de lichamelijke als de geestelijke en maatschappelijke gezondheid, dan moeten wij als provincie meer investeren in het werk van SMN. Dat bepleiten wij hier voor de begroting 2006. In de commissie was de VVD verheugd te constateren dat dit initiatief op steun kon rekenen van alle partijen in deze Staten.

De zorg voor ons erfgoed gaat ons zeer ter harte. Zowel dat wat in, als buiten de musea toegankelijk is. Er zijn plannen om het erfgoedhuis te reorganiseren. Voor de VVD moet dat eerst tot besluitvorming via de commissie leiden voordat erin wordt geïnvesteerd. Bij het erfgoed vragen wij ook aandacht voor het herstel van de Piramide van Austerlitz.

De musea Van Speelklok tot Pierement en het Geld- en Bankmuseum vragen een extra impuls. Dat is begrijpelijk, maar het zou beter zijn geweest als dit soort vragen ingebed zouden zijn in een door Provinciale Staten vastgesteld museumbeleid. Eenmalige impulsen zullen daarnaast altijd wel nodig zijn, maar daar moeten dan ook eenmalige middelen voor worden aangewend. Wij vragen het college dan ook om een integrale visie op het museumbeleid voor de behandeling van de begroting 2006.

Overigens heeft de VVD ook hier kritiek op het gebruik van het Stimuleringsfonds voor wat de Waterlinie betreft. Het kan in onze ogen daarom ook niet zo zijn dat daarnaast voor de Nieuwe Hollandse

Waterlinie nog apart weer eenmalig geld voor opstartkosten van de enveloppen wordt gevraagd.

In de commissie zijn kritische vragen gesteld over de wachtlijstoverbruggingshulp. De term is in de zorg al enige jaren in zwang, doordat niet direct plaats was voor mensen met een indicatie in de instelling waarin zij zouden moeten worden verzorgd. De extra informatie hierover van de gedeputeerde vinden wij verhelderend. Wij vinden dat de hulpverlening gericht moet zijn op de hulpvraag. Deze hulpvraag is niet constant en de wisselingen erin moeten worden opgevangen door een flexibel aanbod. Wij adviseren hiervoor onderzoek en aanbevelingen te laten doen door mensen uit het bedrijfsleven, dat zich ook in wisselende markten moet staande houden.

Onze fractie spreekt jegens gedeputeerde Kamp een compliment uit voor het verloop en de maatschappelijke effecten van het programma Wel Thuis.

De stedelijke vernieuwing is voor de VVD een hoofdpunt van deze beschouwing. Dat breng ik in relatie met het onderwerp 'maatschappelijke onrust'. In het verleden hadden de uitgetrokken gelden voor stedelijke vernieuwing voornamelijk betrekking op het vlottrekken van de bouw. Het afgelopen jaar is een lichte kentering waarneembaar, zoals onder meer blijkt uit het Meerjarenactieprogramma Streekplan (MAP-Streekplan). Volgens de VVD moeten stedelijke vernieuwing en de inzet van gelden hiervoor breder opgezet worden. Voorts dient er een forse beleidsintensivering op dit gebied plaats te vinden. De steden en verstedelijkte dorpen moeten leefbaar en vitaal blijven. Juist potentiële woonvernieuwingsgebieden kenmerken zich vaak door maatschappelijke problemen, zoals onveiligheid, zwakke sociale infrastructuur, werkloosheid en concentraties van allochtonen. Voorts doet zich vaak het probleem voor, bijvoorbeeld bij bedrijfslocaties, dat de transformaties in woningbouw tot vrijwel onoverkomelijke financiële problemen aanleiding geven, waardoor de aandacht zich meestal uitsluitend concentreert op de transformatie op zichzelf zonder aandacht voor de kwaliteit van de woonomgeving.

Vanuit vele invalshoeken behoeft de stedelijke vernieuwing onze aandacht: er ligt een grote

binnenstedelijke opgave, waarvan in de praktijk onvoldoende terecht komt. De kwaliteit van de stedelijke vernieuwing staat bij voortduring onder druk. Versterking van sociale samenhang als uitgangspunt bij de stedelijke vernieuwing krijgt onvoldoende vorm. Het bestuurlijk partnership van de provincie beperkt zich vaak tot het verstrekken van financiële middelen. De ambities gaan vaak verloren door onvoldoende financiële ruimte en de provincie heeft hierin een marginale rol. Juist het inzetten van provinciale middelen in de breedte voor deze projecten zal meer doelen kunnen dienen. Naast de aanjaagfunctie zal ook de aanpak van de maatschappelijke onrust gediend zijn bij een sterke intensivering van de provinciale inzet bij stedelijke vernieuwing. Voor de VVD zijn hierbij de volgende zaken belangrijk:

1. Stedelijke vernieuwing en transformatie zijn van groot belang voor de kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte.
2. Stedelijke vernieuwing en transformatie dienen als randvoorwaarde de toename van de veiligheid te hebben.
3. Stedelijke vernieuwing en transformatie dienen een forse impuls te geven aan de sociale samenhang.
4. Kwaliteit en samenhang zijn randvoorwaarden.

Sectorale beleidsvisies en het streekplan zullen moeten leiden tot een meer integrale opzet van de stadsvernieuwings- en transformatieprojecten. Het verbinden van de eigen ambities met die van de gemeenten is hierbij wat ons betreft de sleutel voor het welslagen van de projecten.

Wil de provincie daadwerkelijk werk maken van stedelijke vernieuwing en transformatie en de hieraan in onze visie noodzakelijk verbonden neveneffecten van veiligheid en sociale samenhang, dan is er echte prioriteitstelling nodig. Dan is er veel geld en integrale inzet nodig. Ja, dan moet er nog heel wat gebeuren en is er naar onze overtuiging nog veel extra inzet nodig. De VVD hecht eraan een forse extra inzet te doen op de stedelijke vernieuwing en transformatie. Hiertoe zal naar onze mening een nieuwe financiële prioriteitstelling noodzakelijk blijken, wil er werkelijk iets terechtkomen van de hiervoor geschetste ambities. Gaarne vernemen wij van het college hoe het tegen onze voorstellen aankijkt en of het met ons van mening is dat een forse financiële impuls noodzakelijk is.

In tweede termijn zal de VVD overigens met een motie hierover komen.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Het houden van algemene beschouwingen is altijd een mooi moment. Graag bedank ik het college voor de beschikbaar gestelde informatie. Ook spreek ik namens de fractie van GL waardering uit voor het vele goede werk dat in dit huis wordt verricht. Als een spreker echter zo vriendelijk begint te praten dan komt er meestal nog iets anders. Het wordt vervolgens nog gevaarlijker als de spreker dan vraagt wat het college er zelf van vindt. Onze fractie heeft namelijk kritiek op deze voorjaarsnota. Wij hebben dat al een aantal keren duidelijk gemaakt. Het college van GS maakt op ons de indruk eerder een technocratisch dan een politiek gezelschap te zijn. Als wij nog eens kijken naar het provinciaal functioneren, dan zetelt men hier ver van het stadshart op de hoogste etages van een hoge toren. Dat levert prachtige vergezichten op. Op die hoge etages zitten de gedeputeerden elkaar beschaafd de bal toe te spelen: jij je zin, ik mijn zin; ik geld hiervoor, jij geld daarvoor. Maar het is allemaal wel erg ver van het straatrumoer, van het echte leven verwijderd. Staat dit college met beide voeten in het Utrechtse zand, in de Utrechtse klei, in het Utrechtse veen? Heeft dit college voldoende oog voor de snelveranderende samenleving? Voor de maatschappelijke onzekerheid? Is dit college bereid om naast het begrip 'presterende provincie' het begrip 'maatschappelijk betrokken provincie' te hanteren? Heeft dit college eigenlijk wel voldoende gevoel voor urgentie? Waar maken wij ons om in deze provincie druk om? Bijvoorbeeld over de luchtvervuiling. Ik vind dat er van het college totnogtoe weinig impulsen uitgaan voor het aanpakken van die problematiek. Hetzelfde geldt voor andere problemen, bijvoorbeeld als het gaat om de recreatie rondom de grote steden. De volgende vraag mogen wij aan het college maar ook aan onszelf stellen: zijn wij met z'n allen wel maatschappelijk effectief bezig met onze rijkelijk aanwezige financiën? Bij mij ontstaat toch een beetje het beeld van een rentenierende overheid. Wij trekken rente van de opbrengst van de verkoop van de nutsbedrijven, wij potten geld op, wij incasseren dankbaar meevallers, ook weer in deze voorjaarsnota. Misschien wel symbolisch, nu wij het Geld- en Bankmuseum gaan subsidiëren. Een rentenierende overheid dus.

Maar gaan wij wel verstandig om met onze relatieve financiële rijkdom? Zouden wij niet gewoon meer geld moeten uitgeven en zouden wij dat geld niet geconcentreerder moeten inzetten? Ik kijk dan even naar het Stimuleringsfonds. Vorig jaar was dat een paradepaardje, maar nu is het toch wel een ietwat hinkend hitje geworden. Het CDA en de VVD hebben daar ook al wat over gezegd.

Dat Stimuleringsfonds dreigt wat te ontaarden in gepruttel en getuttel. Het totale bedrag van het fonds is € 60.000.000 groot. Op zichzelf niet hemelbestormend veel. Dat is vervolgens keurig via de verdelende rechtvaardigheid onderverdeeld over de sectoren. Als wij dan kijken wat er feitelijk mee gebeurt, dan heeft dat per sector maar weinig financiële substantie. Als wij vervolgens kijken naar datgene wat er feitelijk wordt uitgegeven: een molentje hier, een Nedereindsplasje daar, allemaal wel nuttig, maar is dat nu de bedoeling van het Stimuleringsfonds? Wij denken van niet.

Dan is er nog een ander financieel punt. Het college is volgens ons veel te gemakkelijk geneigd geld te steken in interne doelen, in de eigen organisatie, terwijl wij juist meer gericht zouden moeten zijn op extern gerichte uitgaven. Ik geef een voorbeeld. Innovatie binnen het ambtelijk apparaat gaat extra geld kosten. Dat zou uit het reguliere budget gefinancierd moeten kunnen worden. Een ander voorbeeld werd reeds door de fractie van de PvdA genoemd: het geleidelijk weer komen met aanvragen voor formatieplaatsen. Iets nieuws doen en extra beleid betekenen bij dit college altijd extra formatieplaatsen. Voor ons zou het principe anders moeten zijn: intensivering hier betekent in beginsel extensivering daar. Binnen een ambtelijk apparaat dat vele honderden hoofden telt, moet het toch mogelijk zijn dat beginsel uit te voeren. Wat men hier ziet als men hier al wat langer zit, is een patroon. In de goede jaren slibt het ambtelijk apparaat aan; is er een zeker vervettingsproces. Vervolgens komen er magere jaren en dan wordt er bezuinigd. In de periode 1995-1999 was er een bezuinigingsperiode. Van 1999 tot 2003 was er een groeiperiode. Vanaf 2003/2004 werd er weer bezuinigd en nu zien wij het aanslibsel weer verschijnen. Dat patroon zou moeten worden doorbroken, zo vinden wij. Intensivering op het ene punt betekent extensivering op het andere punt. Niet als dogma, maar wel als middel om dit proces eens te

doorbreken.

Dit alles leidt tot een aantal concrete vragen aan het college, maar natuurlijk ook aan de collega-Statensleden. Is men bereid naast de 'presterende provincie' ook het begrip 'maatschappelijk betrokken provincie' als leidraad te nemen? Is het college, zijn de Staten bereid tot een fundamentele discussie over het maatschappelijk effect van ons financieel beleid? Onderkennen wij het gevaar van de rentenierende overheid? Erkent het college en erkennen wij met ons allen dat wij te snel gericht zijn op interne uitgaven, waar externe uitgaven juist veel betekenisvoller zijn? Op deze punten hoor ik graag een reactie van het college, ook als aanloop naar de begrotingsbehandeling in komend najaar. Ik denk namelijk dat wij bij die begrotingsbehandeling met deze punten in het achterhoofd met elkaar zaken moeten doen.

Ik kom nu bij enkele concrete punten. Ten eerste: stedelijke vernieuwing. Wij zijn zelf zeer blij dat de Staten het thema 'veranderende samenleving' gaan aanpakken. Eén onderwerp licht ik daar nu reeds uit: de stedelijke vernieuwing. Dan gaat het om de aanpak van achterstandswijken. Dan gaat het om bouwen op vrijkomende bedrijfsterreinen binnen de bebouwde kom. De heer Swane wees er al op dat dit niet goed gaat. Het gaat immers te traag. De fractie van GL heeft twee redenen om er ten eerste voor te pleiten die binnenstedelijke vernieuwing krachtiger aan te pakken. Ten eerste: alles wat wij binnen de stad aan woningbouw kunnen oplossen, vermindert de claim op het landelijk gebied. Wij houden de provincie groener. Ten tweede moeten wij de leefbaarheid van de grotere en kleinere steden krachtig bevorderen. Daarbij gaat het niet alleen om woningbouw, maar ook om de sociale component die bij die stedelijke vernieuwing volop de aandacht moet krijgen. Wij vinden dat er op dit punt een grotere bestuurlijke inspanning nodig is, een hogere politieke prioriteit en als dat nodig is, mag er ook meer geld naartoe. De heer Swane kondigde op dit punt een motie aan. Onze fractie zal die motie zeker steunen.

Dan het tweede punt: stedelijk gebied en recreatie. Het gaat niet goed met de recreatie rondom de stad Utrecht. Wij bouwen, maar de recreatievoorzieningen blijven achter: Haarzuilens,

Noorderpark, Groenraven-Oost. Geen van de besturen voelt zich echt eerstverantwoordelijk en het Recreatieschap is naar zijn aard structureel zwak en financieel weinig bemiddeld. Wij vinden dat de provincie dit moet oppakken. Wij vinden dat het college met het BRU en de betrokken gemeenten afspraken moet maken om snel en voortvarend de recreatievoorzieningen rondom de stad Utrecht te regelen: Noorderpark, Haarzuilens en Groenraven-Oost. Wij willen op dit punt een zware toezegging van het college. De fractie overweegt hiervoor een motie in te dienen. Op dit punt ontstaat dus ook iets moois tussen de VVD en GL. Het is allemaal nog heel teer, maar het is wel een interessante trend.

Een ander concreet punt betreft de ecoducten, de faunapassages. Als er één onderwerp is waar wij als provincie voor zouden moeten gaan, is dit dat wel. De gemeenten kunnen dat per definitie niet aan: het is immers regionaal beleid. Voor het Rijk is het allemaal te ver weg. Dat maatwerk moet de provincie leveren. Dan stelt het ons zeer teleur dat wij in deze voorjaarsnota niet verder komen dat een p.m.-post hiervoor. Wij vinden dat er op korte termijn een uitvoeringsplan moet komen voor de ecoducten en faunapassages, inclusief een financiering van de eerste tranche; wij denken daarbij aan de termijn van 2006/2009. Heel concreet denken wij dan aan de passage bij de Plantage Willem III te Elst en aan de Leuserheide bij Den Treek. Wij vinden dat het college hierbij klare wijn moet schenken. Gebeurt dat niet, dan zullen wij hiervoor een motie indienen: een uitvoeringsprogramma met een goed gefinancierde eerste tranche. Vervolgens ook een meerjarenperspectief inzake de realisering van ecoducten en faunapassages.

Een ander concreet punt is de luchtvervuiling. Het is onvoorstelbaar dat Nederland zo'n vuile lucht heeft. Wij hebben dat allemaal kunnen zien via satellietfoto's. Hoe kan dat? Dat heeft toch te maken met jarenlange veronachtzaming van het milieu en eenzijdig kiezen voor economie? Paars toentertijd met premier Kok, had niets met het milieu maar wel wat met het thema 'werk, werk, werk'. In Balkenende 2 is staatssecretaris Van Geel een wat tragische figuur. Wij vinden dat de tijd van onderzoek voorbij is. Er moeten allerlei maatregelen genomen worden. Zuiniger stads- en streekbussen, roetfilters,

enzovoort, maar ook concrete maatregelen: snelheidsvermindering op de snelwegen en op de provinciale wegen rondom de stedelijke gebieden, het invoeren van de 80 km-zones. Al eerder, bij de begrotingsbehandeling in december, hebben wij hierover een motie ingediend. Wij hebben toen van gedeputeerde Mik toezeggingen gekregen. Wij zijn inmiddels niet onder de indruk van de manier waarop die toezeggingen zijn nagekomen. Wij kennen de heer Mik als een krachtig bestuurder, hij opereert tot in China toe. Dit punt heeft hij volgens ons echter laten liggen. Wij vinden dat de tijd van vrijblijvendheid nu voorbij is. Wij willen hiervoor nu een duidelijk beleid zien. Als die toezegging uitblijft, overwegen wij een motie in te dienen. De essentie daarvan is de invoering van een maximumsnelheid van 80 km op provinciale wegen; in dit geval is de noordelijke ringweg bij de stad Utrecht van betekenis. En voorts: het bevorderen dat het Rijk de 80 km-limiet invoert op de rijkswegen rondom de grote steden. Daarnaast willen wij een helder inzicht hebben in de betekenis van dit probleem en de uitspraak van de Raad van State in relatie tot de Europese richtlijn voor de streekplan- en andere bouwactiviteiten van de provincie. Dat zijn twee verlangens die GL op dit punt heeft.

Ten slotte: de toekomst van de provincie. Ik ga daarbij niet in op de inhoud. Dat heb ik op een andere moment gedaan en dat zal nog nader gebeuren in de toekomst. U weet dat GL bereid is over de schaal van de provincie na te denken. De essentie vinden wij echter dat de democratische legitimatie goed geregeld is en dat er voor een burger een goed herkenbaar provinciaal bestuur is. Wat voor ons nu echter de kern is, is dat Provinciale Staten de kaders moeten opstellen. Ik hoor graag van Gedeputeerde Staten of zij deze mening delen. Wij willen niet dat het college op dit punt voor de muziek uitloopt. Wij hebben heel slechte ervaringen met zogeheten WGR+-discussie. Wij vinden dit onderwerp te belangrijk en te mooi om over te laten aan de gedeputeerde en aan de commissaris. Dit waren mijn punten. Ik hoop dat het college en de collega's wat kunnen doen met deze bijdrage. Houdt goede moed.

Mevrouw VAN KEULEN (D66): Mijnheer de Voorzitter!

De voorjaarsnota heeft geen aanleiding gegeven tot heftige debatten in de commissies. Maar één zin wist de gemoederen los te krijgen: die over de commissie Geelhoed, de concrete opties en dat het college van GS zich daarin kan vinden. Opmerkelijk.

En het is ook opmerkelijk hoe het GS elke keer weer lukt PS op dit dossier in de gordijnen te krijgen. Telkens blijkt dat GS al een mening gevormd heeft en deze naar buiten draagt voordat daarover met PS is gesproken.

Het is mijn fractie een raadsel waarom de discussie over dit onderwerp elke keer weer niet goed gevoerd wordt en uit de hand dreigt te lopen. Je zou zeggen dat een gewaarschuwd mens voor twee telt, maar nee hoor. De heer Ekkers verkondigt een mening, waarvan PS niet op de hoogte is gesteld. In het overleg van P4 waarvan wij een verslag kregen, ligt een voorstel voor dat later aan de Staten van de vier provincies voorgelegd zal worden. Tijdens dat overleg, zo is te lezen, is de commissaris van Koningin van Flevoland de enige die het woord PS in de mond neemt. Natuurlijk heeft het college van GS zijn eigen verantwoordelijkheid, maar het ligt toch in de rede om over zo'n heikel onderwerp eerst met de commissie BEM, desnoods met de woordvoerders daarvan, te overleggen?

Gedeputeerde Lokker geeft aan dat er toch een brainstorm wordt gehouden over de WGR+, maar dat is volgens D66 een geheel ander onderwerp. Ik ben het eens met de fractie van de PvdA, die heeft gezegd dat als de WGR+ onverhoopt doorgaat voor Utrecht, wij ons dan zeker zullen moeten beraden over onze positie en zeker over de schaal van onze provincie. Het wordt dan inderdaad wel heel mager om met 63 en straks met wat minder Statenleden te besturen.

Bij het bespreken van dit onderwerp is de verleiding heel groot om meteen te springen naar concrete oplossingen. Wij moeten echter niet de waaromvraag uit het oog verliezen. Centraal moet blijven staan welke problemen er op dit moment zijn en welke maatschappelijke effecten beoogd worden. De mogelijke oplossingen moeten vervolgens getoetst worden aan de hiervoor te ontwikkelen criteria. Dat wil niet zeggen dat ik direct zal roepen dat groter per definitie beter is. Ook in onze fractie is daarover het laatste woord nog niet gesproken.

De fractie van de SGP komt straks met een motie over dit onderwerp. D66 zal die motie steunen.

Het is overigens onvoorstelbaar hoeveel uren er al gedurende een zeer lange periode door allerlei bestuurders in deze discussie zijn gestoken en nog gestoken zullen worden. Wij hopen dat er toch ooit concrete stappen genomen zullen worden.

In volgorde van de voorjaarsnota ga ik de voor D66 belangrijkste onderwerpen langs.

Over de opcenten kunnen wij kort zijn. Wij hebben van meet af aan gesteld dat wij tegen de trendmatige verhoging van de opcenten zijn. In een periode van recessie, waarin de inwoners het financieel moeilijk hebben, moet je niet met belastingverhogingen aankomen, tenzij dit strikt noodzakelijk is voor het in balans houden van het financiële huishoudboekje. De cijfers in de voorjaarsnota bevestigen ons vermoeden dat de noodzaak voor de verhoging van de opcenten er niet is geweest. Terwijl de inwoners het financieel moeilijk hadden, heeft ons college besloten het hen onnodig moeilijker te maken dan zij het al hadden. Vorig jaar heeft D66 hiervoor een motie ingediend die het niet gehaald heeft. Nu doet de ChristenUnie een nieuwe poging, waaraan D66 zal meedoen. Wij zijn benieuwd naar de uitkomst.

Wat de eenmalige impuls grootstedelijke musea betreft – voor ons kan het woord ‘grootstedelijk’ wel weggelaten worden – kan mijn fractie na informatie hierover akkoord gaan. Voor ons hoeft dit onderwerp dus niet meer terug naar categorie B: interessante musea zijn zeer belangrijk voor onze provincie.

Onder de onvermijdbare uitgaven staan veel zaken genoemd. Een daarvan, ondertiteling RTV Utrecht, is opvallend. Niet dat het geen goede actie is of omdat het om een hoog bedrag gaat. Het gaat mij om de manier waarop dat geregeld is. Het antwoord van de heer Van Bergen op een vraag hierover in de commissie luidde: “Bij de halfjaarnota 2004 hebben PS de ondertiteling ‘RTV voor slechthorenden’ voor € 20.000 afgedekt. Volgens hem niet met de bedoeling daarmee na een jaar weer op te houden maar om dat structureel te doen. Dat moet dan ook structureel worden afgedekt.” Mijn fractie vindt dit een vreemde redenatie. Nogmaals: het onderwerp is oké, maar de gang van zaken niet. Op deze manier kunnen wij veel incidentele onderwerpen onvermijdbaar maken. De afspraak in dit huis is toch: wij doen aan projecten, hooguit vier jaar, en

niets is structureel?

De takenreductie is een onderwerp van zorg.

In oktober vorig jaar hebben Provinciale Staten besloten tot een reductie van een aantal taken in het kader van de Kwatta-operatie. Hiermee werd beoogd de omvang van het ambtenarenapparaat terug te brengen. Hoewel D66 niet op alle punten de reductie heeft gesteund, vinden wij wel dat de ingezette lijn consequent gevolgd moet worden. Wij hebben er dan ook geen begrip voor dat, kort nadat besloten is tot de fte-reductie, GS nu met een groot aantal voorstellen komt om dit op een aantal onderwerpen weer structureel uit te breiden. En hoewel wij de voorstellen inhoudelijk vaak kunnen ondersteunen, vinden wij dit een verkeerd signaal. Het lijkt erop dat de uitdijning van de organisatie al begonnen is, voordat de inkrimping geëffectueerd is.

Over het voorstel voor het reserveren van € 5.000.000 voor digitalisering van de documentaire informatievoorziening zijn wij sceptisch. D66 staat voor het inzetten van ICT, voor het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening van de overheid, maar wij vrezen dat het genoemde project te veel gericht zal zijn op de interne organisatie. Wij zien het voorstel eind 2005 echter kritisch tegemoet. Over het Stimuleringsfonds is door andere fracties al het nodige gezegd. Het voorstel van het CDA steunen wij graag om nu eens met een goed overzicht te komen van hoe dat allemaal precies in elkaar steekt.

D66 en ook andere fracties, zelfs de VVD, missen het onderwerp 'sport' in dit overzicht. Er wordt – 'weer' kan ik bijna zeggen – met geen woord over gerept. Wij en ook andere fracties hebben daarover vragen gesteld in de commissie. Mevrouw Kamp heeft ons vervolgens verzekerd dat er in een p.m.-post geld voor is en dat dit na de, ik neem aan gunstige evaluatie van SMN, aangewend kan worden.

De nadruk leg ik nog een keer op de noodzaak van aangepast sporten. Ik maak bijna dagelijks mee hoeveel plezier en steun mensen met een handicap beleven aan het beoefenen van sport tijdens hun verblijf in het revalidatiecentrum. Als zij echter weer naar huis gaan, moeten zij ook dichtbij huis kunnen sporten.

Met het programma de sociale agenda geeft de provincie vorm aan een uitvoeringsgericht sociaal beleid. De provincie toont een duidelijk sociaal

gezicht naar buiten door substantiële en herkenbare projecten te starten met onder meer gemeenten als externe ontwikkelingspartners. Het programma richt zich tot en met 2006 ook op vrijwilligerswerk en mantelzorg. Naar schatting is 11% van alle inwoners van 16 jaar en ouder in de provincie Utrecht actief als mantelzorger. Het merendeel is ouder dan 55 jaar, tweederde is vrouw. Zij verzorgen een familielid, partner, kind of een bekende met een langdurige ziekte of handicap. Vaak hebben mantelzorgers niet voor dit vrijwilligerswerk gekozen: zij zijn er gewoon ingerold nadat zij hadden gezien dat een naaste behoefte had aan zorg die niet snel door professionele krachten kan worden verleend. Mantelzorg verleen je immers uit betrokkenheid. Mantelzorgers zijn ook vaak overbelast. Gerichte ondersteuning kan leiden tot vergroting van hun draagkracht; door informatie, cursussen, lotgenotencontact. En verkleining van hun draaglast door oppas, tijdelijke opname of opvang. In navolging van de D66-Statenfracties in Noord-Holland en Zeeland wil de D66-fractie in Utrecht het initiatief nemen om mantelzorgers in deze provincie gratis de DVD/video 'Hoe zorg ik voor een ander' aan te bieden. Die band richt zich met praktische tips tot de mantelzorger.

Het bijgeleverde boekje biedt een samenvatting van de Teleac-serie met aandacht voor geestelijke kant van de thuiszorg. Tezamen vormen zij een waardevolle bron van informatie, die past bij het streven van de provincie mantelzorgers gericht te ondersteunen. D66 stelt voor deze banden via de zeven regionale steunpunten in de provincie beschikbaar te stellen.

Op 10 november is het overigens de Dag van de Mantelzorg. Een gepaste gelegenheid om de band officieel beschikbaar te stellen. In tweede termijn dien ik daartoe een motie in.

Veel fracties hebben het gehad over de luchtkwaliteit en over de ernstige vormen van luchtvervuiling, waarmee ook onze provincie te kampen heeft. Helaas zien wij over dit onderwerp niets terug in deze voorjaarsnota. Dit kan allemaal wel wat enthousiaster aangepakt worden. Ik begrijp ook wel dat de provincie er niet alles aan kan doen, maar wat wij als provincie wel kunnen aanpakken, moet volgens ons zeker voortvarend aangepakt worden. Zo zijn bijvoorbeeld al snelheidsbeperkingen genoemd en een betere doorstroming op de

provinciale wegen. Dat zal allemaal kunnen schelen. Ik denk niet dat wij hiervoor op het Rijk hoeven wachten; wij kunnen zelf onze verantwoording nemen. Ook zou de provincie niet alleen luchtvervuiling moeten aanpakken maar ook de lichtvervuiling. Minder verlichting langs de provinciale wegen vermindert uiteraard de hoeveelheid licht, maar ook de hoeveelheid stroom die verbruikt wordt. Langs de provinciale weg van Houten naar Schalkwijk is daarvoor een goede oplossing gevonden.

Landelijk komt er gelukkig weer een voorstel voor wat nu heet 'kilometerbeprijzing'. Mijn fractie hoopt dat het inderdaad in 2010 geëffectueerd gaat worden en dat zo de druk op de wegen in onze provincie zal afnemen.

Ten slotte nog één opmerking. Het was hoogst ongelukkig om direct na deze vakantieweek de voorjaarsnota te bespreken. De meeste fractiegenoten waren toe aan een paar vrije dagen. Met de voorjaarsnota in je achterhoofd ben je niet echt ontspannen. Ik hoop dat dit volgend jaar iets beter geregeld kan worden.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van de ChristenUnie begint net als anderen dit jaar met waardering uit te spreken voor de tijdige en inzichtelijke presentatie van de voorjaarsnota. Alhoewel wij het liefst zouden zien dat jaarrekening en voorjaarsnota gelijktijdig worden behandeld, achten wij de voorjaarsnota een goed instrument om te komen tot een bredere beschouwing over de middelen van het provinciale beleid.

Het moet ons echter van het hart dat deze voorjaarsnota nog meer dan de vorige versie, ons als ChristenUnie teleurstelt. Was er vorig jaar immers nog sprake van enige ambitie en flair van dit college, nu is daar nauwelijks meer iets van te merken. Hoewel de Staten pas halverwege zijn, en er dus nog twee jaar zijn te gaan en te presteren, lijkt het college van GS al op weg naar het einde. Er is vrijwel geen beleidsterrein waarop het college de nek uit wil steken om de provincie Utrecht via een profilerend, stimulerend en initiërend beleid te laten presteren. Het is allemaal technocratisch, zonder eigen visie en kleurloos. Op weg naar het einde van deze Statenperiode? Of op weg naar het einde van de provincie Utrecht als wij een gedeputeerde en u als commissaris van de Koningin

mogen geloven? Het optreden in het WGR+-dossier heeft nog eens aangetoond dat het debat over de toekomst van de provincie Utrecht niet in veilige handen is bij het college van GS, maar dat de Staten als de Utrechtse volksvertegenwoordigers zich zelf daarover dienen uit te spreken. Nu er afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop dat debat na de vaststelling van de WGR+ dient te gebeuren, verzoeken wij het college en zijn voorzitter dringend de Staten in dezen niet voor de voeten te lopen.

Het financiële beleid van de provincie is lange tijd betiteld als 'solide'. De Staten hebben zich laten meeslepen in de sombere financiële beschouwingen die bij de aanvang van deze Statenperiode hebben geleid tot bezuinigingen. Voor een belangrijk deel heeft de ChristenUnie deze bezuinigingen gesteund.

Niet primair vanwege de prangende, financiële situatie van de provincie, maar vanuit een principiële visie op de taken en kerntaken van de provinciale overheid. Maar wij hebben ons verzet en wij blijven ons verzetten tegen de kortingen op bijvoorbeeld de milieuhandhaving, de ontwikkelingsplanologie, de energiesubsidies en de ecologische onderzoeken. Niettemin handhaven GS en de coalitie dit beleid, terwijl daarvoor financieel geen reden is. Integendeel, ondanks de steeds sombere voorspellingen groeit het volume van de opbrengst van de opcenten van de motorrijtuigbelasting met het jaar, dankzij steeds meer auto's, steeds zwaardere auto's en niet in het minst door de jaarlijkse stijging van het tarief. Al met al stijgt het provinciale belastingtarief opcenten per 1 april 2006 van 71,7 naar 74,6. Dat vinden wij in het licht van de huidige taakstelling, de eerste indicaties over de jaarcijfers over 2004 en de geprognosticeerde opbrengsten van 2006, niet langer verantwoord. Wij roepen het college en ook met name de coalitiepartners op onder deze gewijzigde omstandigheden, de afspraak tot automatische stijging te herzien. Wij hebben daarvoor een amendement voorbereid. Wij zullen het antwoord van het college afwachten en zonodig zullen wij dat amendement in tweede termijn indienen.

Onze fractie voelt zich evenmin echt senang bij de overvloed aan provinciale middelen, ook waar dat betrekking heeft op het vermogen van meer dan een half miljard euro. Wij zitten hier toch niet om burgers zwaarder te belasten dan nodig is, of om bovenop de spaarpot te blijven zitten? Wij steunen

daarom de initiatieven vanuit de Staten om een overzicht van de meerjarenverplichtingen, waarin – eindelijk toegegeven door GS – ook de structurele gevolgen van de middelen coalitieakkoord worden meegenomen om de stand van voorzieningen en reserves en het vrij te besteden vermogen in beeld te brengen. Wij menen overigens dat met de voorjaarsnota en de jaarrekening dat overzicht er is. Maar goed, ook daarin kunnen wij wellicht met elkaar verder komen.

In dit licht zijn wij des te meer teleurgesteld in de houding van het college. Op tal van beleidsterreinen liggen er kansen om als provinciale overheid een meerwaarde te zijn, ertoe te doen, zichtbaar en relevant voor de burger. Maar het college neemt de handschoen niet op. In de voorjaarsnota komen wij op verschillende plaatsen de term ‘doorpakken’ tegen. Volgens Van Dale betekent dat ‘doortastend optreden’. Wij hebben dat echter niet of nauwelijks aangetroffen in de zeer afwachtende houding van dit college. In plaats van een actieve houding aan te nemen op bijvoorbeeld de dossiers luchtverontreiniging, beprijzing, jeugdzorg ten aanzien van de bestrijding van de wachtlijsten en het cliëntenvolgsysteem, de wateropgave in De Venen, de bodemsanering, de realisering van natuurbruggen, ook wel ecoducten genoemd, de normering voor de secundaire en tertiaire waterkeringen, de nationale en provinciale landschappen, de plattelandsontwikkeling en noem maar op. En dat ook nog ...

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind dat een heel goede opsomming, waar GL helemaal achter kan staan. Stel echter dat wij in het college zaten en dat het college de suggestie van de ChristenUnie zou overnemen, zou dat voor de ChristenUnie aanleiding zijn om haar amendement over de opcenten in te trekken? Dat kost immers allemaal wel geld natuurlijk.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Wij zouden het amendement inzake de opcenten liever niet hebben ingediend, maar duidelijk maken aan de burger dat het beleid uit te voeren is in hun belang. Wij vinden echter dat met dit beleid die opcenten niet mogen worden verhoogd.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter!

Het amendement van de ChristenUnie zegt iets over beleidsarmoede, maar niet over het streven om bepaalde ambities te halen. Als die er zouden zijn, zou de ChristenUnie bereid zijn die opcenten voor het volle pond in rekening te brengen. Dat is dan overigens terecht; die keuze maakt GL dan ook.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Als de heer Bijkerk en ik samen in het college zouden zitten, zouden wij eerst het beleid neerzetten. Vervolgens zouden wij bekijken in hoeverre dat in overeenstemming te brengen is met de provinciale middelen. Als ChristenUnie zouden wij daarbij nadrukkelijk stellen dat het niet de bedoeling is de burgers bovenmatig te belasten. Dan zouden wij echter ook nog bekijken of er nog matigingsmogelijkheden zijn in deze tijd. Wij staan ervoor dat de overheid ertoe doet. Als wij als overheid ertoe doen, kun je ook uitleggen waarom je belastingen heft.

Ik heb daarnet opgemerkt dat wij het college een te afwachtende houding verwijten, ondanks dat er op tal van terreinen moties door de Staten zijn aangenomen of een toezegging door GS is gedaan dat een en ander zal worden aangepakt. Er gebeurt vaak nauwelijks iets of zelfs helemaal niets. In plaats van een college dat in de voorjaarsnota visies neerlegt en ferme standpunten ter goedkeuring aan de Staten voorlegt, blijven wij achterover leunen tot het IPO ergens iets van vindt of het Rijk over de brug komt, dan wel financiële garanties afgeeft. Het is een aaneenschakeling van risicoloos volgen van wat er uit Den Haag op ons af komt. Moeten wij het de burgers dan in 2007 kwalijk nemen dat zij niet weten wat zij aan een provincie, deze provincie, hebben? Je zou haar zomaar kunnen opheffen.

De fractie van de ChristenUnie dringt nu aan op spoedige uitvoering van de aanvaarde Statenmoties over de normering en controle op de kwaliteit van de provinciale dijken en de invoering van een cliëntenvolgsysteem in de jeugdzorg. Moeten er in de provincie Utrecht kinderen onnodig slachtoffer worden van kindermishandeling? Niet door de hulpverlening uiteraard, maar wel door een gebrek aan coördinatie van diezelfde hulpverlening. Ook wensen wij dat de provincie leidende actie gaat ondernemen op het dossier van de luchtkwaliteit. Vorig najaar is er al het een en ander over

uitgesproken en nu ligt er de uitspraak van de Raad van State over de toepassing van de Europese richtlijn voor de luchtkwaliteit. Wachten wij nu ook weer op Den Haag? Wij verzoeken het college een snel, onafhankelijk onderzoek te verrichten naar de positieve gevolgen van een verlaging van de maximum snelheid op de rijkswegen en de provinciale wegen rondom Utrecht. Aan de hand van die uitkomsten kunnen wij dan besluiten nemen over de provinciale wegen en de druk op de minister tot daadkracht aangaande de rijkswegen op te voeren. College, graag uw positieve reactie daarop, anders overwegen wij in tweede termijn een motie met deze strekking in te dienen.

Als ChristenUnie dagen wij het college uit om uit de tent van de risicomijding en risicospreiding te komen. Onze vermogenspositie kan beslist een stootje hebben. De mate waarin de uitvoering van projecten op Agenda 2010 afhankelijk wordt gemaakt van de bijdragen van derden, maakt dat de provincie ook op dit belangrijke dossier, ondanks de vele goede voornemens, hier weer een onzichtbare deelnemer dreigt te worden. Dat zien wij tevens terug in de grote versnippering van de middelen in het Stimuleringsfonds. Een beetje hier, een beetje daar. Elke gedeputeerde een beetje, elk beleidsterrein een beetje. Regisseren is prima, maar initiëren en stimuleren is beter, ook al kost ons dat geld. Daarvoor is het ook nodig dat wij werkelijk een presterende provincie zijn. Wij zouden ons bijvoorbeeld kunnen laten zien door de bal aan het rollen te brengen als het gaat om de herbouw van het middenschip van de Domkerk. Een project dat unieke kansen kan bieden om provincie en stad Utrecht tot een internationaal middelpunt te maken van ambachtelijke herbouw van een middeleeuws gebouw. Een Batavia in de binnenstad, met een impuls voor herleving van de cultureel-religieuze functie van de Domkerk voor de stad, maar wie weet ook mogelijkheden voor jongerenhuisvesting en dergelijke. Is het college bereid onderzoek te doen naar de stand van zaken en de mogelijkheden te verkennen? Wij zien het antwoord met belangstelling tegemoet en wij overwegen overigens in tweede termijn een motie hiertoe in te dienen.

Er zou over meer dossiers iets te zeggen zijn. Het zal u duidelijk zijn dat de ChristenUnie ook van een provinciale overheid verwacht dat zij de

ontwikkelingstaak van de overheid een belangrijke plek geeft. De Bijbel leert ons immers dat wij niet alleen de taak hebben de aarde te bewaren, maar die eerst te bebouwen, te ontwikkelen. Zo kan ook Utrecht een waardevolle en waardenvolle, bevlogen en betrokken provincie zijn en blijven. Dat kunnen wij laten zien in onze visie en ambities voor 2006. Waar wachten wij nog op?

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Voordat ik namens de fractie van de SP inga op de voorjaarsnota, plaats ik deze nota graag eerst even in een perspectief. Wij bespreken hier de plannen betreffende de provincie Utrecht voor de komende tijd. Deze provincie, wij, de politici vandaag, hier aanwezig, maken deel uit van de overheid, de politiek. Recent onderzoek bewijst wat de SP al veel langer merkt: de Nederlandse bevolking staat zeer kritisch tegenover de politiek en de overheid in het algemeen. Beschadigd vertrouwen, onvoldoende bestuurlijke integriteit. Het hele proces van besluitvorming en uitvoering is voor de burger niet transparant. Beloften worden verbroken zonder dat hier verklaringen voor worden gegeven. De echte beslissingen lijken nog altijd te vallen in de achterkamertjes en niet tijdens het openbare, publieke debat. De samenleving verandert, inderdaad, en de burger heeft het gevoel geen grip meer op de zaak te hebben. Maar is er ook goed nieuws. Nederlanders blijken ook verdraaid goed te weten in welke richting zij de samenleving willen veranderen. Meer saamhorigheid, gericht op de kwaliteit van het bestaan, ondernemend, bescheiden – ik kom hier later op terug – en met minder ongelijkheid. En dit alles vindt men belangrijker dan economische welvaart. Met andere woorden: de burger denkt allang 'It's not the economy, stupid'.

Dit is het kader waarin de fractie van de SP deze voorjaarsnota heeft bestudeerd en beoordeeld. Een voorjaarsnota die trouwens door de SP helemaal niet als saai wordt bestempeld. Hoe vaak gebeurt het dat een organisatie haar eigen voortbestaan ter discussie stelt? De SP dacht dat er in het kader van de WGR+-discussie, afspraken waren gemaakt over hoe PS en GS gezamenlijk richting de Eerste Kamer zouden lobbyen. Hoeveel uren zijn in dit pand niet besteed aan het afstemmen van het standpunt? Dat er aanleiding voor de provincie Utrecht is om,

op het moment dat de kaderwetgebieden als het BRU als het ware als een zelfstandige bestuurslaag naast en niet meer onder de provincies worden gezien, zich te gaan herbezinnen, vindt ook de SP voor de hand liggend. Maar nu reeds, tegen de gemaakte afspraken in, overal gaan lopen suggereren of zelfs promoten dat de provincie Utrecht maar beter verdeeld kan worden over een aantal van haar buurprovincies, dat is voor de SP een brug te ver. Wat heeft het nog voor zin de kaderstellende taak van de provincie Utrecht te verdedigen, terwijl wij tegelijkertijd het bestaansrecht van dezelfde provincie ter discussie stellen? En hoe zit het met de kaderstellende rol van Provinciale Staten? GS is een eigen lobby gestart zonder dat wij over dit onderwerp eerst fatsoenlijk een Statendebat gevoerd hebben. Hoezo bestuurlijke integriteit?

De SP-Tweede-Kamerfractie heeft bij de behandeling van de WGR+ gepleit voor een brede discussie over onze staatsinrichting, waarbij de rol van de provincies in haar geheel kan worden gezien. In tegenstelling tot veel gehoorde geluiden pleit de SP in deze discussie tot een omvorming van de twaalf provincies in een groter aantal, kleinere regioprovincies. Niet alleen de omvang van de provincies wijzigt in ons plan, ook de rol. Naast regisseren en afstemmen, kunnen ook veel uitvoerende taken bij de regioprovincies neergelegd worden: woonruimteverdeling, openbaar vervoer, de planning van woningbouw en bedrijfslocaties. De voordelen hiervan zijn groot. De noodzaak tot ondemocratische gemeenschappelijke regelingen verdwijnt. Kleinere gemeenten kunnen desgewenst ingewikkelde zaken als de WMO overdragen en op deze wijze én zelfstandig blijven én hun burgers optimaal dienen. De nieuwe regioprovincies zijn voor de burgers veel herkenbaarder dan de huidige provincies, de interesse zal toenemen net als het aantal kiezers. Per saldo zullen minder ambtenaren en bestuurders nodig zijn, hetgeen zal leiden tot een effectiever en efficiënter bestuur.

De integriteit van het bestuur staat steeds meer ter discussie. En terecht. Het optreden van een bepaald Statenlid leidt tot een heroverweging van onze gedragscode voor Statenleden. De SP heeft overigens gevraagd om bij deze herijking tevens afspraken te maken over het midden van de zogenaamde congres-industrie, conform de oproep hiertoe door

PvdA-commissaris van de Koningin te Drenthe, de heer Relus ter Beek.

Gedrag van een ander Statenlid, maar dan in zijn functie als raadslid, heeft van een onafhankelijke commissie de volgende classificatie gekregen: onjuist, minder prudent, onzorgvuldig of niet passend voor een overheidsbestuurder. Hoezo bestuurlijke integriteit?

De provincie Utrecht is mede-initiatiefneemster van de restauratie van de Piramide van Austerlitz.

De provincie heeft al zo'n € 235.000 aan belastinggeld uitgegeven aan de stichting die deze restauratie moet laten uitvoeren. Een stichting waarvan wij inmiddels, dankzij D66, weten dat zij er wel een heel rare moraal op na houdt. Artikel 7, lid 4 van haar statuten luidt: 'Indien een bestuurder een tegenstrijdig belang heeft met de stichting, kan hij niettemin de stichting vertegenwoordigen.'

Daar zakt je broek al van af. Maar het kan nog veel idioter. Want was is het antwoord op de door D66 gestelde vraag: 'Wat is de achtergrond en reden voor het opnemen van deze tekst in de statuten van de stichting?': 'Bij de oprichting en vaststelling van de statuten is de provincie niet betrokken geweest.' Met andere woorden: deze provincie verstrekt belastingcenten aan derden en controleert niet of deze organisaties wel door de beugel kunnen. Hoezo bestuurlijke integriteit?

Nog een puntje. Onze commissaris van de Koningin is het boegbeeld van onze provincie. Desondanks is hij niet vies van het vervullen van niet-functiegebonden bijbanen, sommige bij commerciële bedrijven, waarvoor hij blijkbaar uitstekende beloningen int. De SP stelt al jarenlang dat commissarissen en gedeputeerden geen commerciële nevenfuncties zouden moeten aanvaarden. Ons grootste bezwaar hiertegen is het risico op belangenverstrengeling. Tot 18 april jongstleden stonden wij met dit standpunt alleen in deze Staten. Echter, ik zei het al eerder, de samenleving verandert. En de PvdA met haar, zo getuige het schrijven van de heren Bos en Van Bokkum in de Volkskrant van 19 april. Om dit te vieren en om de PvdA de kans te geven zich op dit punt helder uit te spreken, hier in de Staten, dient de SP de volgende motie in

Motie M1 (SP)

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 mei 2005, behandelende de Voorjaarsnota 2005;

overwegende:

- dat ongebreideld bijverdienen schadelijk is voor het ambt van commissaris van de Koningin en voor het aanzien van de provincies als geheel;
- dat het uitoefenen van nevenfuncties bij commerciële ondernemingen geen meerwaarde voor de provincie biedt en het gevaar oplevert van belangenverstrengeling;

roepen hun commissaris van de Koningin op zijn nevenfuncties bij Nestlé, VNU, en Twijnstra & Gudde met ingang van 1 januari aanstaande neer te leggen,

en gaan over tot de orde van de dag.

Wat betreft die belangenverstrengeling heeft de SP op 10 juni 2002 al schriftelijke vragen ingediend over de relatie die onze provinciale organisatie heeft met Twijnstra & Gudde, het commerciële adviesbedrijf waar onze commissaris, president-commissaris was en is. Wij vonden en wij vinden het vanuit het oogpunt van het voorkomen van belangenverstrengeling niet kunnen dat de provincie dit bedrijf inhuurt. Wij betreuren het dan ook dat de overzichten 'Externe inhuur' over 2003 en 2004 ten aanzien van Twijnstra bedragen van meer dan € 200.000 en € 70.000 laten zien.

Het is overigens dankzij journalisten dat wij een tip van de sluier aangaande de bijverdiensten uit nevenfuncties opgelicht krijgen. Dat is vreemd.

Een commissaris van de Koningin wordt betaald als een minister, op basis van een fulltime functie en zijn salaris wordt betaald door de belastingbetaler. De SP vindt dat de inkomsten uit de nevenfuncties van de commissarissen openbaar dienen te zijn.

Alweer een punt waarin de SP tot voor kort alleen stond, althans, van de mensen die reageerden op de stelling van RTV Utrecht was 80% het met ons eens, maar hier, in de Statenzaal, hebben wij die mening nog niet door andere fracties horen verkondigen. Wel weten wij inmiddels dat de Statenfractie van het CDA onze mening onderschrijft.

Wij dienen een tweede motie in, motie (H)eerlijk helder:

Motie M2 (SP)

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering

bijeen op 9 mei 2005, behandelende de Voorjaarsnota 2005;

overwegende:

dat transparantie ten aanzien van de neveninkomsten van de commissaris van de Koningin van groot belang is voor de ervaren integriteit van het provinciale bestuur;

roepen hun commissaris op zijn inkomsten uit zijn nevenfuncties met ingang van 1 januari aanstaande openbaar te maken,

en gaan over tot de orde van de dag.

Wij zijn van mening dat het uitvoeren van deze twee moties de bestuurlijke integriteit van het provinciebestuur zal bevorderen en het vertrouwen van haar inwoners in het bestuur zal verhogen. De SP-fractie verzoekt trouwens om hoofdelijke stemming bij deze twee moties.

Bestuurlijke integriteit heeft ook alles te maken met netjes omgaan met het geld van de belastingbetaler. Als wij in de commissie BEM gedeputeerde Van Bergen vertellen dat er bij de zogenaamde onvermijdbare uitgaven zaken zitten die wel degelijk te vermijden of in elk geval te begrenzen waren geweest, betitelt de gedeputeerde dit als 'knorren'. Varkens knorren. En SP-ers vinden het niet erg om met varkens vergeleken te worden, want het zijn heel lieve, intelligente dieren. Maar toch, het woord 'knorren' gebruiken als een gekozen volksvertegenwoordiger moppert over gemaakte fouten, is dat nu zo netjes?

In mijn eerste termijn had ik graag nog de handelsreisjes naar China aan de orde gesteld, en ik had graag een aantal zogenaamde A-voorstellen behandeld, maar dat lukt niet meer binnen de tijdslimiet van vijftien minuten. Ik bewaar deze onderwerpen dus voor de tweede termijn.

De VOORZITTER: De door de fractie van de SP ingediende moties zijn voldoende ondertekend en maken derhalve onderdeel uit van de beraadslagingen. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Als hekkensluiter bij de behandeling van

deze voorjaarsnota betrek ik daarbij graag het college en beperk ik mij niet uitsluitend tot de voorzitter van de Staten. Onze fractie spreekt in de eerste plaats haar waardering uit jegens het college voor de wijze waarop het in de achterliggende periode ook integer en daadkrachtig als boegbeeld van onze provincie functioneert. Daarnaast merken wij op dat wij op onderdelen versterking van het collegebeleid willen zien en als het gaat om het perspectief bekeken vanuit waarden, zien wij graag een koerswijziging vanuit het college. Daarnaast bedanken wij het ambtelijk apparaat en de griffie voor de wijze waarop wij als fractie en als Staten van hun diensten gebruik hebben kunnen maken.

De voorjaarsnota begint met het hoofdstuk 'doorpakken'. Dat is een typerende titel. Dat kenmerk kan het college en ook de Staten niet ontzegd worden.

In de achterliggende jaren zijn immers negen strategische plannen op duale wijze vastgesteld.

De uitvoering van die plannen zal in de komende jaren de aandacht vragen. Dan komt het voor het college inderdaad op doorpakken aan.

Vervolgens blijven er enige strategische vraagstukken liggen: vitaal platteland, sociale structuur en zorg, woningbouwopgaven, wateropgaven, het vraagstuk van de gewenste bestuurlijke schaal. Dat vraagt om een heldere visie. Het college constateert daarbij terecht dat dit voor zowel het bestuurlijk als het ambtelijk apparaat een belangrijke en stevige houvast moet zijn. Het is dan merkwaardig dat het college in zijn voorjaarsnota op dat punt geen aanzetten laat zien, die kunnen leiden tot die strategische visieontwikkeling. Het gaat toch voor ons allen en ook voor het college om de vraag welke toegevoegde waarde ons provinciaal bestuur kan leveren voor onze samenleving. Vandaar de vraag van onze fractie of het college een heldere uitspraak wil doen wanneer en hoe het college die langetermijnstrategie en de visie daaromtrent denkt te kunnen presenteren.

Met het college stellen wij vast dat er maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen zijn die ons bestuurlijk bezig zijn in de komende jaren nadrukkelijk zullen bepalen. Daarop komen wij nog terug.

Wij staan eerst stil bij de problematiek van de luchtkwaliteit. Door andere fracties is al genoemd dat ons verontrustende berichten tegemoetkomen over de problematiek van de luchtkwaliteit in de Randstad

en in onze provincie. Die vragen om een visie en om maatregelen. Het is immers duidelijk dat wij niet aan die regels kunnen voldoen en de gevolgen daarvan zijn enorm. Allereerst kijken wij naar de volksgezondheid. Op nationaal niveau overlijden jaarlijks twee- tot drieduizend mensen daaraan. Dat vraagt dan onze aandacht. In de tweede plaats wordt elk nieuwbouwplan of industrieterrein dat meer verkeer en dus meer vervuiling veroorzaakt daardoor problematisch. In de pers is al uitvoerig gepresenteerd wat dat betekent voor Rijnenburg, Leidsche Rijn, Vathorst, Cityplan Utrecht en voor diverse bedrijventerreinen. Voor de aanleg van de spitsstrook is er al een uitspraak van de Raad van State en de verbreding van de A2 loopt eveneens gevaar. De lucht wordt vooral door het verkeer verontreinigd, vooral door dieselmotoren.

Gezien de toename van het aantal verkeersbewegingen in de vervoerssector is het hoog tijd om nu met elkaar, maar ook zelf als provincie, te komen tot betere en meer adequate maatregelen om een betere luchtkwaliteit te verkrijgen.

In de commissie WEM heeft de fractie van de SGP al gewezen op de effecten van de verlaging van de maximumsnelheid als een directe bijdrage aan de verbetering van de luchtkwaliteit. De fractie plaatst deze problematiek echter wat breder. Daarom verzoeken wij het college de mogelijkheden te onderzoeken van terugdringing van de concentraties van stikstofdioxide en fijnstof door bijvoorbeeld schoner openbaar vervoer, differentiëring in de opcenten en beperking van de maximumsnelheid en dat uit te werken in de specifieke hotspots van onze provincie in samenwerking met BRU, gemeenten en Rijk. Wij overwegen in tweede termijn daarover een motie in te dienen. Dat is afhankelijk van de toezeggingen van het college.

De woningbouw is een ander aandachtspunt dat een fors probleem dreigt te worden. Gelet op de relatie met de luchtkwaliteit ligt er nu al een heel actueel probleem. Wat betekent dat? Welke effecten heeft dat voor de woningbouw? Ook daarvan vragen wij het college dat in beeld te brengen en daarbij alvast na te denken over de consequenties en eventueel ook over alternatieven. Het gaat echter verder.

Niet alleen de kwalitatieve opgave is een probleem – dat is in de achterliggende jaren overigens al een probleem geweest – maar ook de kwantitatieve opgave is een probleem. Hoe komt dat? Er komt

helaas heel weinig terecht van de veelgeroemde verhuisketen, waarbij verschillende doelgroepen kunnen doorschuiven naar een voor hen passende woning. Het gevolg daarvan is dat vooral aan de basis van de woningmarkt de gedupeerden zitten. Dat zijn juist degenen die zozeer afhankelijk zijn van onze beleidsontwikkelingen. Vroeger hadden wij allerlei hulpstructuren in de vorm van premiewoningen, maar die zijn er tegenwoordig niet meer. Marktwerking, al genoemd als 'economisering van de samenleving', heeft een prominente plaats gekregen ook in de woningbouwsector. Op zichzelf zou dat niet onoverkomelijk zijn, maar het is een taak van de overheid, waar dat tot problemen leidt, aanvullend flankerend beleid te voeren om te bekijken op welke punten de marktontwikkeling in de woningbouw niet aansluit op de vraag. De markt lijkt daar zelf niet aan te kunnen voldoen. Een knelpunt. Tot op heden wordt er daarom nog steeds te weinig geïnvesteerd in sociale woningbouw, starterswoningen, woningen voor ouderen, goedkope gezinswoningen of in creatieve oplossingen, zoals het instrument van maatschappelijk gebonden eigendom dat wij al eerder hebben genoemd. Wij onderschrijven het voorstel van het college een aanjaagteam te formeren, maar wij zijn ervoor beducht dat dit onvoldoende waarborg biedt voor de door ons allen gewenste resultaten. Als provinciale overheid moeten wij vervolgens in goed overleg met gemeenten en woningbouwcoöperaties tot een duidelijke taakstelling komen op dit beleidsterrein. De SGP pleit daarom voor het opstellen van een Taskforce Woningbouw om zo creatief en doortastend mogelijk met andere betrokkenen te komen tot verwezenlijking van een kwantitatieve en kwalitatieve taakstelling, zoals die wij onszelf hebben opgelegd. Dat betekent voldoende aantallen woningen en een gedifferentieerde woningbouw in de komende streekplanopgave. Wij overwegen hiervoor in tweede termijn een motie in te dienen.

Als wij de bestuurlijke schaal bekijken en als wij die gaan wegen, zien wij heel merkwaardige zaken. In de achter ons liggende collegeperiode is al menig woord gewijd aan de gewenste bestuurlijke schaal op lokaal niveau. Recentelijk zien wij dat buiten dit huis een debat ontstaat over de bestuurlijke schaal van de provincie. Hierover maken wij enkele opmerkingen. Onze fractie hecht aan een zuiver debat op het juiste moment in een heldere context. Dat missen wij in

dit dossier. Op een soms wat tegenstrijdige wijze wordt er vanuit het college gesproken over opschaling van lokaal bestuur, soms heel directief en soms weer als uitgangspunt de lokale autonomie nemend. En dat roept vragen op. Wij gaan bewust niet in op BALL- (Breukelen, Abcoude, Loenen en Loosdrecht), BEL- (Blaricum, Eemnes en Laren) en BRS-opties; dat leidt nu immers tot ongeleide discussies. Wel heeft de SGP echter moeite met schuivende panelen. Het college begon heel enthousiast met de voortzetting van de strategische gebiedsperspectieven. Vervolgens kwam er in 2002 een plan van aanpak voor het Utrechtse Model, met een complete pijplijn erbij die echter in de mist bleef hangen. Recentelijk kwam daar kwaliteitsmeting Utrechts bestuur als nieuw instrument bij teneinde de kwaliteit op lokaal niveau te meten en wisselend in de context al of niet als opmaat voor herindeling. Dat roept bestuurlijke onduidelijkheid op. De fractie vraagt het college op dat punt helder te blijven. Als wij kijken naar de provinciale opschaling dan stellen wij vast dat daaraan in dit huis nog nooit één woord is gewijd behalve onlangs nogal onverwachts in de commissie. Het is dan opvallend te vernemen dat een lid van het college stevige uitspraken doet over de vorming van de Deltametropool Holland, inclusief Utrecht. Een dergelijke deltametropool reduceert het Rijk tot een onbetekenende bestuurslaag. Daarover zal dan nadrukkelijk nagedacht moeten worden, alsof er geen andere opties zijn. Overigens intrigeerden ons de woorden van gedeputeerde Ekkers, uitgesproken op het congres van de Vereniging Deltametropool over de Hollandwet in het bijzonder. Ik citeer:

“De metropoolvorming vergroot de bestuurlijke afstand tot het lokale bestuur. Wij vragen hiervoor aandacht, omdat het lokaal bestuur de economische motor vormt van de deltametropool. Om die rol adequaat te kunnen vervullen, moet er”, ik verkort dit citaat nu even, “opshaling plaatsvinden van het lokale bestuur.” En vervolgens: “Het bestuur van de deltametropool dient exclusief te beschikken over de doorzettingmacht jegens het lokaal bestuur”. Onze fractie verzoekt het college een nadere toelichting te geven op deze wat zonderlinge passage. Het kan toch niet de bedoeling zijn de lokale autonomie ondergeschikt te maken aan een deltametropoolperspectief? Wij zijn overigens niet zo gelukkig met deze bestuurlijke drukte zonder helder beleidskader. Daarom zal onze fractie een motie

indienen om in dit huis een gewogen bestuurlijk debat te kunnen aangaan.

Veiligheid is een ander aspect dat heel sterk in de belangstelling staat van onze sterk veranderende samenleving en dat vragen oproept. Uit een recent onderzoek is gebleken dat zelfs 50% van onze bevolking zich zorgen maakt over die veiligheid. Het zorgdragen voor een veilige omgeving is een kerntaak van de overheid. Op het gebied van die veiligheid zijn natuurlijk bepaalde taken voor de provincie beperkt. Dat ben ik met het college eens. Op dit gebied is er vooral een rol voor Rijk en gemeenten. Dat neemt echter niet weg dat de provincie een zinvolle, noodzakelijke en aanvullende bijdrage kan leveren. De provincie moet als insteek kiezen eerst haar eigen taken op een goede wijze uit te voeren. Die taken liggen vooral op het gebied van de fysieke veiligheid. Daarnaast staat het de provincie vrij om op het terrein van de sociale veiligheid beleid te ontwikkelen, denk bijvoorbeeld aan de aanpak van loverboys. Dit alles sluit overigens ook nauw aan bij de positie die het IPO heeft aangezet jegens het Rijk: provincie als veiligheidspartner. In navolging van de provincie Overijssel stelt de SGP voor te komen tot een integrale veiligheidnotitie, waarin zowel de wettelijke als de aanvullende beleidsdoelstellingen kunnen worden gedefinieerd. Ik denk daarbij aan doelstellingen op het gebied van veiligheid en ruimtelijke plannen, jeugdbeleid, openbaar vervoer, senioren, veiligheid of op het gebied van verantwoord burgerschap. Het doel van deze notitie is het versterken van de rol van de provincie als veiligheidspartner en het bespreken van maatschappelijke risico's in een breder perspectief. Daarnaast wil de SGP gaarne in antwoord daarop jaarlijks de risicoparagraaf in de functionele commissies bespreken. Ook daarvoor zal de fractie in tweede termijn een motie indienen.

Voorts enkele aandachtspunten. In het uitvoeringsprogramma voor faunapassages hebben ecoducten op de Utrechtse Heuvelrug de hoogste prioriteit gekregen; zie de motie van 2002 waaraan de GL-fractie al gerefereerd heeft. Zoals het college zelf al zegt, zijn de financiële middelen hiervoor volstrekt ontoereikend. Voor de lange termijn zegt het college met een plan van aanpak te komen en voor de korte termijn te willen bekijken welke investeringen mogelijk zijn. Wij willen het college

hierin graag ondersteunen, want onze fractie onderschrijft het belang van die faunapassages. Daarom stellen wij voor het positieve rekeningsaldo van 2004, zijnde € 6.200.000, niet aan de algemene reserve toe te voegen maar hiervoor te bestemmen. Gaarne horen wij de mening van het college hierover. Zonodig overwegen wij met een amendement te komen.

Het thema 'de veranderende samenleving' is ook door andere fracties genoemd. Onze samenleving is aan grote veranderingen onderhevig. Vooral de rol van de overheid staat daarbij ter discussie. Bij de afronding van onze bijdrage zullen wij hieraan enige aandacht besteden.

Wij verzoeken het college en de Staten geen extra onttrekkingen te doen ten laste van het Stimuleringsfonds, maar eerst met elkaar daarover te discussiëren en te debatteren en vervolgens te kijken waar de grote vraagstukken liggen die diepte-investeringen vragen. Daarvoor zouden wij het geld van het Stimuleringsfonds moeten kunnen benutten voordat wij voor allerlei onderdelen uitgaven gaan doen. Met anderen vragen wij de mening van het college hierover.

Op 4 en 5 mei herdachten wij de verschrikkingen van de oorlog en het grote goed van de vrijheid. In de afgelopen zestig jaar is onze samenleving zowel materieel als technisch en economisch qua welvaart enorm toegenomen. De vraag is echter of wij als samenleving in morele zin van de vrijheid datgene terecht hebben gebracht dat degenen die er toen voor gestreden hebben ervan verwachtten. In ieder geval is de sociale problematiek enorm toegenomen. Uit het al eerder genoemde onderzoek blijkt dat 96% van de ondervraagden de samenleving te individualistisch vindt, terwijl 80% juist een solidaire samenleving wil.

Onze voorzitter heeft in zijn nieuwjaarstoespraak behartigenswaardige dingen gezegd over verlies aan cohesie, over de problematiek van de integratie, over een herwaardering van normen en waarden en over de gewenste bestuurskracht om werkelijke problemen te kunnen aanpakken. Thema's als materialisme, oppervlakkigheid, doorgesloten individualisme en integratieproblematiek kwamen ook aan de orde in het recente interview met koningin Beatrix. De noodzaak hiervan wordt breed

onderkend, maar, helaas, onvoldoende in praktijk gebracht. Ook onze fractie plaatst daar graag nog enkele accenten bij.

De overheid denkt helaas te vaak dat het tegengaan van deze problematiek is gelegen in het ontwerpen van nog meer regels. Bestuur en politiek versmallen helaas te vaak tot een technocratisch proces.

Daar zijn ook wij als Staten en daar is ook het college niet vrij van. Wij staan als overheid nu voor nieuwe opgaven. Daar kunnen wij niet omheen. Daarbij zal veel meer dan nu het geval is het maatschappelijk middenveld actief moeten worden betrokken, maar ook de traditionele instituties als gezin, familie, buurtverenigingen, scholen en kerken als onderdelen van dat maatschappelijk middenveld. Zij moeten de ruimte krijgen en ook daartoe gestimuleerd worden om een positieve bijdrage te leveren aan een morele vulling van onze samenleving.

Al eerder is opgemerkt dat wij daarbij niet kunnen volstaan met het bedenken van nieuwe regels. Er zal bezinning moeten komen op morele oordelen, op opvattingen over goed en kwaad. Dat is meer dan incidentenpolitiek. Er zal een oriëntatiepunt moeten komen, dat ons boven onszelf uittilt, een universele bron die meer is dan de grootste gemeenschappelijke deler. Die bron is het woord van God, dat heilzaam is voor mens en samenleving.

De bevrijding van zestig jaar: naar onze diepste overtuiging om God in vrijheid naar Zijn woord te kunnen dienen en om als overheid als Gods dienaar te zijn door dat woord te laten leiden tot welzijn van de samenleving als geheel en van de individuele burger. De fractie van de SGP beseft dat sturing geven aan die veranderende samenleving geen eenvoudige zaak is. De visie die onze fractie uitdraagt zou het gevoel kunnen oproepen dat de SGP zich daarmee boven anderen verheft.

Met nadruk spreken wij uit dat niet te willen, maar in uw midden te staan en zo een bijdrage te leveren aan de meerwaarde van ons provinciaal bestuur ten behoeve van de Utrechtse samenleving.

Allerwegen klinkt tot ons de roep om een duurzaam overheidsbeleid. Een overheidsbeleid dat een antwoord geeft op de maatschappelijke problematiek die zich aan ons oog voltrekt. Dat vraagt om visie. Het college heeft dat zelf zo genoemd in de voorjaarsnota. Voor die visie is wijsheid nodig. Als onze diepste overtuiging moet die wijsheid genormeerd

zijn aan en geworteld zijn in het woord van God. Daarin staat voor ons allen de oproep: “En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden.”

Die wijsheid wensen wij ons allen toe, bestuurlijk en ambtelijk, om onze inhoudsvolle en verantwoordelijke opdracht in dienst en ten dienste van de Utrechtse samenleving te mogen verrichten.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

Schorsing van 16.06 uur – 16.29 uur.

(De heer Bijkerk neemt het voorzitterschap over.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Als plaatsvervangend voorzitter neem ik de leiding van de vergadering even over, omdat de commissaris antwoord moet geven op vragen die zijn portefeuille betreffen. Daarna komt gedeputeerde Van Bergen aan het woord en vervolgens neemt de commissaris het voorzitterschap weer over. Ik geef nu het woord aan de commissaris.

De heer STAAL: Mijnheer de Voorzitter! Als ik de vragen van de SGP goed heb begrepen inzake de integrale notitie inzake veiligheidszorg, kan ik melden dat die notitie onderweg is. In de commissie BEM zal daarover worden gesproken, zoals is toegezegd. Naar ik verwacht, zal dat in aanwezigheid van andere veiligheidsautoriteiten gebeuren. Voorts ben ik de SP een antwoord schuldig aangaande het onderwerp ‘nevenfuncties’. Laat ik eerst zeggen dat ik vanzelfsprekend respecteer de rol die de SP kiest in het debat over nevenfuncties. Ik laat ook in het midden waarom de voorjaarsnota het moment is om daaraan bijna een halve bijdrage te wijden, maar ik vind wel dat ik dat moet constateren omdat dit de fractie van de SP kennelijk ongelooflijk hoog zit. Ook dát respecteer ik. Opvattingen over dit soort discussies zijn immers voor eenieder vrij. Ik maak daarbij wel enkele opmerkingen om daarmee duidelijk te maken in welke richting ik denk over de moties. Daarbij zal ik mij uiteraard neerleggen bij wat de Staten daarvan vinden. Ik benadruk echter nog eens dat ik alle, maar dan ook alle nevenfuncties die ik op dit moment vervul, heb aanvaard en vervul, nadat ik die had voorgelegd aan het fractievoorzittersoverleg – dat

was overeenkomstig de procedure – en daarvoor een ruim draagvlak vond.

Wat mijn nevenfunctie bij Twijnstra & Gudde betreft, wijs ik er nog eens op dat zeer zorgvuldig, met medeweten van het gehele fractievoorzittersconvent, de mogelijke belangenverstrengeling is uitgesloten door middel van een brief waarin een en ander is vastgelegd. Hardop gezegd vaart Twijnstra & Gudde niet wel bij het feit dat ik daar commissaris ben. Ik verwijs daarbij naar die brief.

Voor wat het onderwerp in zijn algemeenheid betreft, volsta ik met te zeggen dat ik de moeite heb genomen uitvoerig de vragen die recentelijk zijn ingediend te beantwoorden. Op geen enkele manier heb ik kennis kunnen nemen van wat wordt gevonden van de argumentatie die ik daarin heb gehanteerd. De fractie van de SP gaat daarbij voorbij aan de vraag of er 'good governance' moet zijn, of er wederzijds toezicht moet zijn; bedrijfsleven, overheid en andersom. En politiek: gewenste belangenverstrengeling dus. Er wordt geen enkele reactie gegeven op die argumentatie. U, mevrouw Jonkers discussieert niet – en dat respecteer ik – en u blijft hameren op uw standpunt. Ik moet echter zeggen dat u daarbij blijft suggereren dat er sprake zou zijn van op z'n zachtst gezegd: gevaar voor belangenverstrengeling. Ik daag u uit mij te duiden waar u die belangenverstrengeling ziet. Niet over het algemene onderwerp, dat snap ik ook wel. Inmiddels heb ik het echter wel kunnen opbrengen een scheiding aan te brengen tussen uw benadering van het onderwerp en persoonlijke bejegening. Maar uw nadrukkelijke suggestie die verwijst naar bestuurlijke integriteit brengt mij zo langzamerhand op het punt u rechtstreeks te vragen waar het ontbreekt aan mijn integriteit.

Voor wat betreft de suggestie die u doet in uw moties merk ik op dat ik eerder gezegd heb dat ik de landelijke discussie erken die ook ik belangrijk vind. De beide Statenleden die daarover hebben gepubliceerd, heb ik gecompimenteerd met hun bijdrage. Die gaan immers in op argumenten in plaats van alleen maar te verwijzen naar het verschijnsel dat functionarissen zoals ik nevenfuncties kunnen hebben. Dat was zo op het moment waarop ik deze functie heb aanvaard. Als daarin verandering moet komen dan is een discussie de aangewezen manier. Het is dan goed dat iedereen daarin zijn rol heeft. Dan is er tevens hoor

en wederhoor en dan zal die landelijke discussie uiteindelijk ook wel een resultaat opleveren.

Als een van uw moties de suggestie jegens mij doet mijn neveninkomsten openbaar te maken dan leg ik dat naast mij neer. Ik wacht die landelijke discussie af. In mijn antwoord op uw vragen heb ik verwezen naar mijn standpunt in dezen. In uw bijdrage heb ik niet gemerkt dat u op die argumenten ingaat. In uw eerste motie is het een beetje onduidelijk wie u oproept en wie niet. Mocht die oproep aan mij gedaan worden dan zal ik die naast mij neerleggen. Eventuele wetgeving waarvan sprake zou zijn, wacht ik af.

Wat de tweede motie betreft, als het gaat om de relaties met commerciële bedrijven, kan ik niet anders dan te zeggen dat dit zo niet werkt. Ook in dat opzicht zou ik graag eens van u vernemen hoe er dan omgesprongen zou moeten worden met voordrachten voor een ondernemingsraad die gedaan worden om op die manier ook mensen vanuit de overheid te laten meekijken naar ondernemingen. Uw argumentatie in dezen verneem ik graag. Het neerleggen van die functies lijkt mij raar. Ik heb ze aanvaard op basis van een draagvlak in de Staten en het werkt niet zo dat ik een op die wijze aangegane verplichting naast mij neerleg.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb nog een vraag aan de commissaris. De commissaris sprak over de notitie voor het veiligheidsbeleid. Als ik hem goed heb begrepen dan betreft dat de fysieke veiligheid die op de agenda stond en die in die notitie verwerkt wordt. Onze vraag was om ook de sociale aspecten daarvan hierbij te betrekken, zoals bijvoorbeeld ook Overijssel doet. Uit zijn antwoord heb ik niet goed kunnen opmaken of het voor Utrecht ook die kant zal opgaan. Dat zou een motie van de SGP kunnen voorkomen.

De heer STAAL: Mijnheer de Voorzitter! In de notitie zal uiteraard worden verwezen naar de integrale veiligheidsplannen zoals die in verschillende gemeenten zijn gemaakt. Daarbij komt natuurlijk de vraag aan de orde wat de competentie van gemeenten is en wat die van de provincie is. Het is goed om dat in de commissie BEM met elkaar te verkennen. Ik zie dus ook de breedte waar de SGP op doelt.

(De heer Staal neemt het voorzitterschap over.)

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Als ik in de korte tijd tussen de afronding van de eerste termijn en het moment waarop het college antwoordt op mij laat inwerken hoe nu in feite enige bijdragen van uw kant zullen uitpakken, heb ik de neiging mijn rol even wat breder te trekken dan die van gedeputeerde voor financiën om niet het verwijt te krijgen dat ik uitsluitend cijfermatig en boekhoudkundig bezig ben. In die rol zit ik natuurlijk al erg gauw.

Als ik zo hoor wat er in de Staten leeft, spelen ook emotie en betrokkenheid – en niet alleen bij oppositiepartijen – een heel duidelijke rol als wij kijken naar de manier waarop de provincie op dit moment, nu halverwege de rit in deze collegeperiode, haar taken uitvoert. Dan zoek ik niet de verdediging op. Die neiging heb je immers nogal gauw. Evenmin wil ik genoegzaamheid uitstralen. Toch wil ik de Staten namens het college enige concrete feiten voorhouden, waarop wij met elkaar – met de nadruk op “met elkaar” – erg trots moeten zijn. Wij hebben een programma, ‘Werk in uitvoering’, op de rails gezet, waarvan wij nu in de voorjaarsnota, zonder expliciet in te gaan op de vraag hoe het op al die onderdelen staat, de Staten kunnen melden dat wij al die onderdelen nu in uitvoering hebben. Daarbij zijn wij van dag tot dag heel erg betrokken. De organisatie is daar druk mee en wij zijn ermee in de buitenwereld te zien.

Dan heb ik het nog niet eens over de belangrijke Agenda 2010-projecten, waarmee wij met een aantal ervan in Nederland, ook qua systematiek, voorop lopen. Dan zijn er de extra impulsen die wij geven uit het Stimuleringsfonds. Wij geven meer geld uit dan ooit tevoren, om daarmee in de samenleving concrete zaken te bewerkstelligen.

Al luisterend heb ik mij afgevraagd of wij als college de Staten wel voldoende zicht bieden op waar wij echt mee bezig zijn. Die vraag beantwoord ik nu niet, maar ik neem die wel mee terug naar het college. Er zijn immers heel veel zaken waar wij samen, college en Staten, trots op kunnen zijn.

Dat neemt niet weg dat wij halverwege deze periode onszelf de vraag stellen, en dat doen wij juist deze weken, of er nog enkele maatschappelijke thema’s zijn bovenop de strategische plannen die wij in uitvoering hebben en bovenop het coalitieakkoord dat wij inmiddels uitvoeren, alsmede bovenop die

twee, veel geld vragende ontwikkelingen rond Agenda 2010 en het Stimuleringsfonds. De komende twee jaar kunnen wij een heel concrete aanvulling geven op de thema’s van de presterende provincie die wij bij de kop moeten nemen. En wij gaan dat doen. Juist deze maand hebben wij hierover met elkaar een conferentie. Ik zeg de Staten graag toe dat wij over die thema’s, die wij in die notitie zullen neerleggen, bij de Staten zullen terugkomen. Het gaat dan onder andere over integratie, maatschappelijke segregatie, de verstedelijkingsopgave, economische dynamiek in relatie tot waarde van natuur en landschap en cultuurhistorie, inclusief een concrete agenda voor zover het over geldvergende ontwikkelingen gaat. Een beeldvorming, en nu zeg ik het heel scherp, als zou hier een college van rentenierende provincialen zitten, werpt het college ver van zich. Dat staat echt haaks op datgene waarmee wij bezig zijn. Ik snap de ongetwijfeld aardig bedoelde beeldspraak – en dat zeg ik speciaal tot de heer Bijkerk – over hoe wij de financiële huishouding en met name ons vermogen en de rente inzetten. Het beeld mag echter niet ontstaan dat hier een college zit dat achterover leunt. Integendeel. Wij zijn met elkaar goed op weg. Wij hebben ook zelf de ambitie om hier en daar nog door te stoten.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank de gedeputeerde voor de GS-conferentie en het oppakken van een aantal thema’s. Bij ons speelt echter toch ook de vraag of wij ons fundamenteel zouden moeten bezinnen op het antwoord op de vraag hoe wij onze financiële middelen maatschappelijk zo relevant mogelijk inzetten.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Daar kom ik nog over te praten.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Dat is namelijk de achtergrond van onze opmerking over de rentenierende overheid.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De heer Bijkerk zegt het nu heel concreet, maar daarstraks klonk het wat anders. Hem kennende, meen ik dat hij dat neveneffect ook wel naar voren wilde brengen. Maar goed, ik heb de heer Bijkerk begrepen.

Dat is tevens een antwoord op de opmerking van de heer Levering waar het ging over het eerste

hoofdstuk. Over die aanvulling komen wij bij de Staten terug, inclusief de financiële doorvertaling in de komende twee jaar.

Wat de financiële voorstellen betreft, hebben wij in deze voorjaarsnota gekozen voor A- en B-voorstellen. Die systematiek is duidelijk. Inderdaad hebben wij nog een post 'toe te wijzen middelen', om daarmee de financiële ruimte in de loop van een begrotingsjaar te hebben voor voorstellen die zowel uit de Staten komen op basis van maatschappelijke ontwikkelingen als die welke het college rechtstreeks bereiken. Nu al de totale financiën afdekken tot eind 2006, zou wel een erg vooruitziende blik vergen. Bovendien haalt dat de flexibiliteit uit de begrotingssystematiek. Waar wij met concrete posten nog komen, bijvoorbeeld voor ecoducten dat nu p.m. is ingevuld, zeg ik de Staten toe dat dit in de begroting heel concreet-financieel wordt ingevuld, afhankelijk van welke ecoducten in 2006 gerealiseerd kunnen worden. Gedeputeerde Lokker zal nader inhoudelijk ingaan op de vraag welke ecoducten dat zullen zijn.

In algemene zin is door de Staten gesproken over onze gezonde financiële positie. Dat is inderdaad gelukkig het geval. Ik beschouw dat ook als een compliment aan de Staten hoe de Staten daarmee omgaan. Als het gaat om de Kwatta-operatie, zo merk ik jegens de ChristenUnie op, dan was die wel degelijk nodig om de bezuinigingen van het Rijk op de uitkering uit het Provinciefonds in onze financiële huishouding te vertalen. Als wij dat niet zouden doen dan zouden wij in de loop der jaren met aanzienlijke tekorten, zelfs structureel, geconfronteerd worden. Ik neem aan dat de Staten dat niet van ons zouden waarden. Die Kwatta-operatie is dus wel degelijk nodig gebleken. De Staten hebben het in de voortgangsrapportage gezien: wij zitten op de goede lijn qua uitvoering en de Staten mogen ons aan die uitkomsten houden. Waar door GL en D66 waarschuwingen zijn geuit van 'niet naar de organisatie terughalen wat is weggegeven', is dat niet tegen dovemansoren gezegd. Het college is daar immers heel alert op. Het kan echter niet zo zijn dat waar wij nieuwe taken oppakken dan wel bestaande taken uitbreiden, dit zonder daaraan gerelateerde personele gevolgen kan zijn.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde komt terug op het al

dan niet nodig zijn van Kwatta. Ik heb die nota op geen enkele manier ter discussie willen stellen, maar wel heb ik tijdens de discussies over die nota steeds gevraagd naar de motivering aangaande de hoogte van het te behalen bedrag in relatie tot de ambities van de provincie. Ik heb daarbij enkele voorbeelden genoemd in mijn bijdrage, waarvan ik vind dat er verkeerde keuzes zijn gemaakt door de Staten. Ik moet mij daarbij neerleggen, maar in die zin heb ik gezegd dat het best wel een centje minder mag zijn.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dan gaat het om de inhoudelijke keuzes die hier gemaakt zijn.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik reageer even op de opmerking van de gedeputeerde over de personeelsuitbreiding. Ik ben blij dat daar kritisch naar wordt gekeken. Ik heb echter ook gepleit voor een principe. Als je namelijk kiest voor intensivering aan de ene kant, zal je eerst moeten kijken naar extensivering elders. Als dát niet mogelijk is dan kan een extra formatieplaats noodzakelijk zijn. Binnen een organisatie met honderden medewerkers moet het mogelijk zijn dergelijke verschuivingen als principe te hanteren. Dat principe ben ik nog niet tegengekomen in de stukken. Is de gedeputeerde bereid dat principe over te nemen? Of doet hij dat al?

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat principe ligt ten grondslag aan de 61 formatieplaatsen die bij Kwatta zijn ingeleverd. Mogelijk zetten wij deze mensen in voor taken die geïntensiveerd worden of die nieuw zijn. Eén keer houdt dat echter op. Als je met 61 plaatsen inkrimpt en tegelijkertijd nieuwe ambities hebt die concreet gemaakt moeten worden, dan kun je niet alles meer uit de inmiddels ingekrompen organisatie halen.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Nee, dat is de discussie niet. Wat wij nu zien, is dat in de voorjaarsnota op een aantal punten extra formatie worden gevraagd. Ik kan mij dan voorstellen dat het college stelt dat dit gebeurt, maar dat betekent dat er elders minder gedaan zal worden. Die vraag is volgens mij helemaal niet gesteld. Die methodiek wil ik ingebracht zien worden. Daarmee voorkom je immers het automatische proces van eerst

bezuinigen, aangroeien, weer bezuinigen, enzovoort. Dát is de achtergrond van mijn opmerking.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is niet aan de orde.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! En is de gedeputeerde bereid dat te overwegen?

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Nee, het is niet aan de orde. Alleen als het om nieuwe taken gaat of om het intensiveren van bestaande taken worden in deze voorjaarsnota extra fte's gevraagd. Niet nieuwe fte's of het continueren van fte's die eerder, een half jaar geleden, zijn ingeleverd bij Kwatta: die suggestie mag niet gewekt worden. Die is immers niet aan de orde.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik wek die suggestie helemaal niet. Ik pleit voor het principe: intensivering koppelen aan extensivering. Dat is heel iets anders dan Kwatta. Maar ik zal dat nog wel een keer duidelijk maken. Desnoods komen wij bij de begroting daarop terug in de vorm van een motie. Het is een principe waarbij ik wil voorkomen dat wij automatisch weer die aangroei krijgen en dat er daarna weer 50 fte's moeten verdwijnen. Dat is wat hier in de afgelopen tien tot vijftien jaar in golfbewegingen telkens is gebeurd.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De fracties van het CDA, de VVD, de ChristenUnie en ook andere fracties hebben gevraagd eens te komen met de risicoanalyse. Dat zullen wij doen. Men weet dat wij die hebben opgevoerd tot € 60.000.000. In de commissie heb ik al toegezegd dat wij dat rond de begroting nader zullen onderbouwen. Dat geldt ook voor de reserves en voorzieningen. Het overzicht en de herijking daarvan komen in de commissievergadering van juni, zodat de Staten een totaaloverzicht krijgen. Wat de besteding van het Stimuleringsfonds betreft, hebben wij met elkaar afgesproken dat bij dit onderwerp de voorstellen op verschillende beleids-terreinen daarvoor respectievelijk in de commissie en in de Staten aan de orde komen als ze uitvoeringsgereed zijn. Een aantal van die voorstellen is al op die manier behandeld, zoals kenniseconomie, zorg, de molens, de Nedereindse Plas, enzovoort. Binnen nu en een maand komen de

Nieuwe Hollandse Waterlinie, het grondbeleid, groen in en rond de stad, successievelijk in de Staten aan de orde. Ik ben graag bereid dit in de jaarcyclusstukken nog eens integraal te rapporteren.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Mijn probleem ligt hierin, dat de gedeputeerde zegt 'als die projecten uitvoeringsgereed zijn'. Dan zijn die projecten al zover dat het gaat om voorstellen die reeds kant en klaar zijn voor uitvoering.

Het gaat ons erom dat wij als Staten al aan de voorkant erover kunnen praten. Het is onze bedoeling dat wij al van tevoren grip kunnen krijgen op de zaak. Hoe kunnen wij immers kaders stellen als hier al een stuk ligt dat kant en klaar is? Dan kunnen de Staten er slechts mee instemmen, maar verder niet.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De Staten hebben in algemene zin de kaders gesteld in de vijf thema's waaraan een zesde thema is toegevoegd. De Staten hebben daarbij de beleidsterreinen aangegeven, inclusief zelfs het daarvoor beschikbare budget. Daarbinnen hebben de Staten het college gevraagd met voorstellen te komen. Dan kunt u best eens kijken in welk stadium u met een voorstel in de commissie komt, dat is uw vraag?

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Het probleem is dat de onderwerpen het enige kader zijn dat wij als Staten hebben gesteld, en inderdaad de bijbehorende bedragen. Verder niets. Als wij die voorstellen in de commissie te behandelen krijgen dan is ons bezwaar dat dit hapsnap gebeurt. De ene keer is het de Nedereindse Plas, daarna de molens en dan kenniseconomie. Maar een totaalbeeld ontbreekt, alsmede het antwoord op de vraag waar die € 60.000.000 naartoe gaat.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat veronderstelt dat het college in één klap met een voorstel voor die € 60.000.000 naar de Staten zal komen. Dat is niet het geval. Sommige onderwerpen zijn wat sneller zover dat zij al voor besluitvorming aan de Staten voorgelegd kunnen worden.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Als wij kijken naar het Stimuleringsfonds dan lijkt eventueel de indruk soms te kunnen ontstaan dat er

ergens een behoefte is die zich aandient en waarbij de vraag naar voren komt waaruit dat gefinancierd kan worden en waarbij de gedachte wordt geopperd dit onder de noemer 'stimulering' te plaatsen. Onze fractie kan geen echte lijn ontdekken in de doelstellingen van het Stimuleringsfonds. Het gaat ons er echter om dat wij een gestructureerde inzet hebben van de gelden van het Stimuleringsfonds. Misschien is het dan op zijn plaats dat de Staten de kaders aanscherpen om te vermijden dat de Staten iedere keer worden geconfronteerd met een toevallig langskomend project. Tenzij het college voortaan in staat is de Staten duidelijk te maken op welke wijze de gelden van het Stimuleringsfonds ingezet zullen worden; en niet alleen in hoofdstukken want dat is een vrij breed gesteld verhaal. Nee, op die en die punten gaan wij als Staten daarvan absolute prioriteiten vaststellen. En dat is nu niet het geval.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik ondersteun op dat punt beide voorgaande sprekers. De versnippering en verbrokkeling liggen bij de bestedingen uit het Stimuleringsfonds op de loer en feitelijk zijn ze al actief. Er is op enig moment een ambtelijke doorkijk gegeven van wat voor projecten er allemaal betreffende het Stimuleringsfonds aan de orde kunnen komen. Wat zich hier wreekt, is dat er niet in de Staten gesproken wordt over zaken waarvan men kan zeggen dat het de moeite waard is om die uit te werken en welke zaken de Staten niet passend vinden om ten laste van dat fonds gefinancierd te worden. Nu loopt het college het risico met voorstellen te komen die de Staten gewoon niet willen. Ik begrijp de gevoelens van de Staten daarbij en ik neem die ook serieus. Ik stel voor dat wij in het college die voorstellen terugnemen waarvoor bijdragen uit het Stimuleringsfonds voor de verschillende terreinen nog niet zijn ingevuld en dat wij bekijken of wij de Staten een actuele stand van zaken kunnen geven, inclusief een doorkijkje van wat wij kunnen bieden. Dat zullen wij zo spoedig mogelijk doen.

Aangaande onze vermogenspositie is door de VVD, maar eigenlijk ook door het CDA, gevraagd op een rij te zetten hoe die financiële huishouding eruit ziet, wat daarvan vrij beschikbaar is, wat er is belegd in reserves en voorzieningen en hoe de algemene reserve eruitziet. Wij zijn op dit moment bezig ook

voor het college die notitie te maken. In juni, in diezelfde retraite waar ik het over had, spreken wij met elkaar hierover, ook om te zien welke middelen wij nog vrij kunnen maken naast de € 60.000.000 uit het Stimuleringsfonds. Deze notitie komt uiteraard ook op de agenda van de Staten. Dat zal dan waarschijnlijk de commissievergadering van september worden, tegelijk met de begroting.

Wat de opcenten betreft, ontraden wij ten zeerste het ter discussie stellen van de hoogte daarvan. Dat immers beogen D66 en de ChristenUnie met hun opmerkingen. Ook al groeit dat autopark nog – dat is de welvaartsgroei vertaald in aantal en gewicht van auto's – toch zit daar een heel belangrijke ongewisse factor in. Als voorbeeld verwijs ik vooral naar de leasebedrijven, zoals de heer Levering memoreerde. Die bedrijven maken in onze provincie 14% van ons autopark uit. Het maakt dus wat uit of er zo'n bedrijf bij komt dan wel verkast.

In de tweede plaats hebben wij bij de start van deze coalitie met elkaar vastgesteld dat wij de opcenten niet extra zullen verhogen; de suggestie van een extra verhoging wordt immers door enkele sprekers geweekt. Nee, de opcenten worden uitsluitend trendmatig verhoogd. De gewone trendmatige verhoging vindt jaarlijks plaats. Dat is maar goed ook, want dan blijven wij in elk geval de inflatie voor en boeren wij niet achteruit. Op dergelijke berekeningen is immers ons meerjarenbeleidsprogramma gebaseerd. De suggestie dat wij de opcenten extra verhogen en dat het allemaal wel wat minder kan, onderschrijft het college dus niet.

Het belangrijkste argument echter om de opcenten niet ter discussie te stellen, en zeker niet een verlaging ervan te suggereren, is de discussie die op dit moment tussen VNG, IPO en Rijk wordt gevoerd over een nieuw belastingsysteem voor de decentrale overheden; niet alleen voor de gemeenten, maar ook voor de provincies. Voor de gemeenten: omdat, zoals u weet, de onroerendezaakbelasting (OZB) wordt afgeschaft; daarvoor zal een alternatief gezocht moeten worden. Voor de provincies, en dat wordt in één adem meegenomen: omdat op termijn wordt verwacht dat de totale motorrijtuigenbelasting wordt afgeschaft en dus ook de opcenten daarop. Op dit moment suggereren – zo zeg ik dan tot de ChristenUnie – dat wij financieel met die opcenten,

dus met ons belastinggebied, te ruim in ons jasje zitten, betekent dat wij jegens het Rijk de suggestie wekken dat er wel wat van die financiële ruimte af kan. Dus van de belastingruimte die wij willen hebben en die keihard nodig is, willen wij een decentraal beleid voeren, en dat geldt nog meer voor gemeenten dan voor provincies. Daarmee zouden wij tevens onze onderhandelingspositie bijzonder verzwakken.

Ik ontraad dit de Staten daarom ten zeerste. Het wordt namelijk tegen ons als provincies gebruikt.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie):

Mijnheer de Voorzitter! Dat laatste argument kan ik met de gedeputeerde niet delen. Ik vraag mij af op of hij zo ook gemeentebesturen heeft geadviseerd de OZB maar te verhogen in de jaren waarin de VVD-coalitie in Den Haag heeft gezegd de OZB-heffing te willen afschaffen. Ik vind dat wij ons niet te veel moeten laten leiden door Den Haag. Het gaat in elk geval om een balans tussen inkomsten en uitgaven. Als wij dan kijken naar het meerjarenperspectief, maar ook als wij naar het bedrag kijken van de jaarrekening 2004, dan kan de provincie toch niet volhouden dat dit niet met elkaar in overstemming is? De gedeputeerde zegt dat de trend wordt meegenomen. Maar welke trend is dat dan? Als wij van 71.7 naar 74.6 gaan in één jaar tijd? Er is niemand wiens salaris zo zal toenemen. Voor de burger is die trendmatige verhoging dus een zwaardere belasting. Laat het college ook daarnaar kijken. Dit moeten ook burgers opbrengen die een smalle beurs hebben.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Laat het volstrekt duidelijk zijn dat de trend die wij gedurende deze periode van vier jaar toepassen de trendmatige groei is, gebaseerd op de ontwikkeling van het nationaal inkomen. Die cijfers worden verstrekt door de minister van Financiën. Daarmee rekenen wij.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik constateer wel dat de provincie Utrecht in 1999 nog wel op 60.4 zat en nu zitten wij op 74.6.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat doet niets af aan mijn opmerking dat de minister van Financiën op basis van de groei van

het nationale inkomen heeft gesteld dat dit cijfer van 74.6 het trendcijfer is. Niet meer en niet minder. Ik kan er niets anders van maken.

Wat de discussie met het Rijk betreft over het belastinggebied van de decentrale overheden: de gemeenten hebben nu een eigen belastinggebied van zo'n 12 tot 13% via de OZB. Die willen een aanzienlijke verruiming onder gelijktijdig terugtreden van de rijksoverheid wat de belastingen betreft. Datzelfde geldt voor de provincies. Wij zitten nu al op een door de gemeenten geambieerd niveau van zo'n 30%. De provincies hebben 30% van hun inkomsten via de belastingen en dat willen wij graag zo houden. Ik kan mij niet voorstellen dat wij met de ambities die wij als middenbestuur hebben, tegen het Rijk kunnen zeggen ons maar wat minder geld te geven, omdat wij ieder jaar toch maar geld overhouden. Dat kan toch niet een goede redenering zijn. Ik ontraad de Staten dat ten zeerste, ook wat betreft die macrodiscussie.

De heer Swane heeft gevraagd naar de aanloopkosten voor het strategisch grondbeleid. De volgende maand vindt in de commissie de discussie daarover plaats. Hierover is in de voorjaarsnota aan de orde dat wij voor die aanloopkosten gedurende 2005 en 2006 een functionaris vragen. Dus twee keer € 75.000, om vooruitlopend op de werkelijke functionering van het strategisch grondbeleid die functionaris uit de algemene middelen te kunnen betalen. Vervolgens gaat de suggestie op, die de heer Swane doet, namelijk als dit eenmaal op de rails staat dat wij dan die personele lasten ook ten laste van de grondtransacties brengen en daarin verdisconteren, zodat die kosten niet meer ten laste komen van de algemene middelen. Het gaat dus om incidentele aanloopkosten.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Wanneer hebben wij dat dan besloten? Wij hebben bij het Instellingsbesluit Stimuleringsfonds een heel verhaal gehouden over wat wij daarmee zouden doen. Er zouden geen exploitatieconsequenties zijn en geen consequenties voor de reguliere begroting. Wij hebben dat echter nog niet vastgesteld of wij krijgen hier voorstellen om vanuit het Stimuleringsfonds bijvoorbeeld het strategisch grondbeleid te voeren – daarmee is de VVD het overigens van harte eens – om vervolgens ten laste van de begroting, in dit geval 'opstartkosten' genoemd, gelden te krij-

gen. Dan vraag ik mij af of ik er even niet bij ben geweest. Waarom spreken wij hier met elkaar af dat in het kader van het Stimuleringsfonds te doen om vervolgens – de inkt is bij wijze van spreken nog niet droog – precies datgene te doen wat wij niet hebben afgesproken? Dat is mijn opmerking. Daarop hoor ik graag een reactie van het college. Ik begrijp precies waar dat geld voor is – dat is ons allang uitgelegd – , maar het gaat mij er om dat de veronderstelling is dat dit in strijd is met het Instellingsbesluit Stimuleringsfonds.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! In het instellingsbesluit wordt niet gesproken over personele kosten die met projecten te maken hebben ten laste van het Stimuleringsfonds moeten komen. Als wij alle personele lasten ten laste van dat fonds zouden brengen, zou dat een groot probleem zijn. Over wat de VVD voorstelt om die kosten alsnog ten laste van het Stimuleringsfonds te brengen, hoor ik echter graag de opvatting van de andere fracties. Het is een kwestie van hoe dat financieel-technisch gedaan moet worden. Het college stelt echter voor die aanloopkosten gewoon uit de algemene middelen te halen en de personele kosten pas ten laste van dat fonds te brengen als dat project gaat draaien. Als andere fracties met de VVD vinden dat dit beter anders gedaan kan worden, dan is dat voor het college geen probleem. Het is een financiële techniek.

Het stuk over de Nieuwe Hollandse Waterlinie, waarover met warme woorden is gesproken, komt volgende maand in de commissie. Er kan dan over dit ingrijpend project gesproken worden, dat van noord naar zuid dwars door de provincie loopt met gedurende meerdere jaren vele activiteiten, zo kan ik voorspellen. De Staten zullen dat in dat stuk ook kunnen lezen.

Inzake het museumbeleid kom ik met een notitie waar de Staten om vragen. Dat gaat dan over de beste manier waarop wij met ons museumkrediet kunnen omgaan. Wij hebben het dan over een structureel bedrag van € 125.000 per jaar. Dat laat echter onverlet dat er eenmalige investeringsbijdragen gevraagd zullen blijven worden, zoals in dit geval voor het Nationaal Muntmuseum en het Museum Van Speelklok tot Pierement.

De Piramide van Austerlitz verdient alle steun. Het college is het daarmee volledig eens. Zo ook

met de opvatting dat wij met elkaar vooruit moeten kijken hoe de betrokken stichting verder kan werken aan een definitief herstel. Ik kan nu melden dat de Statencommissie Cultuur onlangs ook zelf het initiatief heeft genomen om hierover met de stichting in overleg te treden en te bekijken hoe en wanneer wij concrete plannen voor het herstel van de piramide tegemoet mogen zien. Dit krijgt in elk geval warme steun vanuit het college.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde zegt dat er een notitie over het museumbeleid komt. Vervolgens zegt hij dat hij daarin zal verantwoorden hoe het zit met Van Speelklok tot Pierement. Dat heb ik dan verkeerd begrepen, omdat wij achteraf niet iets gaan onderbouwen, lijkt mij.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De VVD heeft gevraagd om een museumnotitie. Die komt er. Het gaat daarin over de € 125.000 die wij jaarlijks hiervoor beschikbaar hebben en hoe wij dat gaan inzetten. Het gaat dan om een eenmalige investeringsbijdrage voor Van Speelklok tot Pierement en voor het Muntmuseum. Daarvoor worden nu eenmalige voorstellen gedaan in de voorjaarsnota. Dat is erg kort toegelicht in de voorjaarsnota en daarvan heb ik de commissie toegezegd dat hierover aanvullende informatie komt, zoals bij alle B-stukken het geval is.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Maar goed, wij moeten daarover vandaag beslissen. Dat doen wij dus niet, omdat wij die informatie nog niet hebben.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ja, ik ken het standpunt van het CDA, dat was in de commissie al duidelijk.

Ten slotte de herbouw van het middenschip van de Domkerk, dat de ChristenUnie heeft genoemd. Het is, denk ik, bekend dat de stad Utrecht onlangs een studie heeft afgerond naar alle al dan niet verborgen schatten op en rond het Domplein. Dat is echt veel breder dan alleen de Gotische Dom. Wij hebben het dan ook over de Romeinse muren onder het plein, de restanten van paleis Lofen, de Romaanse Dom, de Salvatorkerk, de Heiligekruiskapel en nog een paar van die cultuurhistorisch

buitengewoon interessante elementen die het Domplein als zodanig, helaas niet allemaal zichtbaar, buitengewoon interessant maken, zelfs in Europees perspectief. Over het uitlichten van één onderdeel, al dan niet herbouw van de Domkerk, wordt zeer verschillend gedacht, zo kan ik de Staten verzekeren. Het lijkt het college wel erg kort door de bocht. Wel wil het college de Staten tegemoetkomen in die zin dat wij de notitie inzake de studie die de stad heeft gedaan, willen laten toelichten in de commissie Cultuur. Daarover kunnen wij dan met elkaar in de volle breedte spreken. Dat houdt echter zeker niet in dat wij als college nu zelf nog een studie zullen laten doen over het al dan niet herbouwen van de Domkerk. Samen met de stad Utrecht en in de context van de commissie Cultuur willen wij tezamen bekijken wat daar allemaal aan de hand is. Vervolgens is het aan de Staten om duidelijk te maken op welke onderdelen zij al dan niet in het vervolg een bijdrage willen leveren.

Ten slotte de knorrende SP. Ik heb als boerenzoon geleerd dat als varkens knorren zij dat altijd doen uit blijdschap en welbevinden en nooit uit onlust of boosaardigheid. Dat lijkt mij een mooie gedachte, en dan zeg ik tot de SP, om ook op een positieve manier over de voorjaarsnota met elkaar te spreken.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb naar ik meen nog een antwoord te goed over de fundamentele herbezinning op de uitgaven die wij als provincie doen. Kunnen wij anders omgaan met ons geld, waardoor wij een groter maatschappelijk effect kunnen bewerkstelligen? Komt dat in de notitie waarover de gedeputeerde heeft gesproken? Ik heb dat totnogtoe niet zo begrepen.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De Staten krijgen een notitie over het vermogen, de reserves, de algemene reserve, over geld dat vrij is en over geld dat belegd is. In dat verband kunnen wij met elkaar spreken over hoe wij met ons geld kunnen omgaan.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik nodig de gedeputeerde uit dan ook met een visie te komen over de inzet van onze middelen.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer

de Voorzitter! De Staten krijgen een notitie voor de komende twee jaar over die aanvullende agenda.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben niet helemaal tevreden, maar ik vrees dat ik het hiermee maar even moet doen.

De VOORZITTER: Er komt een notitie op grond waarvan u kaders kunt stellen voordat het college met een visie komt. Dat is het antwoord op uw vraag, denk ik.

Mevrouw VAN KEULEN (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb ook nog een vraag over de onvermijdbare uitgave. De gedeputeerde zet daarbij een incidentele toezegging zomaar om in een onvermijdbare uitgave. Dat moet iedereen dan maar als normaal ervaren. Ik heb daarop geen antwoord gekregen. Het gaat over de ondertiteling van RTV Utrecht waarvan ik gezegd heb dat ik het een goed punt vind.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ja, met open ogen en unaniem hebben de Staten op aangeven vanuit een bepaalde doelgroep uit de kring van kijkers en luisteraars van RTV Utrecht ons gevraagd de ondertiteling mede mogelijk te maken. Wij hebben tegen RTV Utrecht gezegd dat zij ook aan de bak zijn. Uiteindelijk draagt RTV Utrecht de helft bij en wij de andere helft. Dat heb ik met de Staten besproken; ik dacht bij de behandeling van de halfjaarlijkse cijfers in 2004. Daarbij heb ik gesteld dat wij dit niet slechts één jaar doen en vervolgens niet meer. Dus komt deze post heel logisch terug in een begroting en in een meerjarenraming, tenzij de Staten nu stellen dat die ondertiteling maar onzin is en dat wij daarmee moeten ophouden.

Mevrouw VAN KEULEN (D66): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat er niet om dat wij dat onzin zouden vinden. Ik vind het echter zo vreemd als dit één keer wordt voorgesteld dat het dan meteen een onvermijdbare uitgave wordt. Als wij proberen iets incidenteels structureel te maken, nu, dan zijn wij nog niet klaar.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Nee, dan zijn de Staten in een heel goede positie. Als de Staten echt vinden dat iets

structureels betaald moet worden en als de Staten zelfs in 2005 vinden dat wij daar nu al mee moeten starten, dan kunnen de Staten nu al aangeven dat het college dat in de meerjarenramingen moet meenemen. Zo werkt dat.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb nog iets gevraagd over vermindering van regelgeving.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Mijn collega Lokker behandelt dat punt.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik hoop mijnheer Swane zo te bedienen. De discussie over de positie van het regionaal bestuur is opnieuw actueel, dat is duidelijk. Niet alleen vanwege de behandeling van de WGR-plus, maar ook vanwege de maatschappelijke opgaven en knelpunten die wij in Randstadverband met elkaar moeten oplossen. Willen wij onze partij in Europees verband meeblazen dan is het tevens duidelijk dat de schaal van de individuele provincies te klein is om voldoende gewicht in die schaal te leggen. Het is dan eveneens duidelijk dat als wij in Den Haag en in Brussel effect willen hebben, wij in bestuurlijk opzicht onze belangen zullen moeten bundelen. Dat gebeurt totnogtoe onvoldoende. Er is wel heel veel bestuur, maar die afzonderlijke besturen versterken elkaar niet altijd; men loopt elkaar eerder voor de voeten. Deze analyse is bij de Staten welbekend. Het is een analyse die ook in het rapport-Geelhoed voorkomt. Twee jaar geleden hebben de Staten hierover in eerste instantie met elkaar gediscussieerd. De Staten vragen nu dat debat eerst en vooral in de Staten te voeren. Ik heb toegezegd dat de Staten op hun verzoek een notitie tegemoet kunnen zien, waarin een eerste visie wordt gegeven op die strategische positie van de provincie Utrecht.

Ik heb hier ook horen zeggen dat het van fundamenteel belang is eerst de discussie over de WGR-plus af te wachten. Het is verstandig om dan, als dat duidelijk is, vast te stellen op welke manier wij onze positie in Randstadverband zullen bespreken. De Staten krijgen dus nog in deze maand een eerste aanzet voor die positie.

Er zijn ook vragen gesteld over de bestuurlijke schaal op lokaal niveau. Dat in relatie met het instrument dat wij nu al bij verschillende gemeenten met veel

succes inzetten: kwaliteitsmeting van het lokale bestuur. Het is een instrument dat vooral in handen van de gemeenten zijn kracht moet bewijzen en waarmee de provincie en de gemeenten samen de conclusies zullen trekken die daaraan verbonden zullen zijn. Overigens heeft elke gemeente en elke provincie ook de bevoegdheid om zelf die conclusies te trekken. Wij treden daarbij dus faciliterend op. Het is heel duidelijk dat het in eerste instantie een instrument is van de deelnemende gemeenten. Dat de discussie over de bestuurlijke schaal op lokaal niveau wordt gevoerd, is omdat de gemeenten zelf te kennen geven deze te willen voeren.

Het Utrechts Model is niet in de lucht blijven hangen; dat is geconcretiseerd in het samenwerkingsverband Utrecht-West, in het samenwerkingsverband Utrecht-Zuidoost en in het komende samenwerkingsverband De Vallei. Kenmerkend voor deze samenwerkingsverbanden is dat zij vooral gericht zijn op het realiseren van concrete projecten die zichtbaar zijn voor de inwoners van deze provincie. Dat was en is de behoefte van de deelnemende gemeenten. Ik denk dat dit ook de opdracht uit deze Staten is geweest om niet slechts een structuur neer te zetten maar om die structuur tevens te laten werken in het belang van de inwoners van deze provincie.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Dat onderschrijf ik van harte. Alleen zijn de discussie en ook de rapportage daarover best wel blijven hangen. Wij hebben als Staten op dat punt heel weinig van het college vernomen.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dan zeg ik de Staten toe dat ik bij de eerstvolgende commissievergadering BEM de Staten een overzicht van de stand van zaken zal geven. Daarover kan dan gesproken worden.

Door enkele sprekers is het belangrijke thema van de veranderende samenleving aan de orde geweest. En dat in relatie tot het gegeven dat wij niet alleen een presterende provincie willen zijn, maar ook een provincie die betrokken is. Bij de oriënterende bespreking over dit onderwerp in de commissie BEM is door het college al opgemerkt zeker ook betrokken te willen zijn bij deze discussie die door de Staten zelf in eerste instantie is aangegaan. Wij hebben duidelijk gemaakt dat wij als college

deze discussie waar mogelijk willen faciliteren, dat wij daar ook bij willen zijn en dat wij die in alle breedte willen voeren. Het is een zaak die ook alle portefeuilles raakt en daarmee dus ook het onderwerp integratie. Ook nu kan ik namens het college in deze Statenvergadering toezeggen dat wij betrokken willen raken en betrokken willen zijn bij de discussie die vooral vanuit de Staten zal worden gevoerd.

Bij het onderwerp 'deregulering' heerst een oorverdovende stilte. Ja, misschien aan de buitenkant, maar er wordt wel heel hard aan dit onderwerp gewerkt. Ik noem enkele zaken en misschien is dat ook goed teneinde beter te kunnen communiceren over waarmee wij bezig zijn. De Staten hebben hiervoor een opdracht gegeven en daarmee zijn wij als college aan de slag gegaan. Misschien moeten wij met elkaar afspreken op welke manier wij regelmatig informatie geven over de voortgang.

De dereguleringsinitiatieven die vanuit het coalitieakkoord zijn genomen en die op dit moment nog in werking zijn, betreffen het opruimen van regelgeving voorzover die bijvoorbeeld stagnatie in de ontwikkeling van de woningbouw veroorzaakt. Er is een groep ambtenaren, onder andere ook uit Utrecht en Amersfoort, die een stofkam door de provinciale regelgeving haalt. Wij hopen dat dit zal leiden tot vereenvoudiging van regelgeving en dat dit tevens zal leiden tot het doel: een versnelling van uitvoering van woningbouwprogramma's.

Die actie is inmiddels uitgevoerd. Daarbij is wel gebleken dat de provincie in zeer beperkte mate verantwoordelijk is voor de regeldruk en de administratieve lasten. Dat leert ons ook weer waar onze beperkingen zitten. Op dit moment is er dan ook vanuit de provincie geen aanleiding om daarin veranderingen aan te brengen.

Een tweede punt. Bestaande huisvestingsverordeningen te dereguleren teneinde segregatie tegen te gaan.

Dat is ook een belangrijk onderdeel. Dat gebeurt in samenwerking met de gemeenten die deelnemen aan die huisvestingsverordening. In samenwerking met de partners bezinnen wij ons op de aanpassing van die huisvestingsverordening, om ook hier te komen tot een snelle realisering.

Dan is er een vereenvoudiging van procedures voor de aanleg van kleine landschapselementen en zo kan ik nog wel meer voorbeelden noemen. Het is in elk geval duidelijk dat ik de Staten toezeg in de

eerstvolgende vergadering van de commissie een overzicht te geven van de zaken waarmee wij thans bezig zijn, ook van die in interprovinciaal verband waarin de discussie over de algemene lastenverlichting eveneens zeer actueel is. In elk geval kan geconcludeerd worden dat ook op dit punt een aanzienlijk deel van de algemene lastendruk van de provincies wordt veroorzaakt door de regelgeving vanuit medebewind en slechts voor een klein deel door autonome regelgeving. Dat feit maakt het zo interessant om interprovinciaal ten strijde te trekken jegens Den Haag.

Dan de groene portefeuille en wel het landelijk gebied. Wij zijn het volkomen eens met de opvatting van het CDA daarover. Het college is bereid om met kracht de beeldkwaliteitsplannen voor het landelijk gebied door te zetten. Daarbij doel ik op het versterken van de landschappelijke en cultuurhistorische identiteit van de onderscheiden gebieden in Utrecht. Daarbij moet natuurlijk wel worden opgemerkt dat het niet de bedoeling is om alleen maar conserverend bezig te zijn, maar juist om de vitaliteit van het landelijk gebied te bevorderen. Wij zijn niet van plan om van het landelijk gebied in deze provincie een bijzonder cultuurhistorisch museum te maken. In deze gebieden wonen en werken mensen en, zo heb ik het opgevat, het is dus ook in elk geval de bedoeling de dynamiek van de ontwikkelingen in beeld te brengen.

Een van die dynamische elementen is het voorstel om streekproducten wat meer onder de aandacht te brengen. Dat is in eerste instantie een zaak voor ondernemers. De taak van de overheid daarbij is dan wel om stimulerend op te treden. Wij zijn bereid het punt van de streekproducten ook op te nemen in het uitvoeringsprogramma Landelijk Gebied om te kijken in hoeverre wij ondernemers kunnen faciliteren. Het is natuurlijk ook een zaak van gemeenten om het aan de man brengen van die streekproducten te bevorderen. Echter eerst en vooral is ondernemersschap nodig om dat te kunnen doen. Vanuit de overheid gaat het erom dat ondernemersschap niet nodeloos te frustreren. Dan heb ik het over de regelgeving die vaak bemoeilijkt dat er nieuwe initiatieven in het landelijk gebied kunnen worden genomen. Het gaat ons erom die economische en sociale vitaliteit van dat landelijk gebied te stimuleren.

Een volgend zeer belangrijk onderdeel, dat door vele sprekers is genoemd, betreft het groen om de steden. Het recreatief groen rond de stad is voortdurend het kind van de rekening. Dat heeft het college ook geconstateerd, ergo: op aangeven van het college is ook de stad Utrecht en het BRU tot datzelfde besef gekomen. In die zin is op initiatief van het college van GS een stuurgroep ingesteld, die op zeer korte termijn met een concreet plan komt om de groengebieden rond Utrecht te realiseren. Inderdaad dringt de tijd, maar niet zodanig dat wij vóór 2006 het geld benut moeten hebben. Het Rijk heeft duidelijk gemaakt depotfinanciering te regelen als wij vóór 2013 het geld voor de uitvoering hebben rond gekregen. Wij menen dat in die periode te kunnen realiseren. Het vraagt een extra inspanning van de provincie, omdat de financiering van het Rijk onvoldoende is. Het woord Stimuleringsfonds durf ik in dit verband haast niet te noemen, maar toch waag ik het te doen. Zo-even hebben de Staten daarover immers enkele kaderstellende opmerkingen gemaakt. Misschien is het wel goed om daarvoor dan gelden van het Stimuleringsfonds te benutten.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde spreekt over cofinanciering door het Rijk. Ik neem aan dat hij het dan heeft over de VINAC-opgaven (Vierde Nota Actualisering), waarvoor de datering 2013 geldt. Ik dacht dat het 2010 was, maar dat geldt niet voor Haarzuilens, want daar spreken wij al over 2006. Wij moeten die zaak in elk geval vlot zien te trekken. 2013 is mooi voor de cofinanciering, maar voor die tijd moet het wel gerealiseerd zijn. Hoe zit het echter precies met die data? Dat ontgaat mij even, omdat dat in Haarzuilens anders zou zijn.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Daar kan ik heel kort over zijn. In het plan-Haarzuilens is ook opgenomen die extra VINAC-opgave, zoals in 2002 daarover door de Staten is besloten. In die extra VINAC-opgave, inclusief de uitvoering van het oorspronkelijke plan dat nog deze maand voor advies naar de commissie gaat, wordt gesproken over het realiseren in modules. Dat betekent dat het Rijk zegt voor het totaal van het plan het bedrag beschikbaar te stellen als daarbij de garantie aanwezig is dat het plan in 2013 is uitgevoerd. Dat betekent dat er voor die tijd gronden verworven moeten worden. Die grondverwerving

gebeurt op vrijwillige basis. Wij hebben ook in de commissie afgesproken dat wij het instrument van onteigening hiervoor niet zullen inzetten, maar dat wij in 2007 zullen bekijken in hoeverre de voortgang van de verwerving om de zaak in te richten, is gebeurd. Dan kunnen de Staten alsnog besluiten dat instrument van onteigening in te zetten om 2013 te halen.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! De achtergrond van de vragen van de heer Swane, van mij en van andere sprekers was natuurlijk dat wij constateren dat die recreatievoorzieningen achterlopen en dat geen van de overheden zich hiervoor echt verantwoordelijk voelt. Mag ik de woorden van de gedeputeerde zó verstaan, dat wij als provincie de zaak hier vlot trekken en dat wij zorgen voor een uitvoeringsprogramma dat op korte termijn tot resultaten leidt?

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat is precies wat ik, zij het met andere woorden, heb trachten duidelijk te maken. Dat initiatief is twee maanden geleden genomen. Daar hebben wij echter wel die twee andere partijen voor nodig. Er wordt nu druk gewerkt aan een uitvoeringsprogramma.

Met name door de PvdA is ook al in de commissie gevraagd of de Staten een helder overzicht krijgen van de ecodeucten. Als het goed is, is op 2 mei aan de Staten een eerste programma gezonden met daarin een prioriteitenlijst. Ik kan nu zeggen dat in die lijst per project het benodigde budget is vermeld over de periode 2005-2016. Daarbij is in elk geval ook onderscheid gemaakt tussen de voorbereidingskosten tot en met de bestekfase en de werkelijke uitvoeringskosten. Er is wat in de tijd geschoven met projecten om tot een wat regelmatigere verdeling van de jaarlijks benodigde financiële middelen te komen. Om het nog duidelijker te maken is ook het totaalbeeld van de financiële lasten per jaar in het overzicht opgenomen. In de commissie komen wij daarop terug.

Ik kan ook zeggen dat in de prioriteitenlijst onder kop 13 een overzicht is opgenomen van de financieringsvoorstellen, met name voor de ecodeucten Leusderheide/Den Treek, waar GL op wees, en voor de Plantage Willem III Elst. Dan is er

ook nog een overzicht voor een aanvullend budget voor de periode 2005-2016. Dat moeten wij eerst in commissieverband bediscussieren, zodat de Staten daarbij hun positie kunnen kiezen.

Inmiddels is de Staten eveneens een lijst toegestuurd met een toelichting op de cijfers voor Het Groene Hart en het ILG.

De ecoducten. Wij schenken klare wijn. Het college vindt dit ook zelf een zeer belangrijk onderwerp. Het college weet dat vanuit het Rijk en vanuit de gemeenten niet het initiatief wordt genomen. Dus wij zullen als provincie er zelf vaart achter moeten zetten om dat te realiseren.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De gedeputeerde heeft al toegezegd dat hij met de notitie inzake de ecoducten in de commissie komt. Dat heeft hij volgens mij nog niet gedaan voor 2.8, Landelijk Gebied. Maar dat zegt hij natuurlijk ook toe.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Uiteraard.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! De SGP heeft een suggestie gedaan om wat extra vaart te zetten in de realisering door het rekeningsaldo 2004 toe te voegen aan het beschikbare budget. Ik neem aan dat het college die suggestie in dankbaarheid heeft aanvaard.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de voorzitter! Het college heeft de opvatting van de SGP hierover gehoord en die zal in de boezem van het college besproken worden.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Dat is wel een wat vage toezegging.

De heer LOKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het is echter wel een mooi voorstel. Gelukkig beslis ik hier niet alleen over. Anders zou Utrecht wel heel erg groen zijn, denk ik.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat luchtkwaliteit volop in de belangstelling staat, moge duidelijk zijn. Het is natuurlijk terecht, zoals de heer Van Leeuwen zegt, dat dit veel invloed heeft op de volksgezondheid. Maar

dat is het niet alleen. Ook bij ontwikkelingen, zoals bouwen, aanleg van wegen en dergelijke treedt daardoor nogal wat stagnatie op. Daarom, zo zeg ik speciaal tot mevrouw Raven, proberen wij een samenhangend pakket richting het Rijk te krijgen. Het is natuurlijk niet zo dat de provincie Utrecht alleen hierin opereert. De provincie treedt natuurlijk wel zelfstandig op als het gaat om zaken die in haar gebied gerealiseerd kunnen worden. Maar vooral in Randstadverband en in IPO-verband, dat zeg ik ook tot de heer Van de Groep, gebeurt dat ook omdat wij gezamenlijke belangen hebben bij het Rijk.

Moeten wij dan wachten op het Rijk? Nee, absoluut niet. Ook wij, als provinciebestuur, doen het nodige om de aanpak van de luchtkwaliteit te verbeteren.

In de commissie WEM heb ik al regelmatig daarover gesproken. Wij hebben het nog kort geleden gehad over duurzame energie en over energiebesparingen. Ik heb aangekondigd, de heer Mik komt daar straks op terug, dat de MAVI-3-evaluatie (Milieu Aspecten Verkeer en Infrastructuur) er aan komt en dat meer van dat soort politiek aan de orde komt. Ik begrijp dus niet helemaal de opmerking dat er door de provincie niets tot stand gebracht zal worden. Ik kan melden dat wij inmiddels een plan voor een brede aanpak van de luchtkwaliteit ontwikkelen.

Zoals gezegd, komt de heer Mik daar straks nog op terug als het gaat om snelheidsbeperkende maatregelen. In het programma dat ik in de commissie met de Staten zal bespreken, gaat het om een bredere aanpak. Dan gaat het erover hoe wij als provincie programma's kunnen ontwikkelen om NOx, PM10 of CO2 naar beneden te krijgen. Dat past ook helemaal, zeg ik tegen de heer Van de Groep, in de uitgangspunten van het PMP (Provinciaal Milieubeleidsplan). In die zin proberen wij met een plan van aanpak, met het programma, te bekijken hoe wij de uitgangspunten van het PMP kunnen realiseren. Dat betekent ook, dat zeg ik dan tot de fractie van de VVD, dat wij jegens het Rijk zullen inspelen op de mogelijkheden die wij hebben om vooral ook de luchtkwaliteit te verbeteren. Daarin past het project Electrobus – de heer Swane sprak van 'fluisterbus' – zeker in, maar ook andere projecten. Ook daarover komen wij nog in de commissie en in de Staten met elkaar te spreken.

Met andere woorden: er wordt op dit moment heel veel gedaan. Hoe moeten wij nu met dit probleem omgaan? Via IPO, via Randstad richten wij onze

pijlen op het Rijk, maar ook zijn wij als provincie zelfstandig bezig met het ondernemen van de nodige acties om de kwaliteit van de lucht te verbeteren.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Heeft het college weleens de behoefte gevoeld om ergens te laten horen dat de provincie Utrecht hiermee bezig is? Dan bedoel ik niet alleen dat de commissie WEM op de hoogte is van een notitie die wordt opgesteld, maar op de dag waarop er een uitspraak bekend is van de Raad van State, is de provincie Zuid-Holland wel in het nieuws omdat die wel keurig een brief heeft liggen op de mat van de minister, waarin gevraagd wordt om maatregelen te nemen om die provincie te helpen. In Utrecht zijn er ook noden, zoals de A27, het stationsgebied, maar kennelijk doet het er niet toe wat de provincie Utrecht ervan vindt.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat ben ik niet met de heer Van de Groep eens. Zuid-Holland was inderdaad een van de eerste provincies die een brief aan het kabinet heeft gezonden, waarin zij voorstelt dat het kabinet nu maatregelen moet nemen in de zin van snelheidsbeperking, roetfilters, enzovoort. Dat zijn algemene zaken, die ook wij regelmatig in het overleg met het kabinet en met de staatssecretaris aan de orde stellen. Wij zijn nu bezig met de knelpuntenanalyse, waarbij wij willen weten waar die precies liggen. Hoe kunnen wij die knelpunten oplossen? Dat zullen wij uiteraard breed uitdragen niet alleen binnen de provincie, maar ook daarbuiten, dus ook naar het Rijk uiteraard. Wij hebben daarover in de commissie WEM uitvoerig gesproken. Over luchtkwaliteit en andere zaken die daarmee te maken hebben, hebben wij met de commissieleden van gedachten gewisseld. Wij krijgen straks in commissie en Staten nog een mooi programma ter discussie. De heer Mik zal er straks nog op ingaan, want er moet natuurlijk wel samenhang zijn bij het maken van plannen. Er komt één plan, dat wordt samengesteld door de diensten WEM en WVV, maar WEM is daarbij de trekker.

Tot slot nog een aanvulling op wat er gezegd is over vermindering van regelgeving. Terecht zegt gedeputeerde Lokker dat het gaat om de regelgeving binnen provincie en gemeenten. Hij noemde daarbij voorts enkele voorbeelden. Landelijk is er echter ook het een en ander aan de orde als het gaat om de

herzieningen van de VROM-regeling. Daarbij is het de bedoeling dat de lastendruk wordt verminderd, dat de tijd voor de vergunningverlening verkort zal worden en de administratieve druk op bedrijven eveneens veel minder zal worden. De bedoeling is dat per 1 januari 2007 die nieuwe regelgeving zal moeten ingaan. Het streven is om één loket te formeren, waarin milieu- én bouwvergunningen in één keer worden afgehandeld, zodat het allemaal sneller, zakelijker en efficiënter kan gebeuren. Op dit moment lopen er landelijk zeven pilots om te bekijken of die één-loketgedachte ook werkelijk vorm kan krijgen. Het is dan de bedoeling die één-loketfunctie bij gemeenten te stationneren.

De ambtenaren van de provincie zullen daarbij uiteraard ook een heel duidelijke rol spelen bij de verlening van milieuaanvragen.

Ik meen dat de vragen en opmerkingen over de luchtkwaliteit en de herijking van de VROM-regeling voldoende heb beantwoord.

Mevrouw KAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Raven heeft de wachtlijsten in de jeugdzorg en vooral die voor pleegzorg aan de orde gesteld. In de Staten hebben wij al heel vaak over de jeugdzorg gesproken. Daar is van alles aan de hand. Wij zien dus nu in de pleegzorg dat de acties die wij hebben ingezet echt werken in die zin dat de vraag naar pleegzorg groeit en dat willen wij graag. De zorg moet immers zo dicht mogelijk bij huis gegeven worden. Als er zo weinig mogelijk wordt ingegrepen in de ontwikkeling van het kind hebben kind en ouders daar de minste last van. Wij zien dan dat de jeugdzorg niet alleen een wachtlijst heeft, maar ook dat De Rading, de instelling voor jeugdzorg, haar uiterste best doet om de bestaande vraag te honoreren. Mevrouw Raven heeft haar huiswerk heel perfect gedaan. De Rading realiseert momenteel 103% van de aanvragen realiseert, dus meer kinderen een plek geeft dan waar zij mogelijkheden voor hebben. Dat zijn inderdaad 16,5 plekken meer. Op dit moment kan ik niet zeggen dat ik daarvoor extra gelden beschikbaar stel, omdat ik die ruimte in doeluitkeringen niet heb. Als de Staten echter vinden dat die ruimte er moet zijn dan hoor ik dat graag, tot nu toe heb ik dit alleen van het CDA vernomen.

Over de integratie heeft collega Lokker al iets gezegd. Het college maakt een link naar uw eigen onderwerp, maatschappelijke problematiek, dat

mevrouw Raven heeft aangekaart. Als wij naar de sociale agenda kijken dan zien wij dat er indertijd tien onderwerpen geïnventariseerd zijn. Drie onderwerpen daarvan worden er nu uitgevoerd. De andere onderwerpen, 'integratie' zat daarbij, staan nog even in wacht. Tot nu toe hebben wij vier bijeenkomsten in de provincie georganiseerd. Als wij die nu zouden organiseren dan zou 'integratie' met een stip zijn gestegen. Het is dan ook zeer terecht dat die link naar dit onderwerp gelegd wordt.

Wat het programma Wel Thuis aangaat, dank ik de heer Swane voor diens compliment. Het is leuk om hier in de Staten een compliment te horen, waarover breed in het veld zeer lovend over dit programma wordt gesproken. Wel Thuis is inmiddels bij iedereen bekend en het programma werpt ook vruchten af. De heer Levering heeft opgemerkt dat wij nog expliciet in de commissie op dit onderwerp terug zouden komen. Ik heb de commissie de evaluatie gestuurd met de opzet zoals er in de toekomst met Wel Thuis omgegaan kan worden. Mijn intentie is dus niet om nog expliciet op dit programma terug te komen als het om evaluatie gaat. Ik ervan uit dat dit programma voor de commissie voldoende helder is. Daarbij mag ik verwijzen naar de bladzijden 8, 9 en 10 van het stuk dat naar de commissie is gezonden. Daarin staat hoe het beeld er wat ons betreft uit zal zien.

In de commissie hebben wij gesproken over het sporten. Commissiebreed was er toch de mening dat er niets over sport in de voorjaarsnota te zien is. Hoe komt dat? Het is toch immers een belangrijk onderwerp? Ik heb gezegd dat wij als provincie wat de sport aangaat, van ver moesten komen. Tot voor kort waren wij de enige provincie die niks aan sport deed. Wij hebben daarvoor het SMN ingehuurd om een aantal zaken voor ons op de rails te zetten. Het is ook zaak om te evalueren wat er totnogtoe gebeurd is. Dat heb ik toegezegd en dat houd ik ook staande. Die evaluatie komt naar de commissie toe vóór het moment waarop de begroting in de commissie wordt behandeld. De commissieleden kunnen dus straks kennisnemen van een en ander en vervolgens beoordelen wat zij verder willen op dit terrein. Het is terecht dat mevrouw Van Keulen daaraan nog even heeft gerefereerd.

De mantelzorg en de DVD. Ik ben natuurlijk zeer

betrokken bij de zorg, dus ik word altijd enthousiast als dit soort dingen geroepen wordt. Het is echter voor mij wel erg vaag. In het college moet ik toch wel duidelijk kunnen maken dat iets nuttig en noodzakelijk is en waarvan het bekostigd kan worden. Dat heb ik uit de Staten niet gehoord. Wat kost het? Ten laste waarvan zal het moeten gebeuren? Wat houdt het precies in? De videoband waarover wordt gesproken, is voor mij op dit moment te vaag, hoewel ik altijd in ben voor mooi initiatieven wat dat betreft.

Door de ChristenUnie is weer een vraag gesteld over het cliëntenvolgsysteem met het verzoek dat systeem maar te realiseren. Ik heb daarvan een en andermaal gezegd dat ik vind dat het onderwerp van een zodanige omvang is dat dit in IPO-verband gedaan zou moeten worden. Ik heb dat ook bij het IPO aangekaart. Daarbij is aan de orde gekomen dat Amsterdam bezig is een dergelijk systeem te ontwikkelen. Als wij nu bekijken wat Amsterdam ontwikkelt dan is dat zeer marginaal. Het is dan de vraag of wij daarvan de resultaten kunnen verwachten die de heer Van de Groep zou wensen. Aan de andere kant is het niet zinvol dat wij als provincie Utrecht als enige een dergelijk systeem opzetten, omdat die kinderen nu eenmaal niet alleen in Utrecht blijven. Wij hebben bij het wegwerken van de wachtlijsten ook een beroep gedaan op andere instellingen in andere provincies om te zien of wij daar kinderen zouden kunnen plaatsen. Dat doen wij overigens nog steeds en er is sprake van interprovinciale uitwisseling. Als Utrecht dit alleen zou doen is dat niet zinvol, zeker gelet op de hoge kosten die eraan verbonden zullen zijn. Nogmaals: ik ben er voor dat dit gebeurt. Als het echter gebeurt, dan moet dat in gezamenlijkheid geschieden. Dát is de oplossing, wat mij betreft.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil duidelijk maken dat wij er op geen enkele manier voor hebben gepleit dat de provincie een eigen cliëntenvolgsysteem zou moeten ontwikkelen, maar dat Utrecht daartoe de leiding zou moeten nemen. Talrijke gemeenten en ook provincies zitten immers te wachten tot er iemand wat doet. Vanuit deze Staten is meer dan eens gezegd dat wij dat willen, gezien de meerwaarde hiervan. Wat let de gedeputeerde dan om met een plan te komen om daarmee in Nederland vooruit te lopen en als provincie Utrecht en als GS de nek uit te steken?

Mevrouw KAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Als de Staten dat in de breedte willen, zal er ook geld voor op tafel gelegd moeten worden. Dan wil ik de Staten best toezeggen dat ik met een notitie hierover in de commissie zal komen. Daaruit zal blijken wat het voor een inspanning het kost om dit initiatief als provincie Utrecht te nemen. Dan zullen wij ook als provincie de daarbij behorende gelden op tafel moeten leggen.

De heer MIK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De heer Binnekamp heeft in het algemeen al gesproken over de opmerkingen die zijn gemaakt over de luchtkwaliteit. Die zijn uiteraard ook gemaakt in relatie tot de infrastructuur, een van de veroorzakers van de problemen rond de luchtkwaliteit. Laat ik in elk geval stellen dat voor het college van GS die problematiek net zo belangrijk is als voor de Staten. Ik kijk daarbij naar de heer Bijkerk die dat heel scherp verwoordde en die zich afvroeg wat het college heeft gedaan met de motie die de GL-fractie daarover vorig jaar heeft ingediend. Dat ging toen over de N230. Daarmee heeft het college precies gedaan wat er beloofd was: op de N230 zou stil asfalt aangebracht worden om de geluidsproblematiek bij Maarssen omlaag te brengen. Dat gebeurt dit jaar ook. Kortgeleden heb ik daarover met de gemeente Maarssen een overeenkomst getekend. Dat lost echter de luchtverontreinigingsproblematiek daar niet op. Dat betreft een ander aspect van de zaak: het terugbrengen van de gemiddelde snelheid. Eigenlijk kan gesteld worden dat de provincie Utrecht, zeker over de rol die zij daarin neemt, al is begonnen met het aanpakken van die problematiek voordat het Rijk zich zorgen begon te maken naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State. Dat was overigens op initiatief van GL, die dat verzoek toen heeft gedaan. Samen met Rijkswaterstaat werd begonnen met een onderzoek naar de effecten op het gebied van de geluidskwaliteit én van de luchtverontreiniging rond de infrastructuur in deze provincie. Dat onderzoek is klaar. De tekst ligt er in overeenstemming met Rijkswaterstaat, en die komt binnenkort naar het college. Daar zit precies het probleem waar de heer Bijkerk het over wil hebben. Dat van kaarten voorziene onderzoeksrapport zal precies aangeven waar de problemen zich in het Utrechtse voordoen in de wegenstructuur. Wij moeten immers eerst de omvang van het probleem kennen voordat wij met

elkaar gaan praten over de te nemen maatregelen. Daarom zal er een lijst zijn van maatregelen zijn, om op die problemen in te spelen. Die lijst is nog niet locatiespecifiek. Daar hoort nog een uitvoeringsprogramma bij. Er wordt nu bekeken hoe wij dat in het vat kunnen gieten. Het geeft de Staten in elk geval de gelegenheid om aan de hand van wat wij hebben gevonden en van de mogelijke maatregelen die er zijn, met elkaar en met het college hierover een discussie te voeren over de te nemen maatregelen op korte en op lange termijn. Snelheidsbeperking is over het algemeen een kortetermijnmaatregel om lange-termijnmaatregelen mogelijk te maken. Wat het college betreft, zijn al die maatregelen bespreekbaar. Laten wij dat echter doen op grond van de goede gegevens die er nu liggen. Dit onderzoek komt nu naar het college. Volgens de planning kan het in juni in de commissie aan de orde komen. Daarin zit volgens mij exact het probleem waarover de heer Bijkerk het wil hebben. Dan kunnen wij dus vrij praten over de maatregelen die er kunnen worden genomen. Ondertussen bekijken wij natuurlijk ook wat wij al snel kunnen doen. Wij zijn het met de fractie van GL en met enkele andere fracties eens, dat wij moeten proberen daarbij als provincie een actieve rol te spelen. Niet alleen in maatregelen die wij als provincie zelf kunnen nemen, maar ook in het controleren en het optrekken van andere betrokkenen. Dat kunnen gemeenten zijn, maar het kan ook het Rijk zin. In de rapportage is namelijk te zien dat er heel veel knelpunten zijn die niet langs de provinciale wegen liggen en misschien evenmin langs de N230. De kaart zal dat echter duidelijk maken. Kortom, de Staten en het college hebben dezelfde instelling op dat gebied. Het lijkt mij het beste om op basis van de echte meetgegevens met elkaar te discussiëren. Wij zullen dit in elk geval goed voorbereiden, waarbij wij de Staten ook het overzicht zullen geven van wat er thans als gevolg van de besluiten van de Raad van State verdraagd wordt rond de snelwegen; dus de spoedwetrajecten die bepaalde vertraging hebben opgelopen door wat door de Raad van State op grond van de milieuproblematiek is geadviseerd.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Graag hoor ik van de gedeputeerde of de meetgegevens, als die beschikbaar komen, er ook

in voorzien wat bij een maatregel de winst voor de luchtkwaliteit is.

De heer MIK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp wat de heer Van de Groep bedoelt, namelijk of er nog een onafhankelijk onderzoek kan komen naar de invloed van de verlaging van de maximumsnelheid op autosnelwegen; op provinciale wegen mag men immers niet harder rijden dan 80 km per uur. Ik wil het toch even gezegd tegen de heer Bijkerk, die het wat algemener stelde. Dat blijkt niet zonder meer uit het onderzoek. Dat hoort namelijk juist bij het uitvoeringsprogramma dat wij zo snel mogelijk daarna moeten maken. Wij kunnen echter wel zien waar de knelpunten op dit ogenblik liggen. Besproken kan dan worden welke kortetermijnmaatregelen en welke maatregelen voor de langere termijn de voorkeur van de Staten hebben om daarbij te betrekken. Wat mij betreft is de discussie met het college hierover open.

Ik ben het voorts eens met mevrouw Van Keulen dat het niet alleen over luchtvervuiling gaat maar ook over lichtvervuiling. Dat heeft op dit ogenblik wat minder de aandacht. Dat is echter zeker onterecht. Het is goed dat zij dat heeft gezegd. Bij de oostelijke rondweg bij Veenendaal doet de provincie daar wel wat aan. Waar die weg langs het natuurgebied loopt, wordt gewerkt met zoals dat tegenwoordig heet: dynamische verlichting. Die kan dus omlaag gebracht worden op het moment waarop er geen verlichting nodig is. Dat is een nieuwtje. Dat wordt vooral toegepast bij nieuwe wegen dan wel bij wegen waar de verlichting op een gegeven moment wordt vervangen.

Ik ben het eens met de heer Bijkerk die opmerkte dat de periode van onderzoek is afgelopen. Wij hebben de gegevens en die komen binnenkort bij de Staten. Dat zou ertoe kunnen leiden dat de provincie inderdaad actief en initiërend kan zijn op dit gebied op basis van goede gegevens en uiteraard binnen de provinciale mogelijkheden. Die mogelijkheden hebben wij uiteraard wel en die kunnen inhouden dat wij af en toe ook anderen een zetje in de rug geven. Dat zal dan zeker gebeuren.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De heer Van Leeuwen heeft zo boeiend over

de woningbouw gesproken. Ik ben het volstrekt met hem eens. Het is absoluut noodzakelijk de woningbouw te stimuleren. Het is nodig ervoor te zorgen dat de mensen een dak boven hun hoofd hebben. Het is ook nodig ervoor te zorgen dat de economie weer aantrekt. De bouw is daarvoor heel belangrijk. De provincie is zich daarvan niet alleen bewust, maar die wil er ook bovenop zitten en dus echt actief bevorderen dat er dingen gaan gebeuren. Wij zijn ook medeondertekenaar van convenanten rond de gewesten Amersfoort en Utrecht. Dat legt wel een verantwoordelijkheid op de provincie. Wij hebben weliswaar geen formele verantwoordelijkheid, maar wel een materiële. Als die zorg immers een echte zorg is, moeten wij ook bekijken wat wij kunnen doen om de problemen op te lossen. Dat betekent dus dat wij in de afgelopen maanden gesprekken hebben gehad met gemeenten, corporaties en ontwikkelaars om te bekijken wat wij kunnen doen om ervoor te zorgen dat de productie aangepakt wordt. Maar het is te weinig, er moet nog meer gebeuren. Daarom praten wij ook over een aanjaagteam, dat nodig is om te helpen datgene wat wij beogen ook te bereiken. Niet om af te schuiven, niet om te zeggen dat wij nu een aanjaagteam hebben en dat dit voor ons wel het werk zal doen. Nee, integendeel. Wij moeten ervoor zorgen dat wij alle krachten bundelen om te doen wat wij willen doen. Dat is dan het aanjagen van de woningbouw. En als wij dat doen, dan geldt dit helemaal in het bijzonder voor de stedelijke vernieuwing, waarover met name de heer Swane sprak. Als je ziet hoe groot in een aantal wijken de binnenstedelijke problemen daar zijn – en dan praten wij over een integrale kijk op wat daar gebeurt –, met vaak een grote mate van werkloosheid, woningen die niet goed meer bewoonbaar zijn, straten die slecht zijn, vandalisme, onbegaanbaarheid en ook heel vaak een economie die niet goed meer functioneert. Dat vergt dus een integrale aanpak om ervoor te zorgen dat die onmenselijke situaties worden beëindigd. Daar is, zegt gedeputeerde Kamp, veel geld voor nodig. De Staten zullen daarover een uitspraak moeten doen. Wij zullen in het college voorafgaand moeten bespreken hoe wij dat financieel zullen behappen. Daarover gaf gedeputeerde Van Bergen al het nodige aan.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Ik waardeer zeer de beantwoording van de

gedeputeerde. Als het gaat om de inspanningen die wij willen plegen, verschillen wij niet van het college. De wijze waarop dat moet gebeuren, is mij echter nog niet helemaal helder. De vraag is of een aanjaagteam, dus enkele deskundigen en mensen die erbij betrokken worden, voldoende is om dit majeure probleem op te lossen. Dat probleem is niet van vandaag, het bestaat al veel langer; kijk maar naar de restcapaciteit uit de vorige streekplanperiode. Er is dus een structureel probleem. De vraag is of het niet een wat bredere en veelomvattende benadering vraagt, waarbij het waarschijnlijk goed zal zijn die problematiek eens met de commissie te delen. Waar praten wij over? Welke problemen bent u tegengekomen? Wat is uw inspanning geweest? Moet er op dat punt niet een diepte-investering gepleegd worden? Eerst qua een plan van aanpak en vervolgens als het gaat om de realisatie? Wij staan hier immers voor heel forse problemen ook als het gaat om de toekomstige ontwikkelingen. Ik verwijs hierbij tevens naar wat de heer Swane heeft gezegd. Ik verwacht eigenlijk alleen iets meer dan een aanjaagteam.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Daarin heeft de heer Van Leeuwen volstrekt gelijk. De afspraak ligt er al dat wij in de commissie van 25 mei, naar ik meen, gaan brainstormen zonder allerlei stukken, over hoe wij die zaken kunnen aanpakken. Ik zal de Staten ook zeer uitvoering verslag doen van de inspanningen die ik mij met de mensen getroost om datgene te bereiken wat wij willen bereiken. Dat aanjaagteam is er een onderdeel van. De Staten moeten goed beseffen dat zij allerlei moties kunnen aannemen over 30% sociale woningbouw of over wat dan ook, maar afdwingen is er niet bij. Er zijn dus alleen mogelijkheden door middel van bemiddeling, door te zorgen dat ik met gemeenten praat, door te zorgen dat de druk wordt opgebouwd en door te zorgen voor mogelijkheden om dat soort dingen te bereiken. Als wij als college de wens van de Staten willen vertalen in daadwerkelijk beleid – en dat willen wij, want die motie is immers aanvaard – dan moeten nog de middelen gecreëerd worden om dat mogelijk te maken. Dit is er één van. Maar dat is niet alles.

Dan de binnenstedelijke problematiek. Dat is een nog groter probleem. Ik ben erg blij dat dit in deze Staten zo is neergelegd. Dan zeg ik tegen de heer Bij-

kerk: hoezo geen maatschappelijke betrokkenheid? Dit is maatschappelijke betrokkenheid pur sang. Wij zijn met elkaar bezig om te bekijken of wij de problemen die er ook in de gemeenten zijn, kunnen aanpakken. Wij zouden ons kunnen afvragen of het onze verantwoordelijkheid is of dat het de verantwoordelijkheid van de gemeenten is om de binnenstedelijke problematiek aan te pakken. Zelfs als je zou zeggen dat het in de eerste plaats een verantwoordelijkheid is van de desbetreffende gemeente en misschien zelfs als je zou kunnen zeggen dat men het aan zichzelf te wijten heeft, omdat die gemeente in het verleden onvoldoende in de breedte heeft gebouwd of alleen maar voor bepaalde doelgroepen heeft gebouwd, dan nog is de vraag of wij ons als gemeenschappelijke overheid iets moeten aanrekenen om ervoor te zorgen dat de onhoudbare situatie die er is, wordt opgelost. Ik denk dat wij ons daarvoor gezamenlijk zouden moeten inspannen. Ik ben ervan overtuigd dat de heer Bijkerk daaraan graag zijn steun wil geven.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Dit zijn woorden uit mijn hart, kan ik zeggen.

De heer Swane heeft duidelijke woorden gesproken, wij hebben dat eveneens gedaan en ook andere fracties hebben dat gedaan. Dat betekent dat wij hier met z'n allen kiezen voor een intensivering van het beleid op het gebied van de stedelijke vernieuwing en in het bijzonder voor de sociale component daarvan. Wij kunnen dus zaken doen.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Daarvan was ik al overtuigd. Het zegt overigens ook iets over de rol die de provincie heeft te vervullen jegens de gemeenten. Mevrouw Raven heeft er onder andere iets over gezegd. Wij moeten eigenlijk niet zeggen dat wij als Utrecht een presterende provincie willen zijn. Een presterende provincie laat dingen zien en daardoor vinden anderen dat zij presteert. Maar als je als provincie wilt zorgen dat gemeenten inderdaad ook vinden dat die provincie goed werk levert, dan moet je zorgen dat je de autonomie van de gemeenten ook hoogacht. En er gebeuren een heleboel dingen in de gemeenten. Dat betekent dat wij als provincie vooral moeten stimuleren en op grond van die eindverantwoordelijkheid van de gemeenten moeten zorgen dat zij niet betutteld worden. In de toekomst gaat het er veel meer om dat wij, provincie en

gemeenten, met elkaar kansen grijpen en gezamenlijk als overheden optrekken om datgene te doen wat nodig is voor de burgers.

Daarbij is digitaliseren van groot belang voor de provincie. Op dat punt kom ik bij de vraag van mevrouw Raven. Voor de provincie is het veel makkelijker als allerlei plannen digitaal worden aan-geleverd. Dat past ook binnen de nationale plannen van DURP (Digitaal Uitwisselbare Ruimtelijke Plannen). Gaan wij zeggen, zoals in het verleden wel gezegd werd, dat wij dan gemeenten die hun spullen niet op orde hebben, helpen bij het alsnog op orde brengen daarvan? Nee, dat is immers hun eigen verantwoordelijkheid. Gaan wij die gemeenten helpen om wat aan digitalisering te doen? Ja, dat is in ons voordeel. Dat past ook binnen een heel ander punt: de digitalisering door de andere overheid, die er voor is om te zorgen dat de lasten voor het bedrijfsleven fors verminderen. Dat de transparantie en klantvriendelijkheid voor burgers fors toenemen. Dat kunnen wij alleen maar doen als wij ervoor zorgen dat wij gaan digitaliseren, waardoor zaken aan elkaar gekoppeld kunnen worden. Dat is in het belang van ons, van het bedrijfsleven en zeker niet in de laatste plaats in het belang van de burgers.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Wij hebben een vraag gesteld over de visie die de gedeputeerde heeft gegeven bij een congres. Daarbij heeft hij gezegd dat als men praat over de Deltametropool Holland, dat men in feite het exclusieve recht moet hebben om te beschikken over de wijze waarop een lokaal bestuur wordt opgeschaald. Die visie is wat in strijd met de visie die wij altijd hebben uitgedragen, namelijk dat het van onderaf moet komen. Dat leek mij een wissel die omgaat voordat wij daarover met elkaar hebben gesproken. Ik wil daarover wel graag een uitspraak van het college.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het lijkt mij dat de portefeuillehouder daarover al het nodige gezegd heeft. Hetgeen de heer Van Leeuwen zegt, is juist. Die tekst heb ik zo uitgesproken. Het is ook in het college van GS geweest en heeft de goedkeuring van het hele college gekregen. Maar daar kunnen wij een andere keer nog wel over doorpraten.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Dat hoor ik dan wel een andere keer.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb nog een vraag over burgerparticipatie. Ik heb duidelijk gemaakt dat burgers verschillende rollen hebben. In verband daarmee willen wij dat de burgers bij de begroting een soort notitie krijgen over welke activiteiten door GS in de komende jaren opgepakt worden om de burgers concreet bij allerlei zaken te betrekken. Ik weet niet goed onder welke portefeuille mijn vraag moet vallen.

Mevrouw KAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! In het kader van de publiekscommunicatie kunnen wij dit onderwerp natuurlijk gewoon meenemen, denk ik. Tenminste, hoe je er in communicatief opzicht mee omgaat en welke onderwerpen het precies zijn, is natuurlijk een ander verhaal. Dat moet wij echter linken met elkaar, maar daar moeten wij wel uitkomen.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dat lijkt mij ook. Het geeft echter meteen aan hoe ingewikkeld het is als het niet bij één portefeuillehouder zit. Het gaat mij erom dat GS er iets mee doet.

Mevrouw KAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Het is in den brede zo op dit moment. Door de manier van besturen zoals wij nu bezig zijn – dat is natuurlijk veel beter – zie je wel allerlei dwarsverbanden tussen de verschillende beleidsvelden. Dat moet ons vanzelfsprekend echter niet weerhouden.

De VOORZITTER: En u zult er als volksvertegenwoordigers ook wel opvattingen over hebben, neem ik aan.

Mag ik hiermee concluderen dat wij de eerste termijn hebben afgesloten? Ik stel voor de vergadering te schorsen, met dien verstande dat ik graag de fractievoorzitters om zeven uur even wil treffen in de gebruikelijke vergaderzaal. De heer Levering aarzelt, zie ik.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik wil ook wel even met mijn fractie overleggen.

De VOORZITTER: Ik had zo gedacht dat u dat wel

zou lukken in een pauze van een uur.

De fractievoorzitters komen dus om zeven uur samen in de gebruikelijke vergaderruimte.

Ik verzoek ten slotte de Statenleden die aan het vlaggenproject meedoen nog even te blijven zitten. Ik schors de vergadering.

Schorsing van 18.02 uur – 19.35 uur.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Aan de orde is de tweede termijn van de voorjaarsnota.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank het college voor de uitgebreide beantwoording. Een algemene opmerking vooraf. Ik constateer vandaag dat het college veel meer doet dan wij weten. Over heel veel onderwerpen hadden niet zoveel vragen gesteld hoeven worden als wij als Staten geweten hadden wat het college van GS allemaal doet. Dat kan aan ons liggen, maar misschien ligt dat ook aan de communicatie van de kant van het college. Het zou daarom goed zijn om niet elke keer allerlei voortgangsrapportages te maken, maar wel om meer te communiceren. Het zou ook voor de burgers goed zijn als zij weten wat de provincie werkelijk presteert. Als wij als Staten al nauwelijks zouden zien wat het college van GS presteert, hoe is het beeld bij de burgers dan?

Over de vragen die gesteld zijn, merk ik op dat wij de manier waarop de fractie van de SP vragen heeft gesteld aan de commissaris over diens nevenfuncties, niet gewenst vinden. Van onze fractie werd gezegd dat wij het eens zouden zijn met de SP. Ik moet zeggen dat wij absoluut ver van ons werpen dat wij de integriteit van de commissaris in twijfel zouden trekken in relatie tot diens nevenfuncties. Dat heb ik ook nooit gezegd. Ik heb echter wel gezegd dat het CDA er niet tegen is om de inkomsten van nevenfuncties openbaar te maken. Dat is een heel andere discussie dan die waarbij een relatie gelegd wordt tussen integriteit en nevenfuncties of bijbanen.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Heb ik het dan verkeerd onthouden dat mevrouw Raven op een vraag van een journalist van RTV Utrecht antwoordde dat zij het niet ongewenst zou vinden als de bedragen van de nevenfuncties in de openbaarheid zouden komen en dat zij dat zelfs

gewenst zou vinden?

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dat is toch een andere discussie? Ik ben niet de enige die het wenselijk vindt dat die nevenfuncties publiekelijk gemaakt worden. Ik heb begrepen dat minister Remkes daarover binnenkort met een voorstel komt. Dat is, zagezegd, een heel andere discussie. Mevrouw Jonkers legt daarbij echter een relatie met integriteit en dat vind ik een discussie die ik hier niet wil voeren.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Maar ik begrijp dus goed dat het CDA het eens is met de intentie van onze tweede motie dat er in de toekomst ten aanzien van de nevenfuncties helderheid moet zijn? Dat het CDA afstand neemt van het andere gedeelte is ons duidelijk. Overigens heeft de SP de integriteit van de commissaris evenmin in twijfel getrokken.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Dat staat anders wel in die motie.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dan heeft mevrouw Raven de tekst van die motie verkeerd gelezen.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind het echter geen prettige discussie die wij hier voeren. Het gaat op een manier die onze fractie niet aanstaat. Er wordt daarbij ook een bepaalde toon gebruikt. Het gebruik in dit verband van het woord 'ongebreedeld' bijvoorbeeld moet niet kunnen.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Het is echter wel van wezenlijk belang voor de Staten. Vanachter de interruptiemicrofoon wordt wel vrolijk geroepen dat de SP de integriteit in het geheel niet ter discussie stelt en dat wij dat in de moties niet zouden kunnen lezen. Ik lees daarin echter hetzelfde als wat mevrouw Raven erin leest. De overige VVD-fractieleden lezen dat ook allemaal in die moties. Dan wordt op z'n zachtst gezegd die forse suggestie gewekt. Het zou dan minstens op z'n plaats zijn die tekst te wijzigen als dat wat wij erin lezen niet de bedoeling zou zijn, hetgeen ik betwijfel.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Mag ik een korte reactie geven naar aanleiding van deze discussie? Wij betreuren het zeer dat op deze

wijze, via deze moties deze problematiek door de SP aan de orde wordt gesteld. Wij beschouwen dat gewoon als een vorm van gooi- en smijtwerk. Op zichzelf willen wij best een discussie voeren over nevenfuncties. Die discussie wordt ook wel gevoerd. Graag willen wij ook discussiëren over openbaarheid. Wij daarbij dat de bijdrage van de PvdA in de Volkskrant daartoe een aantal goede aanzetten biedt. Net zoals GL in het fractieconvent dingen daarover heeft gezegd. Dát is het niveau waarop wij daarover willen praten en niet in een soort gooi- en smijtwerk met allerlei misverstanden over twijfel over iemands integriteit, enzovoort. Dat doet het leuk in de krant, maar het is heel slecht voor de politiek. Als mevrouw Jonkers het heeft over het vertrouwen van de burger, dan schaadt zij ook dat vertrouwen. De burger krijgt immers een vertekend beeld van de wijze waarop wij hier omgaan met dit soort problemen. Een inhoudelijk scherp debat moet wel een net debat zijn.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik had dat niet beter kunnen verwoorden. Ik ben het er helemaal mee eens. Wij hadden die discussie op een andere manier en ook op een ander niveau moeten voeren.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Een kleine toelichting hierop. De SP vindt het juist heel erg belangrijk dat deze discussie niet alleen gevoerd wordt in de Volkskrant en in het Reformatorisch Dagblad, maar juist ook hier in de openbaarheid in de Staten.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Maar dan niet op dit niveau, niet op deze manier en niet nu.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wellicht dat mijn tweede termijn dan nog wat duidelijk geeft op dit punt.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Wat het antwoord van de heer Van Bergen betreft over de risicoanalyse zijn wij blij dat zijn toezegging er is. Wij zien die echter wel graag op tijd tegemoet in verband met de begrotingsbehandeling. Het liefst nog voor september en niet vlak voor de begrotingsbehandeling, anders hebben wij een probleem. Naar aanleiding van de opmerking over het Stimuleringsfonds ontstond er weer een discussie.

Ik refereer daar nog even aan, omdat de gedeputeerde vervolgens zei dat GS in retraite gaat om over aanvullende thema's te praten en dat er vervolgens een complete agenda naar de Staten gaat. Ik wil graag vermijden dat er weer zo'n zelfde situatie ontstaat dat er een soort tweede stimuleringsfonds komt, waarbij wij als Staten weer op een late termijn op de hoogte worden gesteld van de plannen. Betrek ons er alstublieft op de een of andere manier bij, zodat wij niet voor een voldongen feit worden gesteld.

Voor het voorstel inzake Van Speelklok tot Pierement wil het CDA graag aantekening; dat zal het college duidelijk zijn.

Bij de antwoorden van de heer Lokker over de beeldkwaliteitsplannen mag ik ervan uitgaan dat het daarbij gaat om cultuurhistorische en landschappelijke beeldkwaliteitsplannen. De gedeputeerde knikt bevestigend, zie ik. Ik hoop dat in het register dat vandaag wordt aangelegd dit heel duidelijk wordt aangetekend.

Wij zijn blij dat het gebruik van streekproducten op de een of andere manier vanuit de provincie gestimuleerd zal worden. Ik stel nog eens duidelijk dat het hierbij niet alleen om zuivel gaat. Er zijn nog veel meer andere streekproducten in de provincie. Wij zijn blij met de beantwoording van de gedeputeerde betreffende de luchtkwaliteit en wij zijn blij dat er één notitie komt. Als wij het college vragen integraal te werk te gaan, zou het goed zijn dat ook wij als Staten dat doen. Dus stel ik voor om IME en WEM een gezamenlijke commissie te laten zijn als dat soort onderwerpen besproken moet worden. Wij moeten immers oppassen dat wij niet al te verkokerd aan de slag gaan.

Aangaande de pleegzorg dienen wij een amendement in, omdat ik ook wel begrijp dat de gedeputeerde niet zonder meer kan toezeggen wat daarin staat. Ik heb begrepen dat ook de fractie van de PvdA het amendement inmiddels ondersteunt.

Amendement A1 (CDA, VVD, PvdA, D66, GL, SGP, ChristenUnie)

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 mei 2005, behandelende de Voorjaarsnota 2005;

kennisnemend van het feit:

- dat er op peildatum 14 april 2005 59 wachtenden zijn voor pleegzorg;
- dat de aanbiedende zorginstelling De Rading aan het maximum zit van de aan haar toegekende capaciteit;

overwegende:

- dat pleegzorg goed aansluit bij de uitgangspunten van de Wet op de jeugdzorg;
- dat pleegzorg goed aansluit bij het Utrechts provinciaal beleid, (drie maal 'zo');
- dat het tegengaan van wachtlijsten uitgesproken Utrechts provinciaal beleid is (onder andere nog als zodanig besloten bij de begroting 2004);
- dat het toekennen van extra middelen de voortgang van het bestaande beleid mogelijk maakt en snel het aantal wachtenden kan doen afnemen;
- dat er geen tekort is aan de zogenoemde netwerkplaatsen;
- dat het bedrag dat nodig is, gebruikt wordt voor controle en begeleiding van het pleeggezin en voor het uitkeren van de wettelijke vergoeding aan het pleeggezin;

besluiten:

- voor de aanbiedende zorginstelling het budget te verhogen met € 165.000, zijnde het bedrag dat nodig is om ruim 16,5 capaciteitsplaatsen te scheppen, nodig om het aantal wachtenden binnen redelijke termijn te kunnen plaatsen;
- als dekking daarvoor aan te wijzen het rekeningoverschot 2004;

besluiten tevens:

het college van Gedeputeerde Zaken op te dragen bij de voorbereiding van de begroting 2006 uit te gaan van de meest actuele cijfers en zonnodig met een voorstel te komen het budget voor de pleegzorg adequaat bij te stellen.

Wat ons voorstel betreft om integratie naar voren te halen op de sociale agenda, leg ik zeer beslist de relatie met de discussie over de maatschappelijke onrust. Heb ik het goed begrepen dat de gedeputeerde stelt dat GS ervoor kunnen zorgen om dat naar voren te halen? Of moet hierover gesproken worden binnen de discussie over de maatschappelijke onrust? Ik kijk even naar de

gedeputeerde. Dit is namelijk eigenlijk een discussie die binnen het onderwerp 'maatschappelijke onrust' valt, waarbij het goed is dat het duidelijk binnen die sociale agenda valt. Dat houdt dan echter wel in dat er geld bij moet. Ik denk dat wij dan bij de behandeling van de begroting 2006 met een concreet voorstel kunnen komen, op het moment waarop wij ook uitgebreid gediscussieerd hebben over het onderwerp 'maatschappelijke onrust'. Het CDA is blij met de opvattingen van gedeputeerde Ekkers over de digitalisering, ook van de streekplannen.

De VOORZITTER: Het amendement is voldoende ondertekend en maakt derhalve deel uit van de beraadslagingen. Het amendement kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind dat het college het eigenlijk behoorlijk goed heeft gedaan. Ik weet niet of dat onparlementaire taal is. Neem nu bijvoorbeeld de bijdrage van gedeputeerde Ekkers over de stedelijke vernieuwing, een problematiek die hier al was neergelegd. Dat is een uitstekende benadering, waarin de PvdA zich kan vinden. Vol verwachting klopt dus ons hart, want wij houden natuurlijk wel de vinger aan de pols, dat zal duidelijk zijn.

Wat de opcenten betreft, zal het duidelijk zijn dat wij niet aan het coalitieakkoord komen. De gedeputeerde heeft daar zelf de argumenten voor gegeven. Het is een onhandig signaal om dat nu af te geven. Wel moet ik zeggen dat wij het antwoord van de gedeputeerde niet hebben begrepen waar het ging over het heldere betoog van collega Bijkerk over intensivering/extensivering van het personeelsbestand. Wij konden ons echt helemaal vinden in dat betoog van GL. Wij vinden eigenlijk dat de gedeputeerde een dergelijke zienswijze moet verwelkomen.

De bijdrage van de ChristenUnie vonden wij merkwaardig somber. Er werd een rijtje opgesomd van wat er allemaal zo verschrikkelijk slecht ging, maar wij hebben daarentegen het gevoel dat het allemaal erg goed gaat. Wij hebben ook genoteerd dat het achter de tafel vertwijfeling opriep, omdat men dat eigenlijk gewoon niet begreep. Wij hebben heel duidelijk in onze aanhef gezegd dat de strategische plannen er liggen. Als het om de uitvoering gaat, zal het volkomen duidelijk zijn dat er op allerlei

plekken nog van alles moet gebeuren. Nogmaals zeg ik daarbij: vol verwachting klopt ons hart. Wij zien dat wel gebeuren, maar wij houden met het college de vinger aan de pols.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik weet niet waar de heer Levering het vandaan haalt, maar ik vond niet dat de Christen-Unie op enigerlei wijze somberheid ten toon heeft gespreid. Wij zijn echter wel heel realistisch in de zin van dat wij zien waar dingen gebeuren. En er gebeurt ook veel waar waardering voor uitgesproken mag worden. Wij hebben nu echter even de vinger gelegd bij een aantal dossiers waar het nu eens niet gebeurt en waarbij de provincie het verschil zou kunnen maken. Ik hoop dat de heer Levering en zijn fractie daar iets van zullen herkennen. Ik heb het voorbeeld van het cliëntenvolgsysteem genoemd. De commissie ZCW wacht al een jaar op hoe het systeem van Amsterdam eruit komt te zien en de gedeputeerde vertelt ons in een bijzin dat dit een systeem is dat onbruikbaar zal worden. Dan denk ik dat de commissie maar snel inzage in dat systeem moet vragen en zelf het initiatief moet nemen. Het gaat even om de woorden pro-actief en initiatief. De provincie is niet een slaaf van Den Haag.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Om nog even bij de ChristenUnie te blijven: de herbouw van de Domkerk vinden wij een erg slecht idee. Dat geldt overigens voor onze hele fractie.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Houdt dat ook in dat de fractie van de PvdA een krediet beschikbaar had willen stellen om de hele Domkerk, als die er nog stond, te slopen?

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het gaat om dat plein. En dan zeg ik het even persoonlijk: mijn werkgever zit voor een deel aan dat plein en ik geniet al jaren van de troosteloosheid van dat plein.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Zullen wij het dossier 'integriteit' dan maar niet hieraan koppelen?

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Nu brengt de heer Van de Groep mij echt

in verlegenheid, moet ik zeggen. Maar goed. Ook hier vinden wij dat gedeputeerde Van Bergen uitstekend heeft geantwoord als het gaat om de ontwikkeling van het Domein en wat er allemaal op en omheen kan gebeuren. Laat ik gewoon stellen: die herbouw van de Domkerk zien wij niet zitten.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Is de heer Levering zich ervan bewust dat al die dingen in de grond van het prachtige Domein zitten, naast de plek liggen waar ooit het middenschip heeft gestaan en er niet onder?

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Nee, maar het gaat ook om realisme. Wij zien dat plan gewoon niet zitten en dat hebben wij duidelijk gemaakt, of in ieder gemeld, want duidelijk heb ik het niet kunnen maken, dat is duidelijk. Wij zijn ook tevreden met de beantwoording van onze vragen over groen in en om de stad. Met de toezegging zijn wij akkoord. Misschien is het wel goed voor de duidelijkheid om nog even aan te halen dat wij in het fractievoorzittersconvent nog eens hebben onderstreept dat toezeggingen even hard zijn als moties en dat die ook apart geadministreerd gaan worden zodat zij herkenbaar worden en dat wij ook daar de vinger bij kunnen houden.

Met de toezeggingen inzake luchtkwaliteit zijn wij eveneens tevreden. Het heeft overigens wel lang geduurd, maar in juni komt het dan toch. Wij wachten het maar af.

Wij kunnen instemmen met de extra gelden die door het CDA voor de pleegzorg worden gevraagd. Mevrouw Van Keulen heeft de informatie over de videoband bij de gedeputeerde neergelegd. Dat wachten wij maar even af.

Wat de SP betreft, geldt ook voor de PvdA dat er sprake is van volkomen ontijdigheid en dat die voorjaarsnota daarvoor niet geschikt is. Wij zijn zeer benieuwd hoe de SP daarmee in tweede termijn zal ingaan. Misschien komt er wel een heel ander verhaal.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn het college buitengewoon dankbaar voor zijn beantwoording. Al onze vragen en opmerkingen zijn op een buitengewoon constructieve manier benaderd. Wij hebben nog wel enkele opmerkingen.

Bij interruptie heb ik daarnet iets gezegd over de moties van de SP. Wij lezen daarin zeer duidelijk dat integriteit en nevenfuncties wel degelijk aan elkaar gekoppeld worden; daarover bestaat geen misverstand. Voor de rest vinden wij dat dit soort discussies niet op deze manier gevoerd behoort te worden. Wij staan open voor elke ordentelijke discussie, maar niet op deze wijze. Dat betekent dat wij onverkort tegen die moties zullen stemmen, als ze tenminste niet voor die tijd worden ingetrokken, wat wij van harte hopen.

De fractie van het CDA heeft een amendement ingediend voor geld voor pleeggezinnen. Dat lijkt ons een prima zaak.

Wij hebben nog een vraag voor gedeputeerde mevrouw Kamp, die zegt dat er van de sport, SMN, een evaluatie volgt. Dat wisten wij, maar daar hadden wij niet om gevraagd. Die evaluatie hebben wij wel nodig, maar wij hadden gevraagd de inspanningen op dit gebied te intensiveren.

Ik begrijp dat de gedeputeerde dat antwoord een beetje heeft omzeild. In eerste termijn hebben wij de mening van het college erover gevraagd.

Er ligt een voorstel om de opcenten te bevroren. Het zal niet raar overkomen als ik zeg dat dit voor ons een erg sympathiek voorstel is, maar de VVD heeft ook zoiets als 'afpraak is afspraak' binnen het coalitieakkoord. Als de coalitiepartners vanwege voortschrijdend inzicht er ooit nog een keer over willen praten, dan zullen wij er zeker zijn.

Wij stemmen er echter tegen.

De VVD is er verheugd over dat de regelgeving niet stil heeft gelegen. Daar is hard aan gewerkt.

Wij kijken ernaar uit om er in de commissie BEM nog kennis van te nemen.

Ook de stand van zaken bij het stedelijk groen bleek al uitgebreid besproken te zijn en er was al een stuurgroep voor ingesteld. Kortom: er is vandaag een heleboel duidelijkheid verschaft.

Ook ik onderstreep in navolging van de heer Levering de woorden van de heer Bijkerk over het personeelsbeleid. Ik heb daarover de vorige keer bij de begrotingsbehandeling al het nodige gezegd, over draaideurconstructies en meer van dat soort zaken.

Ook wij vinden, zoals ik al in de commissie BEM heb gezegd, dat wij zeer terughoudend moeten zijn in het steeds weer opnieuw binnenslepen van mensen, om vier of vijf jaar later bij een heroriëntatie de hele boel weer te moeten veranderen. Wat ons betreft moet dat worden

'binnen de staande formatie tenzij'. En dat 'tenzij' staat voor 'bij hoge uitzondering'. Dat houdt dus in dat wij bepaalde taken dan maar niet doen.

De stedelijke vernieuwing resteert dan nog. Wij hebben geluisterd naar het betoog van de heer Ekkers. Dat was een enthousiast betoog. Wij willen toch het een en ander vastleggen van de discussie die er in de Staten is geweest en daarover willen wij dan ook een motie indienen, mede namens GL en met ondersteuning van de ChristenUnie, de SGP en, weliswaar mondeling, door het CDA.

Motie M3 (VVD, GL, ChristenUnie, SGP, CDA)

*Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering
bijeen op 9 mei 2005, behandelende de Voorjaarsnota 2005;*

gehoord de discussie:

overwegende:

- dat er vanuit het Streekplan een grote binnenstedelijke opgave voor stedelijke vernieuwing en transformatie ligt;*
- dat de reden voor binnenstedelijke vernieuwing naast fysieke factoren vaak ligt in een opeenstapeling van maatschappelijke problemen, zoals onveiligheid, zwakke sociale infrastructuur, werkloosheid en een onevenwichtige bevolkingssamenstelling;*
- dat stedelijke vernieuwing en transformatie vaak van doen hebben met een scala aan problemen waaronder financiële;*
- dat als gevolg hiervan de kwaliteit van de woonomgeving onder druk kan komen te staan;*
- dat stedelijke vernieuwing en transformatie van groot belang zijn voor onder meer de kwalitatieve en kwantitatieve woningbehoefte in onze provincie;*

spreken als hun mening uit:

- dat op basis van sectorale beleidsvisies en het streekplan gemeenten moeten worden gesteund om tot een meer integrale opzet van stadsvernieuwings- en transformatieprojecten te komen;*
- dat stedelijke vernieuwing en transformatie tevens een impuls dienen te geven aan de*

- veiligheid, kwaliteit en de sociale samenhang;*
- *dat daartoe een extra financiële impuls vanuit de provincie noodzakelijk is;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten: met stimuleringsvoorstellen te komen omtrent de stedelijke vernieuwing en transformatie en daarbij aan te geven welke extra financiële middelen daartoe zouden moeten worden ingezet,

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt derhalve deel uit van de beraadslagingen. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank de fracties van de PvdA en de VVD voor de steun bij het verhaal dat intensivering op de ene plek extensivering op de andere plek zal moeten inhouden. Dat principe zal toegepast moeten worden. Ik vond het jammer dat gedeputeerde Van Bergen dat maar niet wilde begrijpen. Ik constateer dat zich geleidelijk een meerderheid voor dit idee aftekent in de Staten. Ik geef de gedeputeerde dus in overweging om hierover nog eens zijn gedachten te laten gaan. Wij zijn in ieder geval bereid om op een later moment, uiterlijk bij de begrotingsbehandeling, op dit punt een kaderstellende motie in te dienen, zo dat nodig mocht zijn. Datzelfde zou kunnen gebeuren aangaande de strategische inzet van onze financiële middelen. Kortom: een discussie over enerzijds reserves en renten en daar wat mee doen en anderzijds misschien wel een deel van de reserves eenmalig inzetten. Wij hebben daar nog helemaal geen eendoordeel over, maar wij willen dat strategische debat graag aangaan met de collega-Statelieden, maar ook met de gedeputeerde. Wat ons betreft, kan dat mede naar aanleiding van een notitie die is toegezegd. Dat geldt ook voor het Stimuleringsfonds, waarover wij structureel ontevreden zijn, en wij niet alleen. Ook dat is een punt waarop wij nader terug zullen komen, desnoods in een kaderstellende of corrigerende sfeer. De voorjaarsnota is er echter ook om een aantal punten neer te zetten waarvan te verwachten is of waarvan men hoopt, dat die punten opgelost zullen worden. Bij de begrotingsbehandeling kunnen dan de gewenste

puntjes op de i gezet worden.

Gedeputeerde Lokker heeft jegens onze fractie twee reële toezeggingen gedaan. In de eerste plaats betreft dat de aanpak van de achterstand bij de realisatie van recreatievoorzieningen rond de stad Utrecht. Er zit volgens mij nog wel een misverstand in: hij sprak over 2013 en wij hebben in allerlei stukken 2010 gelezen. Op dat punt moet wel helderheid komen, anders verliezen wij over een paar jaar de rijkssubsidies. Los van het gegeven dat wij dit liever in 2010 gerealiseerd hebben dan in 2013, gelet op het voortgaande bouwtempo.

Wij gaan ervan uit dat de toezegging een officiële toezegging is wat de recreatie rondom de stad Utrecht betreft, en ook als zodanig wordt geboekt.

Datzelfde geldt voor de ecoducten. Dat is zeer belangrijk, zo zegt gedeputeerde Lokker. Er komt een uitvoeringsplan, waaraan wij ten eerste hechten, ook aan een meerjarendoorkijk en aan een gedegen financiering van een en ander. Wat dat laatste betreft, zal de SGP, mede door onze fractie gesteund, nog met een amendement komen, dat een deel van de financiële problematiek oplost.

Betreffende de ecoducten hebben wij graag de officiële toezegging genoteerd.

Als wij het hebben over de luchtkwaliteit heeft gedeputeerde Mik gesteld dat alle opties bespreekbaar zijn. Over een aantal weken is er een rapport, waarin duidelijkheid wordt gegeven ook over de 'hotspots' zoals dat tegenwoordig heet, de probleempunten. Dat komt in juni in de commissie IME. De fractie van GL is erg voor de 80 km-maatregel op de wegen rondom de stad Utrecht en rondom andere grote steden. Dat zullen wij dan zeker bepleiten. Op dit moment constateren wij dat er een toezegging is dat er op korte termijn duidelijkheid komt over wat het probleem precies is en welke oplossingen er in beeld zijn. Maar daar gaan wij als Staten ook over. Wellicht dat de collega's daar ook nog op zouden kunnen reageren, en dat wij afspreken dat het onderwerp 'luchtkwaliteit' en de daarmee verband houdende maatregelen niet op commissieniveau worden afgehandeld, maar hier uitmonden in een Statendebat, bij voorkeur in juni. Dit is immers een dermate belangrijk onderwerp, waarvan ik vind dat wij als Staten dat debat in juni moeten kunnen afronden.

Gedeputeerde Ekkers sprak hartverwarmende woorden over de betrokken provincie en over stedelijke vernieuwing. Daar zijn wij hem dankbaar voor. Wij hebben dan ook mede met de VVD die motie ingediend om dit alsnog goed vast te leggen. Dat is een belangrijk punt.

Wij zijn het eens met het voorstel van de fractie van het CDA over de pleegzorg en wij zijn het oneens/eens met de ChristenUnie waar het de Domkerk betreft. Als wij het hebben over Domkerk en Domplein dan spreken wij over een plek die ook voor de provincie uitermate belangrijk is. Het is letterlijk het middelpunt van de provincie. Het is natuurlijk een gemiste kans dat dit plein er al decennialang zo triest bij ligt. De heer Levering geniet daarvan op zijn eigen wijze. Ik verbaas mij altijd over die toestand. Ik denk dat men in Frankrijk allang een Chinese architect ingeschakeld zou hebben om er een mooie glazen piramide te plaatsen. Kortom, het is een plek waar veel meer mee gedaan kan worden. Om nu echter te zeggen dat wij de Domkerk gaan herbouwen, dat vinden wij wel heel curieus, alhoewel wij het van de ChristenUnie waarderen dat daar ook jongerenhuisvesting mag plaatsvinden, zoals wij hebben begrepen. Wij zouden echter veel meer uit willen gaan van de beleidslijn zoals ook door de gedeputeerde naar voren is gebracht. Er ligt daar letterlijk en figuurlijk 2000 jaar geschiedenis en die kunnen wij veel zichtbaarder maken op die plek. Dat zou het uitgangspunt moeten zijn. In die zin willen wij als provincie ook graag meedenken. Wij vragen ons overigens wel af wat de heer Van de Groep nu precies wil herstellen. Is dat de Domkerk vóór of na de calvinistische beeldenstorm?

Mevrouw VAN KEULEN (D66): Mijnheer de Voorzitter! Evenals het CDA vindt D66 dat het college van GS blijkbaar veel meer doet dan wij weten. Als het college dat beter gecommuniceerd had naar de Staten had dat veel vragen kunnen voorkomen. Ook D66 zit niet te wachten op stapels papieren; een beter zicht op wat er gebeurt, zou echter wel prettig zijn. Gedeputeerde Van Bergen zei ook dat de Staten misschien niet voldoende zicht hebben op alles en gedeputeerde Lokker maakte een soortgelijke opmerking over het beter op de hoogte houden van de Staten. Ja, graag.

De heer Van Bergen schiet, zo zei hij, niet in de

verdediging en is niet zelfgenoegzaam. Met zo'n houding ons tegemoet treden, is natuurlijk reuze prettig. Op een gegeven moment zegt hij wel dat er op een dag op de hei allerlei extra thema's zullen komen die uitgewerkt zullen worden.

Wanneer mogen wij dan meedenken, vragen wij ons af. Het is altijd op een zo'n laat moment dat de Staten erbij betrokken worden en dan blijken er geen alternatieven geboden te worden. Het is dan voor de Staten slikken of stikken. Dat is niet goed. Ook in het rapport over dualisme komt dit naar voren.

Dat is dan een soort klacht. Aan de andere kant zegt het college dat de Staten meer moeten doen en het college wacht tot de Staten wat doen. Ik denk dat wij het daarover nog eens goed moeten hebben. Door de fracties van de VVD en GL is gesproken over die extra fte's. Ook door ons is dat zeer regelmatig gebeurd. Het lijkt alsof de gedeputeerde weigert te begrijpen wat wij nu precies willen.

Wij willen niet van het college het antwoord horen van: nieuwe taken dus nieuwe mensen. Als er zo'n 800 ambtenaren beschikbaar zijn, dan kan ik mij niet voorstellen dat de uitvoering van nieuwe taken niet anders dan met het aantrekken van nieuwe mensen gerealiseerd kan worden.

Ook bij de discussies over de opcenten doet het college net alsof het er niets van begrijpt en zegt: de fractie van de ChristenUnie wil de opcenten verhogen. Nee, dat wil die fractie helemaal niet; zij wil de trendmatige verhoging niet. Zij wil ook niet verlagen, maar de opcenten laten zoals ze zijn. Dat is blijkbaar iets wat niet begrepen mag worden.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het is toch volkomen helder dat niet-trendmatig verhogen, verlagen is? Daar hoeven wij toch niet over te praten?

Mevrouw VAN KEULEN (D66): Mijnheer de Voorzitter! Dan krijgen wij een soort woordenspel.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Een woordenspel? Stel nu dat bij alles wat wij als provincie doen, wij inflatie en dergelijke niet proberen bij te houden, dan gaan wij als provincie echt ten gronde. Dat betekent dat trendmatig niet-verhogen, verlagen is.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter!

De heer Levering legt nu uit dat de mededeling dat men hetzelfde salaris krijgt als in het vorige jaar, een salarisverlaging betreft.

Mevrouw VAN KEULEN (D66): Mijnheer de Voorzitter! Zo zie ik dat niet. Maar goed, als hij dat wel zo ziet dan is dat zijn visie. Overigens wordt mijn salaris voortdurend lager, maar goed.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! De heer Swane slaat de spijker op z'n kop. Als ik hetzelfde salaris krijg als vorig jaar en de dingen zijn duurder geworden, dan heb ik natuurlijk een lager salaris.

De VOORZITTER: Ik begrijp van mevrouw Van Keulen dat zij op dat punt kennelijk eelt heeft opgebouwd.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! De heer Levering vergeet erbij te zeggen dat iemand wiens salaris 1 à 2% omhoog gaat, al drie jaar lang met een jaarlijkse opcentenverhoging van 4 tot 5% wordt geconfronteerd.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wat dat betreft heeft gedeputeerde Van Bergen voldoende uitsluitsel gegeven over de grondslag van die verhoging.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Wat zegt de heer Levering als zijn belastingaanslag gelijk is aan de aanslag van het jaar ervoor? Roept hij dan dat de belastingen lager zijn?

Mevrouw VAN KEULEN (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik bedank de heer Van Leeuwen. Over het Stimuleringsfonds zijn de nodige opmerkingen gemaakt. Blijkbaar is het iedereen nog steeds niet duidelijk hoe dat geld verdeeld gaat worden. Ook daarvoor worden nieuwe thema's door het college uitgewerkt die wij dan tegemoet kunnen zien. Men merkt op dat dit geld hapsnap wordt uitgegeven. Het verbaast mijn fractie dan ontzettend dat iedereen er toch mee akkoord kan gaan, zoals bij de Nedereindse Plas. Voor D66 moet dat zeker niet ten laste van dat fonds komen. Maar goed, het is niet anders.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Met haar opmerking jegens het college over het Stimuleringsfonds geeft mevrouw Van Keulen aan wat de toekomstige lijn van D66 is en wat de invulling daarvan zal zijn, anders moet zij het zelf duidelijk maken. Dat ontbreekt er aan haar betoog. Zij kan nu wel vrolijk tegen geld uit het Stimuleringsfonds voor de Nedereindse Plas zijn omdat zij vindt dat dit niet kan en intussen kritiek hebben op het college dat dit project wel uit dat fonds wil financieren, maar dat dwingt de Staten er toch wel toe op enig moment te zeggen dat dit geld op een bepaalde manier moet worden uitgegeven.

Mevrouw VAN KEULEN (D66): Mijnheer de Voorzitter! Daarmee ben ik het helemaal eens. Ik heb helemaal geen kritiek op het college dat geld uit het Stimuleringsfonds wil gebruiken voor financiering van het project Nedereindse Plas. Dat hebben de Staten immers besloten.

Over de Piramide van Austerlitz durf ik haast niets meer te zeggen. Ik ben de SP dankbaar voor het feitelijk opvoeren hiervan. De gedeputeerde heeft gezegd dat in de commissie ZCW is afgesproken dat de commissie nu met het bestuur van de stichting gaat praten. Eerlijk gezegd, heb ik zelden een duidelijker een-tweetje gezien dan dit keer van de PvdA met de gedeputeerde. Ik voeg daaraan toe dat D66 daar niet aan mee zal doen. Ik vind dit echt een zaak van het college, die niet door de Staten opgeknapt moet worden. Wij horen in elk geval wel de uitkomst van dat overleg.

Ik heb begrepen dat het CDA niet voor Van Speelklok tot Pierement is. Het is mij echter niet helemaal duidelijk wie daar wel voor is en wie tegen is en hoe de stand van zaken nu is.

Gedeputeerde Binnekamp heeft over de luchtverontreiniging gezegd dat er een analyse komt van de knelpunten. Mijn fractie is natuurlijk uitermate benieuwd of Rijnenburg een knelpunt gaat vormen. In de krant stond een overzicht van de 'hotspots' en daar valt dit natuurlijk dik onder. Ik ben heel benieuwd hoe dat zal aflopen.

D66 is uiteraard heel erg voor 80km op de wegen rondom Utrecht. Wij moeten goed bekijken hoe wij dat moeten aanpakken.

In het kader van de regelgeving zei gedeputeerde Binnekamp dat de lastendruk wordt verminderd. Dan denk ik direct: en de opcenten worden verhoogd.

Wat mevrouw Kamp betreft, mogen wij pas in de tweede termijn een motie indienen, of althans dat is zo afgesproken. Ik heb dan een motie die ik eigenlijk in eerste termijn al had moeten indienen. Dat geldt eigenlijk voor al die moties die pas in de tweede termijn worden ingediend. Dan hebben wij een derde termijn nodig om op moties van andere partijen te kunnen reageren. De afspraak is gemaakt om een vloedgolf van moties te voorkomen, maar het is niet zo handig.

De motie luidt als volgt:

*Motie M4 (D66, SGP, ChristenUnie, CDA, VVD, GL)
Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering
bijeen op 9 mei 2005, behandelende de voorjaars-
nota 2005;*

overwegende:

- dat de sociale agenda (programma 5.3) zich tot en met 2006 onder andere op vrijwilligerswerk en mantelzorg richt;*
- dat naar schatting 11% van alle inwoners van zestien jaar en ouder in de provincie Utrecht als mantelzorger actief is;*
- dat Utrechtse burgers die thuis zorgen voor een familielid, partner, kind of bekende met een chronische ziekte of handicap (mantelzorgers) vaak overbelast zijn;*
- dat gerichte ondersteuning kan leiden tot vergroting van hun draagkracht (door informatie, cursussen, lotgenotencontact) en verkleining van hun draaglast (door oppas, tijdelijke opname of opvang);*

constaterende:

- dat er een uitstekende DVD – tevens VHS-band – ‘Hoe zorg ik voor een ander’ bestaat, die geproduceerd wordt in samenwerking met Teleac, thuiszorgorganisaties en mantelzorgorganisaties;*
- dat deze DVD/videoband zich met praktische tips tot de mantelzorger richt;*
- dat de provincies Noord-Holland en Zeeland deze DVD/videoband inmiddels gratis aan mantelzorgers via de steunpunten Mantelzorg ter beschikking hebben gesteld;*
- dat donderdag 10 november 2005 de jaarlijkse Dag van de Mantelzorg wordt gevierd;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- een bedrag van € 30.000 te reserveren ter bekostiging van de HR Media/Teleac-productie en de verspreiding van de DVD/videoband ‘Hoe zorg ik voor een ander’ via de steunpunten Mantelzorg in de provincie Utrecht;*
- de DVD/Videoband officieel op 10 november 2005 ter beschikking te stellen van alle mantelzorgers in de provincie Utrecht,*

en gaan over tot de orde van de dag.

Op die DVD's komt het logo van de provincie.

Iedereen kan dus duidelijk zien dat die band van de provincie afkomstig.

In de wandelgangen begreep ik nog van de gedeputeerde dat zij niet een, twee, drie die € 30.000 beschikbaar heeft. Dat kan betaald worden uit de stelpost Zorg en welzijn, maar ook op enkele andere manieren. Ik kan mij echt niet voorstellen dat zo'n bedrag niet te vinden zou zijn.

Bovendien heeft die VHS-band heel veel uitstraling en dat voor zo weinig geld. De mensen die zich met mantelzorg bezig houden zijn hier erg enthousiast over.

Gedeputeerde Mik heeft gezegd dat ook lichtvervuiling een belangrijk onderwerp is. In mijn verhaal heb ik gezegd dat er al een dergelijk systeem is met gedempt licht tussen Houten en Schalkwijk. Daaraan heeft de provincie niet meebetaald. Dat hebben alleen het BRU en de gemeente Houten voor hun rekening genomen. Dat neemt niet weg dat de provincie dat elders in de provincie wel kan doen.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt derhalve deel uit van de beraadslagingen. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie):

Mijnheer de Voorzitter! In de interruptie tijdens de bijdrage van de heer Levering daarnet kwam het begrip 'vermeende somberheid' even aan de orde. Maar, het voorjaar komt eraan, dus dan geloven wij er altijd weer in. De gedeputeerde was echter wat sneller gereed met zijn antwoord aan onze fractie,

omdat, zo zei de heer Van Bergen het, het college kennelijk onvoldoende heeft gecommuniceerd over wat het allemaal doet en presteert. Ook heb ik van enkele mensen gehoord die daarin meelingen, maar toch is dat ons wat te gemakkelijk; over het algemeen worden wij in redelijke mate bedolven onder hoeveelheden papier, waarin het college vertelt wat het doet en waarmee het bezig is.

In mijn eerste termijn heb ik in mijn bijdrage juist de nadruk erop proberen te leggen dat wij juist meer verwachten. Namelijk een overheid, provincie Utrecht, die ertoe doet en een meerwaarde is en die niet haar spel speelt in de verschillende radertjes van de overheid, dat ook, maar die zich boven het maaiveld durft te verheffen. In elk geval hoop ik dat dit vandaag voldoende duidelijk is geworden en dat het college op zijn heisessie zich dat ook nog eens zelf afvraagt. Overigens had ik wel verwacht dat als het college op heisessie gaat – ‘waar houden wij ons mij bezig’; ‘wat moeten wij doen’ – dat dit eerder zou gebeuren, nog voordat de voorjaarsnota zou worden opgesteld en de beleidsvoornemens voor 2006 op papier gezet zouden worden. Dat is toch het moment om na te denken over de vraag: wat willen wij? Maar goed, als er nog inhaalmogelijkheden zijn vóór de begroting 2006 dan zien wij die gaarne tegemoet.

Voorts vragen wij de gedeputeerden in het algemeen of zij als echte dualisten gebruik maken van de commissies. Die commissies willen zeker meedenken op het moment waarop de gedeputeerden kenbaar maken dat zij een maatschappelijk probleem zien en van de Staten willen horen welke kant zij op zouden moeten gaan en welke ambities de provincie daaraan zou willen verbinden. Dat missen wij nog te veel. Problemen worden nu nog te vaak technocratisch beschreven en vervolgens wordt daarbij een oplossing bedacht.

Over de opcenten hebben wij zojuist nog gehoord wat het verschil is tussen een verhoging en een verlaging. Uit dat debat blijkt al de verwarring die daardoor ontstaat. De gedeputeerde heeft gezegd dat wat het college doet feitelijk alleen het volgen van de inflatie is. Was dat maar waar. Dan waren wij niet gekomen met die motie. Er wordt niet puur de inflatie gevolgd, nee: er wordt maximaal gebruik gemaakt van de mogelijkheid die de minister biedt om de opcenten te verhogen en die meet daarvoor over vier jaar een ontwikkeling in het nominale

ationale inkomen. Dat heeft helemaal niets te maken met de portemonnee van de burgers. De burgers worden zo drie jaar lang met een verhoging van de opcenten geconfronteerd van tussen de 4 en 5%, zonder dat dit op enigerlei wijze via hun salarissen in hun portemonnee terugkomt. Voor wie een zware auto heeft is dat OK. Zo ook voor hen die een tweede of derde auto voor de deur hebben staan. Maar wie maar één autootje voor de deur heeft, krijgt te maken met een bovengemiddelde rekeningstijging van de provincie Utrecht, al voor het derde achtereenvolgende jaar. Daarvoor vragen wij aandacht. Als gezegd wordt dat bevrozen te ver gaat, dan is er nog altijd een mogelijkheid om dit aan de inflatie van het gezinsinkomen te koppelen. Wij handhaven ons voornemen om een amendement in te dienen om het tarief voor de opcenten – wij hebben het dus niet over de andere stijgingen – per 1 april 2006 niet te verhogen. Het amendement is mede ondertekend door de fracties van D66, de SGP en de SP.

Amendement A2 (ChristenUnie, D66, SGP, SP)

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 mei 2005, behandelende de voorjaarsnota 2005;

gelezen:

het voorstel van Gedeputeerde Staten tot vaststelling van de voorjaarsnota;

besluiten:

het tarief opcenten per 1 april 2006 niet te verhogen.

Toelichting:

- de meerjarenbegrotingspositie en de vermogenspositie van de provincie is goed;
- uit de voorjaarsnota 2005 blijkt dat het aantal geregistreerde voertuigen en het gemiddeld gewicht van die voertuigen zijn toegenomen, hetgeen resulteert in een structureel doorwerkende meeropbrengst ten gunste van de provinciale meerjarenbegroting;
- naar de stand van de voorjaarsnota 2005 groeit de totale opcentenopbrengst voor de provincie Utrecht van € 85.700.000 (2005), tot € 90.200.000 miljoen (2006) tot € 94.400.000 (2007) naar € 98.900.000

(2008);

- de begroting 2005 (bladzijde 9) stipuleert dat met één opcent een bedrag van ongeveer € 1.150.000 gemoeid is;
- derhalve ook zonder verhoging van het opcententariaf per 1 april 2006 (stijging naar 74,6 tegen nu 71,7) blijft de totale opbrengst van die opcenten, naar de stand van informatie uit de voorjaarsnota, jaarlijks groeien.

Als het gaat om luchtkwaliteit hecht ik eraan dat de suggestie van de heer Bijkerk navolging verdient, in die zin dat wij daarover eerst in de functionele commissie spreken en dat wij vervolgens komen tot een beleid van de provincie Utrecht rondom de luchtkwaliteit en dat wij die in de Staten vaststellen. Ik steun de suggestie van de heer Bijkerk om dat op Statenniveau te doen. Ik zou ook graag zien dat het college daaraan zijn medewerking verleent.

Om in beeld te krijgen wat het effect is van een eventuele maatregel op luchtkwaliteit op een bepaalde 'hotspot', een bepaalde locatie of in een totaalgebied – dus: wat hebben wij eraan? – ga ik er echter van uit dat die informatie op tafel zal liggen dan wel dat het zal worden uitgezocht. Wij hechten eraan om niet in symboolpolitiek te vervallen. Het gaat er dan echt om iets te doen waar de burgers wat aan hebben op het gebied van de volksgezondheid en waarbij wij ook de economische ontwikkeling, die in onze provincie wordt bedreigd, veilig kunnen stellen.

Onze fractie komt nog in de commissie ZCW terug op het cliëntenvolgsysteem. Daar zullen wij duidelijk maken hoe volgens ons het vervolg zou moeten zijn. Dat zullen wij nu niet doen. Dan kom ik nog even bij het onderwerp Domkerk. Daarover zijn nogal wat opmerkingen gemaakt. Ik meen toch dat de portee van de zaak lang niet door iedereen is gevat. Dat zal in dit geval dan wel aan mijn communicatie hebben gelegen. Het gaat ons erom dat de provincie Utrecht met zo'n project als het Domplein zich moet afvragen of wij het verschil zouden kunnen maken. Naar mijn diepste overtuiging zouden wij dat inderdaad kunnen. Als wij die bal aan het rollen willen brengen, zouden wij dat met elkaar moeten verkennen. Overigens is onze motie mede

ondersteund door de fracties van D66 en de VVD. Daarin wordt het college gevraagd een notitie ter bespreking in de Staten en in de commissie ZCW op te stellen, waarin de mogelijkheden voor herbouw van het middenschip van de Domkerk worden verkend. Dat laat alle ruimte om ook andere afwegingen daarbij te maken, die op het Domplein betrekking hebben. Wij dienen hier niet een motie in om een nieuwe Domkerk te bouwen. Daar gaan wij niet over.

Naar aanleiding van de vraag van de heer Bijkerk of dat de Domkerk van voor en na de beeldenstorm moet worden, vind ik dat wij dan maar gewoon moeten teruggrijpen op de begintijd van die Domkerk, waarin die ook de zetel was van de wereldlijk vorst in deze provincie. Dan zitten wij toch zo ongeveer in de tijd dat het kerkgebouw tevens het huis der provincie was. Wie weet dus welke herbesteding er op die plek nog mogelijk is. Ik dien hierbij deze motie in.

Motie M5 (ChristenUnie, D66, VVD)

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 mei 2005, behandelend de voorjaarsnota 2005;

overwegende:

- dat naar aanleiding van de symbolische herbouw van het middenschip van de Domkerk in 2004 stemmen opgaan om het middenschip in oude staat te herbouwen;
- dat herbouw uit een oogpunt van cultuurhistorie, met toepassing van ambachtelijke bouwkunst, een project met grote maatschappelijke betekenis voor provincie en stad Utrecht kan zijn;
- dat herbouw mogelijkheden biedt voor herstel van de Domkerk als religieus-cultureel centrum en voorts ook andere herbestedingen (zoals jongerenhuisvesting) in beeld kunnen komen;

voorts overwegende:

- dat de provincie Utrecht over middelen beschikt, waaruit een significante bijdrage voor dit project bekostigd zou kunnen worden;
- dat herbouw van de Domkerk stad en provincie Utrecht tot een (inter-)nationaal centrum voor ambachtelijke herbouw van kerken kan maken;

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten: een notitie ter bespreking in de Staten (commissie ZCW) op te stellen, waarin de mogelijkheden voor herbouw van het middenschip van de Domkerk worden verkend,

en gaan over tot de orde van de dag.

Ik sluit af door nogmaals te benadrukken dat wij als provincie Utrecht zeker het verschil kunnen maken. Aan u, Staten van Utrecht, om dat verschil te kunnen maken.

De VOORZITTER: Het amendement en de motie zijn voldoende ondertekend en maken derhalve deel uit van de beraadslagingen. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik start de tweede termijn met de Chinareisjes, ik behandel dan een aantal A-voorstellen en ik zal dan reageren op een aantal opmerkingen gemaakt door het college van GS, de commissaris en andere fracties.

Het college van GS is van mening dat China enorm belangrijk is voor onze mooie provincie en dat dit de vele reisjes van ambtenaren en bestuurders naar China rechtvaardigt. Wij delen die mening niet.

De waarde van de Nederlandse export naar China is slechts 0,9% van de totale goederenexport.

Van de ongeveer 76.000 Utrechtse bedrijven, handelt nog geen 0,25% met China. De Chinareisjes kosten ons, volgens het college zo'n € 25.000 per jaar.

Als je echter de uren van ambtenaren en bestuurders meerekent, kom je minstens op € 35.000 per jaar.

Als antwoord op onze vraag wat al die reisjes nu concreet hebben opgeleverd, komt het college met drie concrete gevallen. De Makro heeft inmiddels vestigingen in China. Maar heeft de Makro zoveel met onze provincie te maken? Wij praten hier over een internationaal bedrijf, genoteerd aan de Duitse beurs, met slechts één vestiging in Utrecht, met aldaar 484 medewerkers. Develing Trade International uit Bunschoten heeft dankzij bemiddeling van de provincie tijd en dus geld bespaard. Dit bedrijf was tot 1997 een onderdeel van AkzoNobel en doet al tientallen jaren zaken in Azië. Papa Develing reist driemaal per jaar naar Sjanghai. Zoon Develing, zo lezen wij in het Utrechts Nieuwsblad van 15 april jongstleden,

woont in China, samen met zijn Chinese vrouw.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Is dit nu de bedoeling van de tweede termijn? Dan kan mevrouw Jonkers wel zeggen dat zij dit verhaal in haar eerste termijn al heeft aangekondigd, maar daar doe ik het niet voor.

De VOORZITTER: Het is een vraag die u stelt en ik begrijp die vraag.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik had dit deel van mijn bijdrage graag in eerste termijn willen behandelen, maar de afspraak die in dit huis is gemaakt, gaf mij daarvoor onvoldoende ruimte. Ik houd mij namelijk altijd aan mijn spreektijd.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het is toch volkomen duidelijk dat al een aantal keren door diverse Statenleden is aangezegd dat mevrouw Jonkers allemaal punten behandelt die buiten de orde zijn.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! De SP maakt in dezen haar eigen afweging. Iedere fractie kiest de punten die zij belangrijk vindt. De fractie van het CDA kiest voor streekproducten en deelt yoghurt uit. Wij hebben het nu over China. Bovendien komt het woord 'China' wel degelijk voor in de voorjaarsnota. Maar ter wille van de tijd is het wellicht handig dat ik mijn verhaal afmaak.

De VOORZITTER: Aan u wordt een vraag gesteld en die slaat wel degelijk op de politieke mores van een vertegenwoordigend orgaan als de Provinciale Staten. Als uw voorzitter kan ik niet anders dan beamen wat de fractievoorzitter van de PvdA daar-net heeft gezegd dat u buiten de mores bent, maar u hebt spreekrecht.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp dat ik nu kan verder gaan met mijn verhaal. Ik dacht overigens dat ik al antwoord had gegeven op de vraag van de PvdA.

De VOORZITTER: Ik had u al toestemming gegeven om het woord te voeren. U moet er geen speeltuin van maken.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben altijd eerlijk. Als ik kenbaar maak dat ik iets niet begrijp, dan begrijp ik het niet. Goed ik ga verder.

Tot slot. De Jaarbeurs heeft er wat leuke contacten gelegd. Dat geloven wij graag. Maar dat rechtvaardigt naar onze mening de handelsmissies niet. En dan praat ik hier alleen nog maar over economische belangen en heb ik het nog niet eens over de problemen die er zijn ten aanzien van onderwerpen als mensenrechten en kinderarbeid. De SP dient een motie in, 'Geen China maar Utrecht'. Ik lees het dictum: Provinciale Staten van Utrecht overwegende dat de bezoeken aan China haar structurele nut en noodzaak voor de Utrechtse burgers niet bewezen hebben; dat dezelfde bezoeken ook voor de Chinese burgers hun structurele nut en noodzaak niet hebben bewezen; dat de opbrengsten van de relatie tussen Utrecht en Guangdong voor de provincie Utrecht niet in relatie staan met de gemaakte kosten; dat het Utrechtse bedrijfsleven voor wat betreft het verbeteren van handelsrelaties met het buitenland best zelf zijn broek kan ophouden; dat het bedrijfsleven hierbij geen fysieke ondersteuning nodig heeft van ambtenaren en bestuurders van de provincie en evenmin financiële steun van de Utrechtse burger nodig heeft; besluiten dat de samenwerking met de Chinese provincie Guangdong met ingang van 1 januari 2006 wordt stopgezet.

Voor de hierdoor vrijvallende middelen komen Provinciale Staten in het kader van de begrotingsbehandeling 2006 met een dusdanig voorstel dat de gelden ten goede komen aan de versterking van het Utrechtse midden- en kleinbedrijf.

Motie M6 (SP)

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 mei 2005, behandelend de voorjaarsnota 2005;

overwegende:

- dat de bezoeken aan China hun structurele nut en noodzaak voor de Utrechtse burgers niet hebben bewezen;*
- dat dezelfde bezoeken ook voor de Chinese burgers hun structurele nut en noodzaak niet hebben bewezen;*
- dat de opbrengsten van de relatie tussen*

Utrecht en Guangdong voor de provincie Utrecht niet in relatie staan met de gemaakte kosten;

- dat het Utrechtse bedrijfsleven voor wat betreft het verbeteren van handelsrelaties met het buitenland best zelf zijn broek kan ophouden;*
- dat het bedrijfsleven hierbij geen fysieke ondersteuning nodig heeft van ambtenaren en bestuurders van de provincie en geen financiële steun van de Utrechtse burger nodig heeft;*

besluiten:

dat de samenwerking met de Chinese provincie Guangdong met ingang van 1 januari 2006 wordt stopgezet. Voor de hierdoor vrijvallende middelen komt PS in het kader van de begrotingsbehandeling 2006 met een dusdanig voorstel dat de gelden ten goede komen aan de versterking van het Utrechtse midden- en kleinbedrijf,

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie is voldoende ondertekend en maakt derhalve deel uit van de beraadslagingen. De motie kan worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Op pagina 16 van de voorjaarsnota wordt aandacht geschonken aan het verkeers- en vervoersbeleid. De SP, en met ons anderen, hebben al meerdere malen gevraagd om een uitvoeringsprogramma GOVERA. Wij missen dit opnieuw bij de aandachtspunten en wij betreuren dit. Wij hebben hier al eerder gesproken over het opheffen van stopplaatsen van de bibliobus. Wij hebben begrepen dat er per jaar € 120.000 nodig is om alle stopplaatsen in de lucht te houden. De vrolijke, financiële situatie waarin wij heden verkeren, brengt de SP ertoe de gedeputeerde te vragen: ga alstublieft nog eens met de betrokken gemeenten en de provinciale bibliotheekorganisatie praten. Kan dit probleem niet opgelost worden? Lezen is zo enorm belangrijk. Graag een reactie van de gedeputeerde.

Het college van GS komt met een voorstel betreffende wachtlijstoverbruggingshulp.

De situatie is helder. Mensen hebben recht op jeugd-

zorg en kunnen dat recht desnoods via de rechter afdwingen. Wachtlijstoverbruggingshulp betekent ons inziens per definitie het aanleggen van een noodverbandje.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Hoeveel spreektijd heeft de fractie van de SP nog? Wij doen allemaal ontzettend ons best om ons verhaal in een kwartier te vertellen. Dat is altijd schrappen en passen en meten om dat binnen die tijd te doen. Wij moeten maar weer invoeren dat de duur van de spreektijd evenredig is aan het aantal Statenzetels per fractie. Dit is nu een omgekeerd evenredige situatie. Dat lijkt mij niet gewenst.

De VOORZITTER: Voor uw informatie: de SP heeft in eerste termijn vier minuten overgehouden.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Daar is de SP dus nu overheen.

De VOORZITTER: In totaal zit de SP nu op zestien minuten spreektijd. Ik zal dat in de gaten houden.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn van mening dat die tweemaal € 215.000 besteed moet worden aan het wegwerken en vervolgens voorkomen van wachtlijsten. En niet aan het pappen en nathouden.

Voorstel advisering inzake Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding (OLM). Het symposium Dierenwelzijn in de provincie, onlangs door GL georganiseerd, was voor ons de aanleiding om het onderwerp Muskusrattenbestrijding nog eens flink onder de loep te nemen. Wij concluderen dat er al jarenlang steeds meer geld in het bestrijden wordt gestoken, terwijl wetenschappelijk niet bewezen is dat dit helpt. Tegelijkertijd is het een trend om water steeds meer te combineren met woningbouw, en zelden worden daarbij maatregelen genomen om te voorkomen dat er voor muskusratten een ideaal leefklimaat ontstaat. De redenatie: bij niet bestrijden zorgt de natuur zelf voor een goed evenwicht, lijkt ook voor deze diersoort te gelden. Is het niet zinniger dit geld te besteden aan vergoeding van schade in plaats van het bestrijden van deze dieren, waarvan wij niet weten of het zin heeft? Nog afgezien van de aspecten van dierenwelzijn.

Ik heb een oproep aan het college. De SP zit met vijf zogenaamde A-voorstellen, waar wij niet per definitie negatief tegenover staan, maar die ons inziens nog onvoldoende uitgewerkt zijn om nu reeds het groene licht te krijgen. Of het betreft voorstellen waarbij de SP al in een eerder stadium op weeffouten heeft gewezen. Het betreft hier: Wel Thuis!; Implementatie versterking Erfgoedhuis; Eenmalige impuls grootstedelijke musea; Intensivering regie uitvoering conform afspraken ILG; Programmabureau Groene Hart en uitvoering Nieuwe Hollandse Waterlinie. Wij verzoeken het college de status van deze voorstellen te wijzigen van A in B, zodat wij in een later stadium aan de hand van een uitgewerkt voorstel hierover kunnen oordelen.

Ik kom bij de twee moties inzake de nevenfuncties van de commissaris. Het gaat ons om het voorkómen van belangenverstremgeling. Wij leggen de lat hier duidelijk hoger dan de commissaris. Ik verwijs naar een schriftelijk stuk dat wij hebben ontvangen in het kader van het fractie-voorzitterconvent in mei 2004, waarin u zegt dat als er al sprake zou zijn van belangenverstremgeling, dan gaat de provincie altijd voor. Wij zeggen: voorkom nu dat je in deze situatie komt. Wat betreft de openbaarheid van de inkomsten uit nevenfuncties is de SP van mening dat wij die transparantie verplicht zijn aan de burger te geven; zij betalen immers via de belastingen het salaris van de commissaris ten aanzien van zijn hoofdfunctie. Dan de noodzaak voor gedeputeerden en commissarissen van de Koningin om als toezichthouder te functioneren bij commerciële bedrijven. De SP acht het belang van de transparantie van het openbaar bestuur en het voorkomen van belangenverstremgeling net iets belangrijker dan het belang van 'good government' bij commerciële bedrijven. Afgezien daarvan, de kwaliteit van de toezichthouders die kán en die móet – dat is ook een discussiepunt, en dat weten wij allemaal – juist verbeteren. Volgens ons doe je dat mede door er mensen neer te zetten die meer tijd in hun rol als toezichthouder kunnen stoppen.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Ik vind het buitengewoon kwalijk, en dat wil ik hier ook opmerken, dat de SP zo af en toe wat licht uit een fractievoorzittersconvent. Over de belangenver-

strengeling waar mevrouw Jonkers het over heeft, is uitvoerig gesproken en daar zijn uitvoerige garanties over gegeven. Dit noem ik echt bij de wilde spinnen af. Ik kan daar geen andere woorden voor verzinnen. Het spijt mij bijzonder dat ik dit over een andere fractie in deze Statenzaal moet zeggen.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dat is geen vraag, dus kan ik er geen antwoord op geven.

Waarom voeren wij deze discussie juist nu en hier? Juist omdat wij deze discussie gewoon in het politieke debat willen voeren.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Laat mevrouw Jonkers het debat dan op een ordentelijke wijze voeren .

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dit is voor ons een belangrijk punt. Het staat in ons actieprogramma en dat heet niet voor niets 'actieprogramma' en niet 'verkiezingsprogramma'. Dus zullen wij hiervoor aandacht vragen. Wij zien niet in waarom het voeren van dit debat een bezwaar is.

De heer SWANE (SP): Mijnheer de Voorzitter! Geen enkele fractie heeft hier bezwaar tegen een ordentelijk debat over nevenfuncties en dergelijke. Ook in het fractievoorzittersconvent is daarover uitvoerig een en andermaal gesproken en ook over de vraag waartegen de bezwaren gaan. Kennelijk heeft mevrouw Jonkers de fijngevoeligheid niet door de wijze waarop zij die in deze discussie voor het voetlicht denkt te halen hier in de Staten. Dat noem ik politiek vandalisme.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! Deze discussie speelt. Wij vinden het belangrijk om die niet alleen in de dagbladen te voeren, maar ook gewoon hier in het openbaar in de Staten, waar die naar onze mening thuishoort.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! "De verstandige kent tijd en wijze", dat is een bekend gezegde. Ik vind het ook heel jammer dat wij op deze wijze misbruik maken van de tijd en van de wijze waarop wij als Staten gewend zijn een discussie te voeren over die zaken die op dat moment ook aan de orde zijn en tevens geagendeerd

zijn. Het is terecht zoals door anderen is gezegd, dat de discussie die nu gevoerd wordt feitelijk buiten de orde is. Voorts is die discussie zó persoonlijk gericht dat wij op dat punt, denk ik, inderdaad moeten spreken van een verwerpelijke gelegenheidspolitiek, waarmee wij personen schaden en zaken geen goed doen.

In het kort maak ik nog enkele opmerkingen naar aanleiding van de overigens uitstekende beantwoording van de vragen die ook door de SGP zijn gesteld. Daarbij leg ik nog in het midden dat wij in een vooroverleg als fractievoorzitters de afspraak hebben gemaakt – en die wil ik graag in dit huis bevestigd zien – dat alle toezeggingen van vandaag gelden als harde toezeggingen als waren het moties en die in het totaaloverzicht terugkomen in de Staten en vervolgens worden toebedeeld aan de functionele commissies.

Ten aanzien van de beantwoording en de zaken die hier aan de orde zijn geweest, onderstrepen wij gaarne de opmerking van het CDA inzake het Stimuleringsfonds. Ook de wijze waarop luchtkwaliteit uiteindelijk in de Staten behandeld zal worden, overeenkomstig het voorstel van GL, ondersteunen wij gaarne.

Verder willen wij niet teveel woorden wijden aan wat er gezegd is. Wel hebben wij opmerkingen over enkele amendementen en moties. Wij steunen het amendement van het CDA, de motie van de VVD over stedelijke vernieuwing, de motie van D66 over mantelzorg, de motie van de ChristenUnie over de opcenten, en niet de motie over de herbouw van het middenschip van de Domkerk, wij willen immers graag buiten de beeldenstormdiscussie blijven, daar houden wij ons dus even verre van.

Wij halen nog één motie en één amendement naar voren.

Motie woningbouw. De toezegging van de gedeputeerde is op zichzelf duidelijk, evenals de intentie. Als het nu gaat over de wijze wij het plan van aanpak starten, dan blijft het wat op het niveau van een aanjaagteam. Van meet of aan willen wij die massieve aanpak naar voren halen. De motie die hier voorligt en die wordt ondersteund door de fracties van de ChristenUnie, GL, D66, de VVD, de SP en het CDA, dienen wij toch graag in. Daarmee geven wij het college van meet of aan de ruimte

om op massieve wijze dit majeure probleem in de Staten in overleg met de commissie aan te pakken. Deze motie moet dus gezien worden als een brede ondersteuning van de ook door het college gewenste aanpak.

Motie M7 (SGP, ChristenUnie, D66, VVD, GL, CDA)

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 mei 2005, behandelend de voorjaarsnota 2005;

constaterende:

- *dat er geen provincie is waar het tekort aan woningen zo groot is als in Utrecht;*
- *dat na het realiseren van het woningbouwprogramma in de streekplanperiode het tekort nog altijd 3% is;*
- *dat er gelet op de ervaring tot nu (zie restcapaciteit 01-01-2005) gerede twijfel bestaat of deze aantallen wel gehaald zullen worden;*
- *dat de problematiek van de EU-normen voor schone lucht het realiseren van de woningbouwopgave nog meer onder druk zet;*
- *dat er helaas weinig terechtkomt van de verhuisketen, waardoor de diverse doelgroepen kunnen doorschuiven;*
- *dat er tot op heden nog steeds te weinig wordt geïnvesteerd in sociale woningbouw, starters- en ouderenwoningen en goedkope gezinswoningen;*
- *dat daarom zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve problematiek prominent op de agenda moet worden geplaatst;*

overwegende:

- *dat in de nieuwe streekplanperiode naast de restcapaciteit van circa 47.000 woningen er ook nog circa 74.000 nieuwe woningen moeten worden gebouwd;*
- *dat de stedelijke vernieuwing eveneens sterk onder druk staat;*
- *dat bestaand beleid (inclusief woonmilieudifferentiatie per deelgebied en monitoring) en het inzetten van de door GS voorgestelde externe expertise/versnellingsleden onvoldoende waarborg biedt voor het gewenste resultaat;*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten: te komen tot een plan van aanpak 'taskforce woningbouw om zo op een creatieve en doortastende wijze samen met gemeenten en woningbouwcorporaties te komen tot realisatie van gedifferentieerde woningbouw in de vastgestelde opgave 2005-2015,

en gaan over tot de orde van de dag.

Vervolgens het amendement over de faunapassage. De gedeputeerde heeft gezegd dat in de boezem van het college op dat punt nog een discussie gaande is. Daarom dienen wij heel discreet een amendement in, in de hoop dat dit die discussie nog wat kan aanwakkeren. Dit amendement wordt ondersteund door de fracties van de ChristenUnie, D66 en GL.

Amendement A3 (SGP, D66, ChristenUnie, GL)

Provinciale Staten van Utrecht, in vergadering bijeen op 9 mei 2005, behandelend de voorjaarsnota 2005;

gelezen:

het voorstel van Gedeputeerde Sten tot vaststelling van de voorjaarsnota;

besluiten:

een essentieel deel van het positieve rekeningssaldo van 2004 niet aan de algemene reserve toe te voegen, maar te bestemmen voor het Uitvoeringsprogramma Faunapassages.

Toelichting:

- *in 2002 hebben de Staten door middel van een motie aangegeven dat de realisering van ecoducten in het Uitvoeringsprogramma Faunapassages de hoogste prioriteit heeft;*
- *de beschikbare financiële middelen zijn volstrekt ontoereikend om te komen tot realisering van de ecoducten;*
- *op korte termijn is een flinke investering noodzakelijk.*

Wij danken het college voor de beantwoording van onze vragen. Als het gaat over de vraag hoe het nu komt dat een aantal van de beleidsvoornemens van het college en een aantal ontwikkelingen vandaag in deze vergadering toch niet goed herkend zijn en nogal wat vragen hebben opgeroepen, denk ik dat

het goed is dat het college zelf bedenkt hoe het integraal en in een samenhang een visie ter tafel kan brengen, waarvan iedereen ook de betekenis herkent. Op dit punt heeft het college nog een taak om niet alleen communicatief maar ook inhoudelijk zijn beleidsontwikkeling en zijn inspanningen op een goede wijze voor het voetlicht te plaatsen. Daarvoor wil de SGP het college graag een creditcard geven.

De VOORZITTER: De motie en het amendement zijn voldoende ondertekend en maken derhalve deel uit van de beraadslagingen. Ze kunnen worden vermenigvuldigd en rondgedeeld.

Dan sluit ik daarmee de tweede termijn van de kant van de Staten. Ik schors de vergadering.

Schorsing van 20.41 uur – 20.58 uur.

(De heer Bijkerk neemt het voorzitterschap over.)

De VOORZITTER: Ik heropen als uw plaatsvervangend voorzitter de vergadering. Ik geef graag het woord aan onze commissaris om een aantal vragen te beantwoorden.

De heer STAAL: Mijnheer de Voorzitter! Ik neem toch nog even de gelegenheid om op het onderwerp 'nevenfuncties' in te gaan. Niet breed maar wel in het licht van de motie; u hebt er immers toch recht op te weten wat ons standpunt daarin is. Laat ik voorop zeggen dat ik het zeer op prijs stel van verschillende uwer bijdragen te hebben gehoord die een andere ingang kiezen dan die ik lees en hoor in die van de SP.

Ik kan niet anders dan reageren op het feit dat u, vanuit de fractie van de SP, nadrukkelijk suggereert dat u de integriteitslat hoger legt dan ik. Daar zit mijn punt. Dat punt zit niet bij het feit dat er discussie is over een sinds jaar en dag bestaande situatie. Er is een sinds jaar en dag bestaande situatie dat je in dit soort ambten nevenfuncties kunt hebben. Dat de media daar een keer de vinger bij leggen, vind ik zelf ook een goede zaak. Ik heb dat meer dan eens gezegd. Ik begrijp het ook. Ik snap ook waar die onrust zit en ik ga dat ook niet uit de weg. Wellicht leidt dat ook tot een verandering, maar het effect van de media-aandacht heeft ook geleid tot een discussie daarover. Er is voorts

een wetgever in Den Haag, die bezig is met een wetsvoorstel voor te bereiden. Ik zie niet in wat voor nut de voorliggende moties daarin hebben.

Ik verschil kennelijk van mening met u over het onderwerp wat een goed toezicht in onze samenleving betekent. Ik denk dat een rigide oplossing zoals u die voorstaat, leidt tot verarming van dat toezicht, en dat de scheidslijn leggen bij wel of niet verdienen niet helpt. Maar goed, eenieder heeft daarin zijn opvatting en waar de nationale discussie in uitmondt dat zien wij dan wel.

In afwachting echter van die discussie, waarover al veel is gezegd, vind ik uw beide moties buiten de orde. Uw benadering vind ik teleurstellend.

Nogmaals: omdat u nadrukkelijk suggereert dat u uw integriteitslat hoger legt en dat ik kennelijk niet goed zou omgaan met de bestaande situatie, waarin ook bestaande transparantie wordt geboden en waarin dus ook draagvlak bestaat voor wat ik doe. Ik heb daar nog eens kennis van mogen nemen bij gelegenheid van mijn herbenoeming.

De motie die ziet op het nu openbaar maken van mijn inkomen vind ik, echt, ik kan het niet anders zeggen, onzinnig. De wetgever is bezig met wetsvoorstellen; wat overigens breder gaat dan voor mij alleen. Als het alleen om mij zou gaan dan zou die keus aan mij zijn. Er zijn echter meerderen in dit ambt en er zijn ook politici die voor dezelfde vraag straks komen te staan; het wetsvoorstel zal immers ongetwijfeld ook gaan over de openbaarheid van hoofdkomens van Statenleden en van Eerste-Kamerleden. Waar dat wetsvoorstel in uitmondt, moeten wij ook maar afwachten. Het is onzinnig en niet nodig om daarop vooruit te lopen in mijn eentje en mijn inkomen openbaar te maken.

Wat het neerleggen van mijn bestaande functies betreft, dat is een onzinnige vraag.

Die verplichtingen ben ik aangegaan op basis van draagvlak in de Staten. Als daar verandering in komt, dan kan dat zijn bij gelegenheid van het opnieuw aanvaarden van functies, maar het is, denk ik, onzinnig om dat te verlangen, nog afgezien van de vraag op basis waarvan je die verplichtingen bent aangegaan. Zoals in mijn geval ook op basis van voordrachten van ondernemingsraden.

Dat betekent dat ik niet anders dan kan concluderen – ik spreek dan nadrukkelijk als CdK, want GS staat daar, denk ik, buiten – dan dat ik in

elk geval als de moties worden aanvaard, die naast mij neer zal leggen.

(De heer Staal neemt het voorzitterschap over.)

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Ik dank de Staten voor hun overwegend positieve inbreng jegens het college in tweede termijn en voor de wijze waarop wij geprobeerd hebben wat duidelijkheid te bieden over het een en ander. Het blijft overeind staan, zoals onder meer het CDA, de ChristenUnie en D66 hebben opgemerkt, dat er inderdaad wat meer informatie aan de Staten gestuurd moet worden – en misschien ook in een wat meer geordende vorm – over waarmee wij als college van dag tot dag bezig zijn. Dat moet vooral gebeuren zo rond het verschijnen van de voorjaarsnota, waarin wij ook over het lopende beleid informatie moeten opnemen. Die les heb ik inmiddels wel getrokken.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Wat vindt de gedeputeerde van mijn suggestie in eerste termijn, dat juist daarvoor een gelijktijdige behandeling van voorjaarsnota en jaarrekening winst kan opleveren?

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Dat lukt ons niet, omdat de behandeling van de jaarrekening, die overigens met een sneltreinvaart door de ambtelijke organisatie wordt voorbereid, pas in juni kan plaatsvinden. Dat is dan voor de behandeling van de voorjaarsnota erg laat, zeker als de Staten in september al de halfjaarrapportage krijgen. Dan zit dat allemaal heel dicht op elkaar. Ik raad dat dus af. Maar als de Staten met de voorjaarsnota een maand willen wachten, dan is dat aan de Staten.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Dan is het geen voorjaarsnota maar een zomernota, neem ik aan. Wij zouden nog wel kunnen kijken naar de systematiek van wanneer wij de halfjaarlijkse- en kwartaalrapportages behandelen en wat het juiste moment is om de kaders voor de begroting van het volgende jaar te behandelen.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De voorjaarsnota is dus een nota die in het voorjaar wordt uitgebracht, opdat er met wat

algemene kaders zo vroeg mogelijk in het jaar vooruit kan worden geblikt op de begroting van het volgende jaar. De jaarrekening die vroeger na de zomer verscheen, wordt nu al in de junivergadering uitgebracht. Die rekening is wat makkelijker los te zien van de voorjaarsnota. Ikzelf ben een groot voorstander om dat zo te houden, opdat wij in de Staten zo vroeg mogelijk met de kaders bezig kunnen zijn. Als de Staten of het Seniorenconvent anders oordelen, dan merkt het college dat wel. De Staten krijgen een risicoanalyse. Dat geldt ook voor het gevraagde overzicht inzake het Stimuleringsfonds en vooral ook, zeg ik tot de heer Swane, wat er in voorbereiding is aan concrete voorstellen. Dit alles wordt de Staten zo snel mogelijk toegestuurd.

In alle voortvarendheid heb ik mij op het terrein van een andere portefeuillehouder bewogen en dan ga je de mist in. Ik ben kennelijk onbegrijpelijk geweest over intensivering/extensivering van de personele situatie en het in balans krijgen daarvan. De fracties van de PvdA, D66 en GL wezen daarop. Dat zouden bij wijze van spreken communicerende vaten moeten zijn. Wel, ik heb gewoon voor mijn beurt gesproken. Dat is immers mijn portefeuille helemaal niet. Op dit punt heb ik hier ontzettend geleerd. Met collega Ekkers die over personeel en organisatie gaat, had ik afgesproken dat hij de Staten haarfijn uit de doeken zou doen wat de Staten in relatie tot Kwatta-3 nog te wachten staat. Dus de Staten worden op hun wenken bediend. Mijn excuses dat ik mij op het terrein van een andere portefeuille heb begeven.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! Volgens mij vond de gedeputeerde dat hartstikke leuk.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Tot de heer Levering en anderen zeg ik dat toezeggingen van GS toezeggingen zijn. Die zijn net zo zwaar of soms nog zwaarder dan een aangenomen motie. Aan toezeggingen mogen de Staten ons houden.

Conform onze toezegging zijn wij nog bezig met de notitie over onze vermogenspositie en over hoe wij omgaan met reserves en voorzieningen. Kort na de zomer komt die wat mij betreft bij de Staten. Wij gaan een koppeling maken met de discussie

over de intensiveringsvoorstellen die de Staten van ons verwachten. Voorstellen die de Staten hebben gedaan, gaan wij daarin vertalen. Dan krijgen de Staten dus zowel een formeel stuk over de financiële positie als voorstellen van het college daarover. Over de opcenten herhaal ik niet wat ik in eerste termijn heb gezegd. In algemene zin kan ik nog melden dat de Staten nog een notitie te goed hebben naar aanleiding van een verzoek van de heer Swane bij de begrotingsbehandeling om eens te bekijken naar de schommelingen die de komst en het vertrek van leasebedrijven in onze provincie veroorzaken. Naar aanleiding van het verzoek van de heer Swane heb ik daarnaar een onderzoek laten doen. Bij de eerstkomende commissievergadering, naar ik meen, krijgen de Staten die notitie.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp dat de gedeputeerde niet ingaat op mijn stelling dat door de trendmatige verhoging van de opcenten er feitelijk sprake is van ...

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! De heer Van de Groep is zo ontzettend snel. Ik kom straks nog toe aan zijn amendement.

Wat de vraag van de fractie van de SP over de bibliobus betreft, meld ik dat er inderdaad nog een enkele gemeente is die bezuinigt op het prachtige werk van de bibliobus. Dat gaat dan om een lokale politieke verantwoordelijkheid. Als men daarmee iets wil, dient men zich met de raad van de betrokken gemeente te verstaan. Als dit op het bordje van de provincie wordt gelegd, zou dat een al te gemakkelijke gang zijn om de verantwoordelijkheid van de gemeente af te leiden naar de provincie, te meer omdat de provincie in haar totale bibliotheekbeleid al een deel van de kosten van de bibliobus via de serviceorganisatie subsidieert. Als de provincie echter de volledige kosten van die bus subsidieert en als de betrokken gemeenten het laten afweten, dan vind ik dat in de relatie tussen de provincie en de betrokken gemeente 'een brug te ver'. Overigens zal ik inhoudelijk het door de SP genoemde belang van die bus, waar dat mogelijk en kansrijk is, graag ondersteunen.

Van het amendement met de titel 'bevrozing opcenten motorrijtuigenbelasting' zal het duidelijk

zijn dat het college dat afwijst, ook al om de afspraken die in het coalitieakkoord zijn vastgelegd. Allerlei andere inhoudelijke overwegingen heb ik al in eerste termijn genoemd. Tot de heer Van de Groep zeg ik nog één keer dat wij als college niets meer doen dan het toepassen van een trendmatige verhoging, gebaseerd op de groei van het nationaal inkomen, zoals wij dat keurig van jaar tot jaar door de minister van Financiën krijgen aangereikt. Dat is ook precies wat wij hier in de coalitie hebben afgesproken.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ik begrijp dat. Dat staat ook helder op papier en dat vecht ik niet aan. Wél vecht ik aan dat deze verhoging voor de burgers nadelig uitpakt, omdat die hen zwaarder belast dan het bedrag van hun loonstijging is geweest in de afgelopen jaren. Dat nationaal inkomen betreft immers een andere norm dan de inflatie voor het gezinsinkomen, dat nog gecompenseerd wordt in de een of andere loonontwikkeling. Voorts stel ik vast dat er geen noodzaak is om de volledige ruimte die de minister geeft te benutten. Als de gedeputeerde daarbij naar het coalitieakkoord verwijst, wel, dat akkoord is twee jaar geleden gesloten en nu leven wij in een andere tijd. Het wordt ook tijd om dat te heroverwegen en te herijken. Door de fractie van het CDA is in de commissie IME gezegd dat hierop in de Staten zou worden teruggekomen. Wij zijn dus benieuwd wat het CDA op dat punt te melden heeft. Ook wijzen wij erop dat de provincies Zuid-Holland en Noord-Holland, wier beleid door sommige gedeputeerden graag omarmd zou worden zoals wij weten, vorig jaar al tot een bevrozing hebben besloten.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Mijn antwoord is helder. De vragen aan de coalitiepartijen zijn ook helder en het antwoord zal men aantreffen in het stemgedrag over dit amendement, lijkt mij.

Dan motie 5 inzake onderzoek herbouw Domkerk. Ik had verwacht dat de ChristenUnie deze motie zou intrekken gelet op de benadering van de kant van het college hierover. Nu die motie er toch ligt, heeft het college er geen behoefte aan een eigen notitie over de herbouw van het middenschip op te stellen. Er ligt immers al een brede notitie over alles wat er op, onder en bij het Domplein aan historische rijkdom ligt. Het voorstel van de ChristenUnie wil

het college ook in die context bespreken, zoals ik al in eerste termijn heb gezegd. Ik stel mij dus voor dat wij de notitie die in de stad Utrecht is gemaakt en waarin al die elementen een plek hebben gekregen, eens laten presenteren in de commissie ZCW en daar bespreken. Fracties kunnen dan met elkaar bepalen en duidelijk maken op welk onderdeel, of op welke onderdelen, de Staten eventueel een bijdrage zouden willen leveren. Dan gebeurt dat op grond van een echte inhoudelijke discussie en op basis van de breedgedragen informatie waaraan jaren is gewerkt.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Van de toezegging van de gedeputeerde om een informatierapport uit de stad Utrecht te verstrekken aan de commissie ZCW hebben wij kennis genomen. Het is goed dat de commissie die notitie kent en erover kan spreken. Onze motie gaat echter toch een stapje verder, namelijk of het college mogelijkheden verkent en die dan ook aan de commissie rapporteert. Dat alles in het licht van het actief handelen van een pro-actief college.

De heer VAN BERGEN (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Nogmaals: alles is opgeschreven en om dat allemaal te herhalen, heeft weinig zin. Wij gaan met elkaar discussiëren over de informatie die er ligt.

De heer LOKKKER (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Bij het ter sprake komen van een beeldkwaliteitsplan knikte ik inderdaad, omdat zowel landschap als cultuurhistorie hierin moeten zijn begrepen. In die brede zin vat ik dat dan ook op en zo zal dat plan dan ook worden uitgevoerd.

De reden waarom ik 2013 heb genoemd en niet 2010 is omdat dit spoort met de ILG-systematiek. Het nieuwe contract dat wij in 2007 met het Rijk zullen sluiten, gaat tot 2013 en omvat alle plannen, inclusief die voor de landinrichting, die, zeg maar, ook door het Rijk worden meegefinancierd. Feitelijk is het juist dat de heer Bijkerk het jaar 2010 als eindmarkering in de stukken heeft gevonden. Het is ook ons streven om het omstreeks die tijd te hebben gerealiseerd. Dat blijft ook zo staan, maar de financiële ruimte die wij van het Rijk krijgen, loopt naar verwachting tot 2013.

In amendement A3 stelt de SGP voor een substantieel deel van het positieve rekeningsaldo 2004 te bestemmen voor het uitvoeringsprogramma Faunapassages. De Staten krijgen bij de eerstvolgende vergadering van de commissie REG een concreet meerjarenuitvoeringsplan. Dat is voor een korte periode, dus ook voor 2006, reeds gedekt. Voor het langetermijnperspectief dat is geschetst tot 2016, is niet alles gedekt. Wij hebben wel met elkaar afgesproken dat wij elk project in afzonderlijke financieringsvoorstellen aan de Staten zullen voorleggen. Wij komen dus op tijd bij de Staten terug als er een financieel probleem is. De Staten hebben dan de gelegenheid om over de verdere financiering een beslissing te nemen. Op dit moment is er geen titel om een voorschot te nemen zonder een degelijke onderbouwing van het programma. Daarom stel ik voor in de commissie verder te discussiëren over het concrete meerjarenuitvoeringsplan Faunapassages.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Jegens mevrouw Van Keulen moet ik een misverstand wegwerken. Ik heb gesproken over een knelpuntenoverzicht. Daarmee bedoelt het college in beeld te zullen brengen welke programma's op dit moment stagnatie in de uitvoering kunnen oplopen. Dat zijn plannen die al vergevorderd zijn, ontwerpbestemmingsplannen. Dat zijn plannen waarvan de uitvoering wellicht nu al zou kunnen beginnen. Daar moet D66 dan aan denken. En plannen die misschien pas over vijf of zes jaar in ontwikkeling komen, worden dan beoordeeld op grond van de dan geldende inzichten. Ik lever de Staten dus een overzicht van zaken die heden ten dage spelen en niet anders. Daar staat dus niets in over plannen die over vijf of meer jaar opgepakt zullen worden.

Mevrouw KEULEN: Mijnheer de Voorzitter! Misschien zijn de regels dan strenger. D66 houdt dus goede moed.

De heer BINNEKAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Wellicht zullen wij er tegen die tijd in grote mate aan kunnen voldoen en dat wij op basis van de normstellingen verder zouden kunnen gaan. De heer Bijkerk en de heer Van de Groep hebben gesproken over de behandeling van programma's, zowel door de heer Mik als door mij in de Staten. Gedeputeerde Mik zal daar straks zelf op ingaan.

Wat ik bedoelde, is dat op basis van het PMP – daar is een uitvoeringsprogramma aan gekoppeld – de Staten daar een bedrag aan hebben gehangen. Ik kom dan met acties, waarmee ik volgens mij het uitvoeringsprogramma het beste zou kunnen realiseren. Dat leent zich volgens mij heel goed voor behandeling in de commissie, maar niet in de Staten.

Het is wat anders als ik het voorstel van mevrouw Raven in haar eerste termijn zou overnemen om roetfilters te subsidiëren. Dan heb ik daarvoor geld nodig en zal ik terug moeten naar de Staten.

Mevrouw KAMP (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Raven heeft nadere vragen gesteld over de integratie, met name toegespitst op de sociale agenda. Daarvoor hebben wij in overleg met de commissie drie onderwerpen afgesproken om die verder uit te voeren. In de commissie komt binnenkort een stuk daarover. Dan gaat het over armoede, de wetgeving die voor de gemeenten nogal uitgebreid is, vrijwilligerswerk en de mantelzorg. Daaraan kan niet zonder meer 'integratie' toegevoegd worden. Dat vergt immers ook extra personeel en geld in verhouding tot wat wij nu zouden moeten doen. Er kan wel een link worden gelegd met de veranderende samenleving, waar de Staten zelf mee bezig zijn, en alle consequenties daarvan. Dié link kan heel goed gelegd worden. Bovendien kan er ook meegekeken worden hoe met 'integratie' omgegaan kan worden, ook in het kader van de sociale agenda. Dan moeten wij met elkaar bekijken welke consequenties dat heeft. Dat lijkt mij in ieder geval een goede oplossing. Aangaande de pleegzorg is amendement 1 ingediend. Dat amendement zal ik graag uitvoeren.

De VVD heeft ten aanzien van het onderwerp 'sport' gezegd dat ik gelaveerd ben op het punt of er al dan niet extra gelden beschikbaar moeten komen voor de sport. Zoals ik heb gezegd, komen wij als provincie wat de sport betreft van ver. In de commissie heb ik gezegd dat het college graag wil evalueren en aan de hand van de evaluatie wil bekijken wat er nodig is. Ik ben het met iedereen eens dat er in de toekomst voor de sport geld beschikbaar moet komen. De evaluatie is nodig om te kunnen zien wat er moet gebeuren, wat nodig is en hoe. Is de SMN de aangewezen instelling om daarmee verder te gaan? Moet het soms anders

aangepakt worden? Al dit soort zaken kan dus aan de orde komen. Ik heb de Staten toegezegd dat ik op een zodanig tijdstip hierover een stuk zal sturen, zodat zij bij de begrotingsbehandeling daarmee rekening kunnen houden.

Over de wachtlijstoverbruggingshulp die de SP nog aan de orde heeft gesteld, heb ik naar aanleiding van de behandeling in de commissie een nadere notitie aan de Staten gezonden. Ikzelf denk dat die voldoende helder is. Overigens hebben enkele Statenleden dat ook gemeld. Dit tijdstip lijkt mij niet het gunstige moment om dit nog verder uit de doeken te doen. Het is echter wel zo dat als er overbruggingszorg wordt gegeven, kinderen en ouders niet in de kou mogen blijven staan.

De overbruggingshulp moet dus goed worden ingevuld. Daarvoor moet gezorgd worden.

De betrokken kinderen mogen niet terugvallen in het gat, waarna ze opnieuw gemotiveerd zouden moeten worden om geholpen te worden. Dat is soms een lang traject.

Motie 4 van D66 over mantelzorg past binnen het traject dat wij in het kader van de sociale agenda hebben uitgezet. Wij zullen zien hoe die dekking tot stand moet komen.

De heer MIK (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Mevrouw Jonkers heeft over de China-reizen gesproken. Het college kan zich niet aan de indruk onttrekken dat dit een herhaling was van de discussie die ook via de schriftelijke vragen door de SP is gevoerd. Het college heeft daarop toen uitvoerig geantwoord. Ik beschouw die antwoorden van het college thans als herhaald en als hierbij ingelast. Het is overigens ook zo dat van de laatste China-reis een evaluatierapport zal verschijnen. Ik ga ervan uit dat als de Staten dat die evaluatie onder ogen krijgen, zij net als het college tot de conclusie zullen komen dat deze reis uiterst nuttig is geweest, niet alleen voor de provincie maar zeker ook, en daar het ging het uiteraard om, voor het bedrijfsleven dat daar zeer enthousiast over was. De Staten kunnen daarover dan zelf oordelen. In het licht daarvan ontraadt het college het aannemen van motie M6.

Voorts heeft mevrouw Jonkers nog een opmerking gemaakt over het verkeers- en vervoersbeleid die ik niet helemaal heb kunnen plaatsen, ook al weet ik

dat er in de commissie over is gesproken. Zij mistte het uitvoeringsprogramma GOVERA. Ongeveer twee commissievergaderingen geleden hebben wij de GOVERA-aanpak in de commissie besproken en de commissie is daarmee akkoord gegaan. Ik volg dus gewoon de lijnen die toen zijn afgesproken.

Tot slot de discussie over de luchtkwaliteit, waarover ook de heer Binnekamp al iets heeft gezegd. Over de behandeling van onder andere de problematiek van de infrastructuur en de luchtkwaliteit in commissie of Staten gaan de Staten zelf via het presidium. Ik denk dat dan even bekeken moet worden wat in het voorstel staat dat in de commissie zal komen. Tot afronding zal immers die discussie van juni nog niet kunnen komen. Er komt namelijk nog een uitvoeringsprogramma achteraan, dat nog ter beoordeling van de Staten is, omdat er dan wellicht nog geen besluiten zijn. Het is dan ook meer kaderstellend, maar wel op zo'n manier dat wij de Staten alle gegevens in handen geven om te kunnen zeggen welke kant het op moet gaan. Het college zal dat zo concreet mogelijk doen. Overigens ook, maar dat is een andere discussie, als er afspraken worden gemaakt in de commissie houdt het college zich daaraan.

De heer EKKERS (gedeputeerde): Mijnheer de Voorzitter! Collega Van Bergen vond het heerlijk iets te mogen zeggen over het personeelsbeleid en hij deed dat met verve. Ik voeg daar nog wat aan toe. Wij hebben natuurlijk Kwatta-1 gehad. Dat heeft een flink aantal plaatsen opgeleverd. De Staten weten dat de bezuinigingsdoelstelling die daaraan ten grondslag lag nagenoeg gehaald is. Daarna hebben wij het over Kwatta-2 gehad. De uitvoering daarvan loopt inmiddels. Vervolgens hebben wij een opdracht van de Staten gekregen om te kijken naar de overhead en uitbesteding. Binnen het college van GS hebben wij toen gesteld dat wij eigenlijk niet de kans zouden moeten grijpen om het wat breder aan te pakken door alleen naar overhead en uitbesteding te kijken. Vervolgens is er overlegd met de klankbordgroep van Kwatta-2 en ook daar was het idee dat wij de kansen zouden moeten grijpen. Daarna heb ik met de algemeen directeur afgesproken dat hij zou bekijken hoe hij dan Kwatta-3 – of hoe het ook zou moeten heten – zou moeten aanpakken. De bedoeling is namelijk dat dit nog vóór de zomervakantie door de commissie wordt besproken. Dat is

in juni en dus op korte termijn. Op voorhand ben ik het al met de heer Bijkerk eens, dat wij indikken en uitdijen niet moeten nastreven. Ook daaraan zal in die notitie, als wij die bespreken, aandacht besteed worden. Mocht dat nog onvoldoende zijn, dan is het streven van het college er in elk geval op gericht niet zomaar personeel aan te stellen. Anders kunnen wij er altijd nog bij de begrotingsbehandeling over spreken.

Van motie M3 van de VVD cum suis over stedelijke vernieuwing zal het de Staten niet verbazen dat het college dat als een ondersteuning ziet van het beleid. Het college aanvaardt deze motie dan ook gaarne. Het college komt daar dus op terug, ook op de getallen.

Van motie M7 heeft de SGP al gesteld dat dit een ondersteunende motie is. Het college heeft deze motie dus in dank aanvaard.

De VOORZITTER: Daarmee besluit ik de tweede termijn. Ik kom tot de afhandeling van amendementen en moties en van het voorstel zelf.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten amendement A1 te aanvaarden.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten amendement A2 te verwerpen. Voor het amendement hebben gestemd de fracties van D66, de ChristenUnie, de SP en de SGP.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Gelet op de beantwoording van de gedeputeerde, trekt de SGP hierbij amendement A3 in, omdat de daarin gevraagde dekking reeds is gevonden, zo hebben wij begrepen.

De VOORZITTER: Daarbij is amendement A3 van tafel.

Ik kom nu bij de moties.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Voor de moties M1 en M2 hebben wij hoofdelijke stemming aangevraagd.

De VOORZITTER: U vraagt voor motie M1 en voor motie M2 hoofdelijke stemming aan. Kunt u dat toelichten?

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Jazeker. In dit huis waar de mensen zich nogal eens verschuilen achter fractiediscipline, willen wij weten wat men van onze moties werkelijk vindt. Wij willen daarover dus een uitspraak hebben.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Na alles wat wij vandaag hebben meegemaakt, is dit voor mij volstrekt onbegrijpelijk. Ik vind dit echt een dieptepunt in de jaren dat ik hier in deze Staten zit.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik sluit mij daarbij aan. Ik vind dit van de SP-fractie een schoffering van de overige fracties in deze zaal.

De heer SWANE (VVD): Mijnheer de Voorzitter! De VVD denkt daar niet anders over en heeft een voorstel van orde om de moties M1 en M2 aan het eind van deze vergadering te behandelen, dan kunnen wij na de motie M7 naar huis.

De VOORZITTER: Het reglement van orde schrijft voor dat ik een ordevoorstel in overweging moet geven.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Ik hoop dat de SP inziet dat het geen zin heeft om hoofdelijke stemming te vragen.

De VOORZITTER: Het gaat even over het ordevoorstel van de VVD.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Nee, dat kan niet.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn voor het voorstel van de VVD.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Wij betreuren het zeer dat hier hoofdelijke stemming wordt gevraagd. Wij vinden echter wel dat wij het reglement moeten volgen, dus zijn wij tegen het ordevoorstel van de VVD.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Ook al maken anderen bijna misbruik van democratische principes, wij zijn gehouden om ze gewoon te blijven volgen; wij blijven hier zitten tot het bittere eind.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Ons standpunt in dezen moge duidelijk zijn.

De VOORZITTER: Nee, u wordt gevraagd een oordeel te geven op het ordevoorstel van de VVD.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn tegen het ordevoorstel van de VVD.

De heer VAN LEEUWEN (SGP): Mijnheer de Voorzitter! Wij sluiten ons aan bij de argumentatie van de ChristenUnie.

Mevrouw VAN KEULEN (D66): Mijnheer de Voorzitter! D66 sluit zich aan bij GL en de ChristenUnie. Ik betreur echter deze gang van zaken.

De VOORZITTER: Er zijn 25 stemmen voor het ordevoorstel, zodat het voorstel is verworpen. Ik stel nu de hoofdelijke stemming voor motie M1 aan de orde. Het reglement schrijft voor dat als iemand hoofdelijke stemming vraagt dat daarin moet worden bewilligd.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Mag ik nog een vraag stellen? Is het volgens het reglement van orde toegestaan om over motie M1 en motie M2 in één hoofdelijke stemming te stemmen? Of moet dat afzonderlijk?

De VOORZITTER: Het reglement van orde schrijft voor dat dit afzonderlijk moet worden gedaan. Dat is denkkelijk voor de zuiverheid.

De VOORZITTER: Dan gaan wij nu over tot de procedure voor de hoofdelijke stemming.

De heer SCHREURS (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik was eerst van plan om voor de motie te stemmen, maar de verklaring van de SP inzake de reden waarom zij hoofdelijke stemming hebben aangevraagd, is voor mij reden om tegen deze motie te stemmen.

Mevrouw VAN BRUGGEN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ik heb dezelfde stemverklaring als de heer Schreurs. Ik was eerst van plan om voor de motie te stemmen, maar de verklaring van de SP inzake de reden waarom zij hoofdelijke stemming hebben aangevraagd, is voor mij reden om tegen

deze motie te stemmen.

Mevrouw DEKKER (D66): Mijnheer de Voorzitter! Ik ben tegen de motie, maar ik betreur het dat de discussie zoals die door de SP is aangezwengeld, mede door toedoen van andere fracties, op een dermate gevoelig onderwerp haast in de taboesfeer gevoerd wordt. Dat is de zuiverheid van het debat bepaald niet ten goede gekomen.

De heer KILLI (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Net zoals mijn partijgenoten mevrouw Van Bruggen en de heer Schreurs ben ik tegen. Ik laat mij in principiële zaken nooit leiden door fractiediscipline en ik vind het vervelend dat dit zo moet gaan.

De heer VAN MALENSTEIN (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Om dezelfde reden als mijn fractiegenoten Schreurs, Van Bruggen en Killi stem ik tegen.

De heer OVERBEEK (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Ook een korte stemverklaring. Net als de heren Schreurs, Van Bruggen, Van Malenstein en Killi stem ik tegen. Ik vind het jammer dat het op deze manier is gelopen.

Na hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten motie M1 te verwerpen. Voor de motie hebben gestemd mevrouw Jonkers, de heer L. de Vries en de heer Witteman.

De VOORZITTER: Dan is aan de orde motie M2.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn tegen de motie. De wetgeving is in voorbereiding.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten motie M2 te verwerpen. Tegen de motie heeft gestemd de fractie van de SP.

De VOORZITTER: Ik stel motie M3 aan de orde.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Het CDA is voor met dien verstande dat iets in "spreken als hun mening uit" tegenstrijdig is. Met name met het verzoek zijn wij het eens. Bij "spreken als hun mening uit" wordt ervan uitgegaan dat een financiële impuls nodig is. Wij wachten

echter van het college de stimuleringsvoorstellen nog af. Met het dictum onderschrijft het CDA motie M3.

De heer LEVERING (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn voor de motie met de kanttekening dat wij vinden dat gedeputeerde Ekkers al voldoende heeft toegezegd. Daarnaast is voor ons de discussie over de veranderende samenleving niet geëindigd met de overweging achter het tweede gedachtestreepje.

Mevrouw VAN KEULEN (D66): Mijnheer de Voorzitter! Wij zijn tegen motie M3. Wij menen dat dit een papieren tijger wordt. Wij zijn het eens met de verklaring van de heer Ekkers.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten motie M3 te aanvaarden. Tegen de motie heeft gestemd de fractie van D66.

De VOORZITTER: Ik stel motie M4 inzake de videoband mantelzorg aan de orde.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten motie M4 te aanvaarden. Tegen de motie heeft gestemd de fractie van de SP.

De VOORZITTER: Dan stel ik motie M5 aan de orde.

De heer VAN DE GROEP (ChristenUnie): Mijnheer de Voorzitter! Gelet op de toezegging van gedeputeerde Van Bergen en gezien de overweging dat de commissie ZCW dan volledig vrij zal zijn welke optie dan ook nog te laten onderzoeken, en omdat wij vanwege de vraag van de heer Bijkerk naar de Beeldenstorm niet verantwoordelijk willen zijn voor een schisma binnen het CDA, trekken wij motie M5 in.

De VOORZITTER: Dan is motie M6 aan de orde inzake China.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de Voorzitter! Er komt een evaluatie. Dan kunnen wij als Staten een oordeel vellen. Deze motie M6 is nu in ieder geval ontijdig, dus is GL tegen.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten motie M6 te verwerpen. Voor de motie heeft

gestemd de fractie van de SP.

De VOORZITTER: Aan de orde is motie M7 inzake taskforce woningbouw.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten motie M7 te aanvaarden. Tegen de motie hebben gestemd de fracties van de PvdA en de SP.

De VOORZITTER: Dat brengt mij tot afhandeling van de voorjaarsnota zelf.

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! De SP wil graag aantekening bij een aantal punten. Te weten: de wachtlijstoverbruggingshulp, advisering inzake OLM, intensivering regie conform afspraken ILG, programmabureau Groene Hart en uitvoering Nieuwe Hollandse Waterlinie, Wel Thuis, implementatie versterking Erfgoedhuis, eenmalige impuls grootstedelijke musea.

Mevrouw RAVEN (CDA): Mijnheer de Voorzitter! Voor ons geldt aantekening inzake Van Speelklok tot Pierement. Dat mag duidelijk zijn.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel, met inachtneming van de stemverklaringen van de SP en het CDA.

PS2006BEM16

Statenwerkplan 2004-2007/jaarschijf 2005

De VOORZITTER: De heer Bijkerk zal als vice-voorzitter van de Staten bij dit voorstel een korte verklaring afleggen.

De heer BIJKERK (GL): Mijnheer de voorzitter! Het is heel goed dat wij als Staten het Statenwerkplan, dat zo'n beetje een papieren tijger dreigde te worden, hebben geactualiseerd. Voor 2005-2006 hebben wij onze agenda weer helder in beeld. Daarmee is de klus nog niet geklaard. Op het vlak van strategische sturing zullen wij nog een flinke slag moeten maken, maar dat komt bij de evaluatie van het dualisme aan de orde en ook op het niveau van de commissies. Zeker voor de commissievoorzitters is er veel werk aan de winkel bij de uitvoering en de voortgangsbewaking. De Staten kunnen van mij als plaatsvervangend voorzitter hierbij een actieve rol

verwachten.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel.

PS2005BEM02

Kwaliteit Provincie Utrecht.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig het voorstel.

PS2005BEM06

PC-faciliteiten PS en GS

Mevrouw JONKERS (SP): Mijnheer de Voorzitter! De SP gaat akkoord met dit voorstel voor wat betreft PS, al betreurt de SP het dat deze regeling niet geldt voor de zogeheten burgercommissieleden. De SP gaat echter niet akkoord met het toepassing van de regeling voor GS.

De heer GAAIKEMA (D66): Mijnheer de Voorzitter! D66 kan niet instemmen met het voorstel inzake GS. In tegenstelling tot leden van PS beschikken de GS-leden reeds over een compleet ingerichte werkplek met faciliteiten van het provinciehuis. Het daarna aanbieden van een vergoeding voor thuisgebruik wekt ten minste de schijn van bevoordeling voor de bestuurder van de provincie; die schijn moet voorkomen worden. Vandaar die aantekening.

De VOORZITTER: Waarvan akte.

Zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel, met de aantekening dat de fracties van D66 en de SP geacht worden gestemd te hebben tegen de uitvoeringsmaatregel voor GS-leden.

PS2005BEM10

Instelling commissie voor de beleidsaudits.

PS2005BEM11

Wijziging van de Verordening rechtspositie Staten- en commissieleden inzake de vergoeding voor de voorzitter van de commissie voor de beleidsaudits.

PS2005BEM12

Normenkader rechtmatigheidscontrole.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten overeenkomstig de voorstellen.

- Sluiting

De VOORZITTER: Ik wens u wel thuis en ik sluit de vergadering.

PS2005BEM18

Benoeming plaatsvervangend lid Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding.

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! De fractie van de SP is gevraagd haar mening te geven over de benoeming van de heer Putters tot plaatsvervangend lid in het Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding. Wij hebben het hier over de benoeming van de heer Putters namens Provinciale Staten, uitdrukkelijk niet als lid van de VVD of als plaatsvervangend lid van het OLM. De heer Putters is in deze Staten gekozen als vertegenwoordiger van de LPF. Recentelijk heeft hij zich om hem moverende redenen aangesloten bij de VVD. Wij vinden dit getuigen van politiek minder betrouwbaar en daarom achten wij hem ongeschikt als vertegenwoordiger van Provinciale Staten als plaatsvervangend lid van het OLM.

(Einde van de vergadering om 21.48 uur.)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 27 juni 2005.

De voorzitter,

De griffier,

De VOORZITTER: Mag ik concluderen dat u bij een eventuele stemming geacht wordt te hebben tegengestemd, maar dat u, gelet op de omslachtige procedure zich kunt vinden in een benoeming bij acclamatie voor zover dat inderdaad ook geconcludeerd mag worden bij het stilzwijgen van de Staten?

De heer WITTEMAN (SP): Mijnheer de Voorzitter! Dat mag u concluderen..

De VOORZITTER: Dan is de heer Putters bij dezen in die positie benoemd.

Provinciale Staten besluiten hierna bij acclamatie overeenkomstig het voorstel.

PS2005BEM08

Begrotingswijziging 2005

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten Provinciale Staten hierna overeenkomstig het voorstel.

TOEZEGGINGEN GS

VOORJAARSNOTA

- Notitie integrale veiligheid (w.o. sociale veiligheid) zal in commissie BEM behandeld worden.
- Notitie met 'nieuwe' thema's voortvloeiende uit de actualisering van het Statenwerkplan komt (incl. de financiële consequenties) in het 3e kwartaal aan de orde.
- Er komen concrete voorstellen inzake realisatie van ecoducten bij de begroting.
- Er wordt een risicoanalyse opgesteld die voor de begrotingsbehandeling 2006 ter behandeling wordt voorgelegd.
- Notitie Herijking reserves en voorzieningen komt in de commissie BEM van juni.
- Stand van zaken en een doorkijk naar de toekomst betreffende het stimuleringsfonds wordt aan de commissie voorgelegd.
- Behandeling van de notitie Vermogenspositie vindt gelijktijdig met de begrotingsbehandeling plaats.
- Notitie inzake Museumbeleid wordt opgesteld en in het 3e kwartaal ter behandeling aangeboden.
- Over de Domkerk zal in de context van de notitie over de cultuurhistorie rondom het Domplein (notitie van de stad Utrecht) in de commissie ZCW gesproken worden.
- A 4 tje strategische positie provincie Utrecht wordt aan de commissie BEM toegezonden, zodat in juni behandeling kan plaatsvinden.
- Weergave stand van zaken gebiedsgericht werken (mondeling commissie BEM mei).
- Weergave stand van zaken deregulering (mondeling commissie BEM mei).
- Streekproducten worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma Landelijk Gebied.
- Plan van Aanpak problematiek Luchtkwaliteit (incl. maatregelen) wordt opgesteld en in juni in de commissie gebracht voor een kaderstellende discussie.
- Binnen de sociale agenda wordt het thema integratie naar voren gehaald met een verbinding naar de discussie over de veranderende samenleving.
- Notitie Evaluatie Sport wordt voor de behandeling van de begroting 2006 aan de commissie ZCW aangeboden.
- Er komt een forse investering in het stedelijke vernieuwingsbeleid.
- In Kwatta 3 zal aandacht besteed worden hoe bij intensiveringen van beleid en de daarbij horende toename van personeel compenserende extensiveringen een rol kunnen spelen.

